2025/2643

29.12.2025

# NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2025/2643

## ze dne 16. prosince 2025,

## kterým se zřizuje Program pro evropský obranný průmysl a rámec opatření pro zajištění včasné dostupnosti a dodávek obranných produktů („nařízení o EDIP“)

**(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 114 odst. 1, čl. 173 odst. 3, čl. 212 odst. 2 a čl. 322 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského účetního dvora ([1]),

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ([2]),

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ([3]),

v souladu s řádným legislativním postupem ([4]),

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Návrat války vysoké intenzity v podobě nevyprovokované a bezdůvodné útočné války Ruska proti Ukrajině má nepříznivý dopad na bezpečnost Unie a členských států a vyžaduje výrazné zvýšení schopnosti členských států posílit své obranné schopnosti. Dlouhodobé zhoršování regionální a globální bezpečnosti vyžaduje zásadní změnu rozsahu a rychlosti, s jakou může evropská technologická a průmyslová základna obrany (EDTIB) vyvíjet a vyrábět celé spektrum vojenských schopností.

(2) Hlavy států a předsedové vlád Unie se dne 11. března 2022 na zasedání ve Versailles zavázali „zlepšit obranné schopnosti Evropy“. Dohodli se na zvýšení výdajů svých států na obranu, posílení spolupráce prostřednictvím společných projektů a kolaborativního zadávání veřejných zakázek v oblasti obranných schopností, odstranění nedostatků, podpoře inovací a posílení a rozvoji evropského obranného průmyslu.

(3) Komise a vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „vysoký představitel“) předložili dne 18. května 2022 společné sdělení o analýze nedostatků v oblasti investic do obrany a dalším postupu, v němž se zdůrazňuje, že Unie se v oblasti obrany potýká s nedostatky, pokud jde o finance, průmysl a schopnosti.

(4) Evropská rada ve svých závěrech z 14. a 15. prosince 2023 zhodnotila práci vykonanou za účelem provedení Versailleského prohlášení ze dne 11. března 2022 a Strategického kompasu pro bezpečnost a obranu schváleného Radou dne 21. března 2022 a zdůraznila, že je třeba vynaložit větší úsilí, má-li Unie dosáhnout svých cílů, které spočívají ve zvýšení obranné připravenosti. Předpokladem dosažení této připravenosti a obrany Unie je silný, odolný, inovativní a konkurenceschopný evropský obranný průmysl.

([1]) Úř. věst. C, C/2025/805, 31.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/805/oj.
([2]) Úř. věst. C, C/2024/4662, 9.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4662/oj.
([3]) Úř. věst. C, C/2025/1705, 26.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1705/oj.
([4]) Postoj Evropského parlamentu ze dne 25. listopadu 2025 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 8. prosince 2025.

(5) Dne 20. července 2023 přijaly Evropský parlament a Rada nařízení (EU) 2023/1525 ([5]), jehož cílem je urychleně podpořit navýšení výrobních kapacit evropského obranného průmyslu, zabezpečit dodavatelské řetězce, usnadnit efektivní zadávací řízení, řešit nedostatky ve výrobních kapacitách a podpořit investice. Dne 18. října 2023 přijaly Evropský parlament a Rada nařízení (EU) 2023/2418 ([6]), jež má podporovat spolupráci mezi členskými státy ve fázi zadávání veřejných zakázek s cílem spoluprací odstranit nejnaléhavější a nejkritičtější nedostatky, zejména ty, které jsou důsledkem reakce na útočnou válku Ruska proti Ukrajině.

(6) Nařízení (EU) 2023/1525 a (EU) 2023/2418 byla navržena jako programy reakce na mimořádné události a krátkodobé programy s platností do 30. června 2025 a 31. prosince 2025.

(7) Toto nařízení by mělo vycházet z nařízení (EU) 2023/1525 a (EU) 2023/2418 a logicky na ně navazovat v dlouhodobější a strukturovanější perspektivě tím, že poskytne finanční podporu na období 2025–2027 na posílení konkurenceschopnosti, reakceschopnosti a dále schopnosti EDTIB zajistit dostupnost a dodávky obranných produktů, a to předvídatelně, nepřetržitě a včas. Vzhledem k současné bezpečnostní situaci se zdá nezbytné rozšířit podporu z prostředků Unie tak, aby byla podnícena spolupráce členských států v oblasti pořizování širší škály obranného vybavení.

(8) Dne 23. června 2022 rozhodla Evropská rada udělit Ukrajině status kandidátské země, přičemž Ukrajina vyjádřila silnou vůli spojit na své evropské cestě rekonstrukci s reformami. Dne 15. prosince 2023 Evropská rada rozhodla o zahájení přístupových jednání s Ukrajinou a prohlásila, že Unie a její členské státy jsou i nadále odhodlány dlouhodobě a společně s partnery přispívat k bezpečnostním závazkům vůči Ukrajině, které jí pomohou se bránit, vzdorovat snahám o destabilizaci a v budoucnu odrazovat od aktů agrese. Významná podpora Ukrajiny je pro Unii jednou z klíčových priorit a odpovídající reakcí na silné politické odhodlání Unie podporovat Ukrajinu tak dlouho, jak bude třeba.

(9) Škody způsobené ruskou útočnou válkou ukrajinskému hospodářství, společnosti a infrastruktuře, a zejména škody způsobené ukrajinské technologické a průmyslové základně obrany (dále jen „ukrajinská DTIB“), znamenají, že je za účelem obnovy ukrajinské DTIB vyžadována ucelená podpora. Tato podpora má zásadní význam k tomu, aby Ukrajina získala kapacitu k zachování základních funkcí státu a aby přispěla k rychlé obnově, rekonstrukci a modernizaci této země, k integraci ukrajinské DTIB do EDTIB a ke splnění standardů Organizace Severoatlantické smlouvy (NATO) a dalších relevantních standardů. Silná ukrajinská DTIB je nezbytná pro dlouhodobou bezpečnost Ukrajiny i její rekonstrukci.

(10) Unie by měla finančně podporovat akce na podporu posílení ukrajinské DTIB. Nástroj na podporu Ukrajiny podle tohoto nařízení by měl zejména motivovat členské státy ke spolupráci s Ukrajinou a ukrajinskou DTIB s cílem zvýšit ukrajinské výrobní kapacity v oblasti obrany a podpořit kolaborativní zadávání veřejných zakázek na obranné produkty od ukrajinské DTIB. Uvedená podpora doplňuje podporu poskytovanou z Nástroje pro Ukrajinu zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/792 ([7]) a vojenskou podporu poskytovanou Ukrajině z Evropského mírového nástroje zřízeného rozhodnutím Rady (SZBP) 2021/509 ([8]) a podporu poskytovanou prostřednictvím dvoustranné pomoci od členských států. Je rovněž v souladu s trvalou a neochvějnou podporou nezávislosti, svrchovanosti a územní celistvosti Ukrajiny v rámci jejích mezinárodně uznaných hranic.

([5]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1525 ze dne 20. července 2023 o podpoře výroby munice (Úř. věst. L 185, 24.7.2023, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj).

([6]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2418 ze dne 18. října 2023, kterým se zřizuje nástroj na posílení evropského obranného průmyslu prostřednictvím kolaborativního zadávání veřejných zakázek (EDIRPA) (Úř. věst. L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj).

([7]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/792 ze dne 29. února 2024 o zřízení Nástroje pro Ukrajinu (Úř. věst. L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

([8]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2021/509 ze dne 22. března 2021 o zřízení Evropského mírového nástroje a o zrušení rozhodnutí (SZBP) 2015/528 (Úř. věst. L 102, 24.3.2021, s. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

(11) Rusko musí být pohnáno k plné odpovědnosti a zaplatit za ohromné škody, které byly způsobeny jeho útočnou válkou proti Ukrajině, jež je zjevným porušením Charty Organizace spojených národů. Unie a její členské státy by měly v úzké spolupráci s dalšími mezinárodními partnery pokračovat v úsilí o dosažení uvedeného cíle v souladu s právem Unie i mezinárodním právem vzhledem k tomu, že Rusko závažným způsobem porušilo zákaz použití síly, který je zakotven v čl. 2 odst. 4 Charty Organizace spojených národů, a k zásadě odpovědnosti státu za mezinárodně protiprávní jednání, včetně povinnosti nahradit způsobenou finančně vyčíslitelnou škodu. V koordinaci s mezinárodními partnery bylo dosaženo pokroku, pokud jde o možné způsoby, jak by mimořádné příjmy v držení soukromých subjektů, které plynou přímo z imobilizace ruských státních aktiv, mohly být směrovány na podporu Ukrajiny, včetně její DTIB, a to způsobem konzistentním s příslušnými smluvními závazky a v souladu s právem Unie a mezinárodním právem. Další podporu by bylo možné získat z převodu mimořádných peněžních zůstatků centrálních depozitářů cenných papírů, které plynou z neočekávaných a mimořádných příjmů plynoucích z imobilizace ruských státních aktiv nebo z jakýchkoli jiných relevantních omezujících opatření Unie, do Unie.

(12) S ohledem na pevné odhodlání vedoucích představitelů skupiny G7 pomoci Ukrajině uspokojit její naléhavé krátkodobé finanční potřeby a podpořit její dlouhodobé priority v oblasti obnovy a rekonstrukce přijaly Evropský parlament a Rada dne 28. října 2024 nařízení (EU) 2024/2773 ([9]), kterým se zřizuje mechanismus úvěrové spolupráce pro Ukrajinu a poskytuje mimořádná makrofinanční pomoc Ukrajině. Nařízení (EU) 2024/2773 stanoví, že memorandum o porozumění týkající se politických podmínek pro uvedenou makrofinanční pomoc má zahrnovat závazek podporovat spolupráci s Unií při obnově, rekonstrukci a modernizaci ukrajinského obranného průmyslu v souladu s cíli programů Unie se zaměřením na obnovu, rekonstrukci a modernizaci ukrajinské DTIB a dalších příslušných programů Unie.

(13) S Ukrajinou by měla být uzavřena dohoda o financování ve smyslu čl. 114 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509 ([10]) (dále jen „finanční nařízení“) za účelem provádění akcí uvedených v tomto nařízení, které se týkají Ukrajiny nebo právních subjektů usazených na Ukrajině, jimž jsou poskytovány finanční prostředky Unie. Dohoda o financování s Ukrajinou spolu se smlouvami a dohodami podepsanými s právními subjekty usazenými na Ukrajině, jimž jsou poskytovány finanční prostředky Unie, by měly zajistit splnění povinností uvedených v článku 129 finančního nařízení.

(14) Za účelem financování akcí k posílení konkurenceschopnosti a připravenosti EDTIB podle článku 173 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) a akcí, jejichž cílem je přispět k obnově, rekonstrukci a modernizaci ukrajinské DTIB, s přihlédnutím k její možné budoucí integraci do EDTIB podle článku 212 Smlouvy o fungování EU, by se měl tímto nařízením zřídit program pro evropský obranný průmysl (dále jen „program“), který stanoví podmínky pro finanční podporu z prostředků Unie podle článku 173 Smlouvy o fungování EU, a Nástroj na podporu Ukrajiny, který stanoví zvláštní podmínky pro finanční podporu z prostředků Unie podle článku 212 Smlouvy o fungování EU.

(15) Program by měl být v souladu s prioritami v oblasti obranných schopností, na nichž se společně dohodly členské státy v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP), se spoluprací členských států v rámci stálé strukturované spolupráce (PESCO) zřízené rozhodnutím Rady (SZBP) 2017/2315 ([11]), s iniciativami a projekty Evropské obranné agentury (EDA) a s civilní a vojenskou pomocí Unie Ukrajině. Program by měl řádně zohledňovat relevantní aktivity realizované NATO a dalšími partnery, pokud tyto aktivity slouží bezpečnostním a obranným zájmům Unie.

([9]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2773 ze dne 24. října 2024, kterým se zřizuje mechanismus úvěrové spolupráce pro Ukrajinu a poskytuje mimořádná makrofinanční pomoc Ukrajině (Úř. věst. L, 2024/2773, 28.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj).

([10]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2024/2509 ze dne 23. září 2024, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie (Úř. věst. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

([11]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2017/2315 ze dne 11. prosince 2017, kterým se zřizuje stálá strukturovaná spolupráce a stanoví seznam zúčastněných členských států (Úř. věst. L 331, 14.12.2017, s. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2315/oj).

(16) Toto nařízení by mělo na celé období 2025–2027 stanovit finanční krytí, které má v ročním rozpočtovém procesu pro Evropský parlament a Radu představovat hlavní referenční částku ve smyslu bodu 18 interinstitucionální dohody ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázni, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu na zavedení nových vlastních zdrojů ([12]). Je vhodné umožnit, aby byly na program a na Nástroj na podporu Ukrajiny uvolněny dodatečné finanční zdroje, a to i prostřednictvím dodatečných příspěvků poskytnutých členskými státy.

(17) Evropská rada ve svých závěrech z července 2020 uvedla, že doba trvání odvětvových programů víceletého finančního rámce (VFR) by měla být ze zásady sladěna s časovým rámcem VFR na roky 2021–2027. Po skončení VFR na období 2021–2027 bude financování Unie pro odvětvové programy záviset na výsledku jednání o příštím VFR použitelném od roku 2028.

(18) Mohly by být použity možnosti stanovené v čl. 73 odst. 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ([13]) za předpokladu, že projekt splňuje pravidla stanovená v uvedeném nařízení a odpovídá oblastem působnosti Evropského fondu pro regionální rozvoj a Evropského sociálního fondu plus, jak jsou vymezeny v nařízeních Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1058 ([14]) a (EU) 2021/1057 ([15]). Mohlo by tomu tak být zejména v případě, kdy výroba relevantních obranných produktů čelí na území členských států, zejména ve zranitelných a odlehlých oblastech, specifickým selháním trhu nebo neoptimálním investičním situacím a tyto zdroje přispívají k dosažení cílů programu, z něhož jsou převáděny. V souladu s článkem 24 nařízení (EU) 2021/1060 má Komise pozměněné programy předložené členským státem posoudit a do dvou měsíců od předložení pozměněného programu vyjádřit své připomínky.

(19) Vzhledem k tomu, že do konkurenceschopnosti a reakceschopnosti a dále schopnosti EDTIB zajistit včasnou dostupnost a dodávky obranných produktů, jakož i do obnovy, rekonstrukce a modernizace ukrajinské DTIB, je potřeba investovat lépe a společně, mělo by být umožněno, aby k provádění programu a Nástroje na podporu Ukrajiny přispívaly i členské státy, orgány, instituce nebo jiné subjekty Unie, třetí země, mezinárodní organizace, mezinárodní finanční instituce a jiné třetí strany. Tyto příspěvky by měly být prováděny v souladu se stejnými pravidly a podmínkami a měly by představovat vnější účelově vázané příjmy ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. a), d) nebo e) finančního nařízení a měly by být uvedeny v ročním rozpočtovém procesu v souladu s finančním nařízením. Členské státy by měly mít možnost rozhodnout o tom, jak přidělit částky přispívající do programu nebo do Nástroje na podporu Ukrajiny. Členské státy by měly mít možnost rozhodnout se, že tyto finanční prostředky zpřístupní všem subjektům způsobilým pro financování podle tohoto nařízení, aby z nich měly prospěch pouze dotčené členské státy, nebo další členské státy nebo případně Ukrajina. Tato flexibilita má zásadní význam pro zajištění co nejefektivnějšího využívání zdrojů a umožňuje přidělování finančních prostředků tam, kde jsou nejvíce zapotřebí.

(20) Členské státy by měly mít ve sdíleném řízení možnost využít flexibilitu, kterou poskytuje nařízení (EU) 2021/1060. Za podmínek stanovených v nařízení (EU) 2021/1060 by proto mělo být možné převádět určitý objem finančních prostředků mezi prostředky přidělenými ve sdíleném řízení a programem či Nástrojem na podporu Ukrajiny. Zdroje, které zůstávají nepřidělené, by mělo být možné do konce roku 2028 převést zpět do jednoho nebo více příslušných zdrojových programů na žádost dotčeného členského státu v souladu s podmínkami stanovenými v nařízení (EU) 2021/1060.

([12]) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

([13]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([14]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1058 ze dne 24. června 2021 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o Fondu soudržnosti (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj).

([15]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1057 ze dne 24. června 2021, kterým se zřizuje Evropský sociální fond plus (ESF+) a zrušuje nařízení (EU) č. 1296/2013 (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj).

(21) Cíle sledované v rámci programu, tj. zvýšit konkurenceschopnost a připravenost EDTIB zahájením a urychlením přizpůsobení průmyslu strukturálním změnám způsobeným vyvíjejícím se bezpečnostním prostředím, mimo jiné s cílem zajistit bezpečnost dodávek obranných produktů v celé Unii, mohou přispět k podpoře hospodářské, sociální a územní soudržnosti Unie, jak je stanoveno v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ([16]). Proto by měla být stanovena možnost, aby příspěvky členských států podporované z Nástroje pro oživení a odolnost byly použity na podporu akcí k posílení průmyslu podle tohoto nařízení. Uvedená možnost by měla být využita v rozsahu, v jakém přispívá k dosažení cílů stanovených v článku 4 nařízení (EU) 2021/241. Uplatňování zásady „významně nepoškozovat" ve smyslu článku 17 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ([17]) má zásadní význam pro zajištění toho, aby reformy a investice prováděné v rámci Nástroje pro oživení a odolnost byly prováděny udržitelným způsobem. Veškerá opatření podporovaná z Nástroje pro oživení a odolnost mají být prováděna v souladu s použitelnými právními předpisy v oblasti životního prostředí na úrovni Unie a vnitrostátní úrovni, zejména pokud jde o posuzování vlivů na životní prostředí a ochranu přírody. Zároveň některé konečné obranné produkty mohou ze své podstaty životní prostředí přímo nebo nepřímo poškodit. Uplatňování zásady „významně nepoškozovat" na příspěvky členských států na akce k posílení průmyslu, které se týkají těchto produktů, proto nemusí být proveditelné. Kromě toho by mohlo být vhodné neuplatňovat zásadu „významně nepoškozovat", pokud se podporovaná akce k posílení průmyslu týká obranných produktů nebo součástí nebo surovin určených nebo zcela použitých k výrobě obranných produktů. Unie se totiž potýká s výrazným zhoršením své bezpečnostní situace, která zvýšila míru ohrožení Unie. To vyžaduje okamžité a masivní investice do odolnosti a rozšíření EDTIB a jejich podporu s cílem posílit schopnost EDTIB připravit se na budoucí krize dodávek a zajistit včasnou dostupnost a dodávky obranných produktů v celé Unii. To v současné situaci představuje prvořadý cíl veřejné bezpečnosti, který převažuje nad jinými hledisky. V této souvislosti je nezbytné zabránit jakémukoli narušení dodavatelských řetězců v oblasti obrany, zejména tím, že se umožní, aby akce k posílení průmyslu týkající se obranných produktů, součástí a surovin byly ve vhodných případech podporovány bez omezení souvisejících s uplatňováním zásady „významně nepoškozovat". Pokud tedy členské státy využijí svůj dobrovolný příspěvek podporovaný z Nástroje pro oživení a odolnost ve prospěch akcí k posílení průmyslu podle tohoto nařízení, neměla by se na tyto akce vztahovat zásada „významně nepoškozovat", pokud dotčený členský stát v dohodě o příspěvcích s Komisí zdůvodní, že není proveditelné ani vhodné zajistit, aby druh činností, které mají být podporovány podle tohoto nařízení, byl se zásadou „významně nepoškozovat" v souladu.

(22) Třetí země, které jsou členy Evropského hospodářského prostoru, by měly mít možnost účastnit se programu jako přidružené země v rámci spolupráce zavedené podle Dohody o Evropském hospodářském prostoru ([18]), která stanoví provádění programů na základě rozhodnutí přijatého podle uvedené dohody.

(23) Vzhledem k tomu, že cílem tohoto nařízení je zvýšit konkurenceschopnost a efektivitu obranného průmyslu Unie a Ukrajiny, a s cílem zajistit ochranu podstatných bezpečnostních a obranných zájmů Unie a jejích členských států, měli by příjemci finanční podpory Unie v rámci programu a v rámci Nástroje na podporu Ukrajiny být právními subjekty, které jsou usazeny a mají struktury výkonného vedení v Unii, přidružených zemích nebo na Ukrajině a které pro účely akce využívají infrastrukturu, zařízení, majetek a zdroje nacházející se na území členského státu, přidružené země nebo Ukrajiny. Příjemci takovéto finanční podpory by navíc neměli podléhat kontrole ze strany nepřidružené třetí země jiné než Ukrajina nebo jiného subjektu třetí země. Kontrolu je v této souvislosti třeba chápat jako schopnost vykonávat rozhodující vliv na právní subjekt přímo nebo nepřímo prostřednictvím jednoho nebo více zprostředkujících právních subjektů. Pokud jsou příjemci této finanční podpory pro účely kolaborativního zadávání veřejných zakázek členské státy, přidružené země nebo Ukrajina, měla by se rovnocenná kritéria vztahovat na dodavatele a subdodavatele zakázek, s cílem zajistit, že se na ně uplatní stejné podmínky, přičemž se zohlední skutečnost, že tito dodavatelé a subdodavatelé nejsou příjemci finančních prostředků Unie.

([16]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([17]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 (Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj).

([18]) Úř. věst. L 1, 3.1.1994, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.

(24) Kritéria způsobilosti by měla zohledňovat stávající dodavatelské řetězce a průmyslovou spolupráci s nepřidruženými třetími zeměmi jinými než Ukrajina a měla by umožňovat, aby byly splněny požadavky na schopnosti. Kolaborativní zadávání veřejných zakázek zahrnující jednoho subdodavatele, kterému je přiděleno 15 % až 35 % hodnoty zakázky a který není usazen nebo nemá struktury výkonného vedení v Unii, přidružené zemi nebo případně na Ukrajině, by proto mělo být pro financování v rámci programu a Nástroje na podporu Ukrajiny za určitých podmínek způsobilé.

(25) Od zásady, že právní subjekty zapojené do akce podporované v rámci tohoto programu využívají infrastrukturu, zařízení, majetek a zdroje nacházející se na území členského státu nebo přidružené země a nepodléhají kontrole nepřidružených třetích zemí nebo subjektů nepřidružených třetích zemí, by mělo být možné se za určitých okolností odchýlit. V této souvislosti by jako příjemce měl mít možnost se účastnit právní subjekt usazený v Unii nebo v přidružené zemi využívající infrastrukturu, zařízení, majetek či zdroje nacházející se mimo území členského státu či přidružené země nebo jenž podléhá kontrole nepřidružené třetí země nebo subjektu nepřidružené třetí země, pokud jsou splněny přísné podmínky týkající se bezpečnostních a obranných zájmů Unie a jejích členských států, včetně zásady dobrých sousedských vztahů stanovené v rámci SZBP podle hlavy V Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“), a to i pokud jde o posílení EDTIB. Podobné odchylky by měly být stanoveny pro akce podporované v rámci Nástroje na podporu Ukrajiny, aby bylo možné využívat infrastrukturu, zařízení, majetek nebo zdroje nacházející se mimo území členského státu nebo Ukrajiny a aby byla umožněna účast právních subjektů usazených v Unii a podléhajících kontrole třetí země jiné než Ukrajina nebo subjektu jiné třetí země.

(26) Právní subjekty usazené v Unii nebo v přidružené zemi a ovládané nepřidruženou třetí zemí nebo subjektem nepřidružené třetí země by měly být způsobilé být příjemci, pokud jsou Komisi poskytnuty záruky schválené v souladu s vnitrostátními postupy členského státu nebo přidružené země, v nichž jsou usazeny, které byly posouzeny před rozhodnutím o poskytnutí finančních prostředků Unie. Tyto záruky by měly být vydávány pouze za předpokladu, že jsou splněny a po celou dobu akce dodržovány přísné podmínky týkající se bezpečnostních a obranných zájmů Unie a jejích členských států, jak jsou stanoveny v rámci SZBP podle hlavy V Smlouvy o EU. Komise by měla informovat členské státy zasedající jako výbor o právních subjektech, které jsou na základě takového posouzení považovány za způsobilé. Informace týkající se následného posouzení způsobilosti, mimo jiné z důvodu ohlášené změny vlastnictví v průběhu provádění, budou rovněž oznámeny členským státům zasedajícím jako výbor, aby byla zajištěna transparentnost při sledování průběžného dodržování podmínek způsobilosti. Účast subjektů podléhajících kontrole nepřidružených zemí nebo subjektů nepřidružených třetích zemí by neměla být v rozporu s cíli tohoto nařízení. Pro účely Nástroje na podporu Ukrajiny by se tato pravidla ohledně způsobilosti měla uplatňovat v případě právních subjektů usazených v Unii a kontrolovaných jinou třetí zemí než Ukrajinou nebo jiným než ukrajinským subjektem třetí země.

(27) Za účelem zvýšení konkurenceschopnosti EDTIB, podpory obnovy, rekonstrukce a modernizace ukrajinské DTIB a zajištění včasné dostupnosti a dodávek obranných produktů z těchto obranných technologických a průmyslových základen je důležité stanovit minimální požadavky týkající se hodnoty vytvořené v Unii a přidružených zemích nebo případně na Ukrajině. Tím se zvýší efektivita podpory ze strany Unie v rámci programu a Nástroje na podporu Ukrajiny. U akcí podporovaných z finančních prostředků Unie v rámci programu nebo Nástroje na podporu Ukrajiny by proto neměly náklady na součásti pocházející ze zemí mimo Unii nebo přidružených zemí nebo případně Ukrajiny přesáhnout 35 % odhadovaných nákladů na součásti konečného produktu nebo produktu, u nějž je zvýšení výrobní kapacity podporováno z finančních prostředků Unie. Cílů sledovaných tímto nařízením bude dosaženo o to účinněji, budou-li náklady na tyto součásti nižší než uvedená prahová hodnota 35 %. Příjemci finančních prostředků Unie se vyzývají, aby u nových produktů usilovali o postupné snižování tohoto procentního podílu. Suroviny se nepovažují za součásti.

(28) Vzhledem k potřebě zachovat operační kapacitu ozbrojených sil členských států a zajistit jejich schopnost používat obranné produkty, na něž se vztahuje akce prováděná v rámci programu, bez omezení uložených třetími zeměmi, je nezbytné stanovit dodatečné požadavky týkající se možnosti rozhodovat o definici, přizpůsobení a vývoji návrhu těchto obranných produktů. Příjemci finančních prostředků Unie nebo případně dodavatel či konsorcium dodavatelů by neměli podléhat právním nebo smluvním omezením ze strany nepřidružených třetích zemí nebo subjektů nepřidružených třetích zemí, která by ovlivnila možnost jejich rozhodování o definici, přizpůsobení a vývoji návrhu obranného produktu včetně náhrady nebo odstranění součástí, které podléhají omezení ze strany nepřidružených třetích zemí nebo subjektů nepřidružených třetích zemí. Od uvedeného požadavku by měla být s ohledem na současnou geopolitickou situaci výjimečně a dočasně stanovena zvláštní a cílená odchylka týkající se navýšení průmyslových kapacit pro výrobu munice a raketových střel. Tato odchylka by měla spočívat v tom, že se příjemcům finančních prostředků Unie nebo příslušným vládním orgánům dotčených členských států umožní poskytnout Komisi právně závazný závazek dotčené nepřidružené třetí země nebo dotčeného subjektu nepřidružené třetí země, že příjemci získají uvedenou možnost se rozhodnout. Příjemci by měli přijmout veškerá opatření, aby zajistil splnění tohoto závazku. Pokud příjemci navzdory svému úsilí nemají možnost rozhodnout, byla by přijata nápravná opatření v souladu s finančním nařízením, zejména jeho článkem 132.

(29) S cílem zajistit, aby při provádění tohoto nařízení byly dodržovány mezinárodní závazky Unie a jejích členských států, neměly by být pro financování v rámci programu ani v rámci Nástroje pro podporu Ukrajiny způsobilé akce související s produkty nebo technologiemi, jejichž použití, vývoj nebo výrobu zakazuje platné mezinárodní právo.

(30) Finanční podpora v rámci programu a Nástroje na podporu Ukrajiny by měla být poskytována v souladu s finančním nařízením a měla by být zaměřena na opatření přispívající k posílení konkurenceschopnosti, reakceschopnosti a schopnosti EDTIB, respektive obnovy, rekonstrukce a modernizace ukrajinské DTIB, aby zajistila včasnou dostupnost a dodávky obranných produktů, jakými jsou spolupráce právních subjektů při kolaborativním zadávání veřejných zakázek na obranné produkty a akce zaměřené na urychlení přizpůsobení se strukturálním změnám výrobní kapacity obranných produktů, součástí a odpovídajících surovin. To by mohlo zahrnovat průmyslovou koordinaci týkající se vyhrazení obranných produktů, přístupu k financování pro podniky zapojené do výroby obranných produktů, vyhrazení výrobních kapacit (neustále připravených zařízení) nebo průmyslových procesů obnovy prošlých produktů, rozšiřování, optimalizace, modernizace, zdokonalování nebo nového využití stávajících či zřizování nových výrobních kapacit v této oblasti. Dále by se mohla vztahovat na řadu dalších podpůrných akcí v souladu s cíli tohoto nařízení, jako je odborná příprava, rekvalifikace nebo prohlubování dovedností personálu.

(31) S ohledem na současnou geopolitickou situaci a zejména na útočnou válku Ruska proti Ukrajině vyžaduje ochrana podstatných bezpečnostních zájmů Unie přijetí zvláštních opatření týkajících se zadávání veřejných zakázek na obranné produkty, jejichž cílem je podpořit konkurenceschopnost EDTIB a zajistit včasnou dostupnost a dodávky obranných produktů pořízených z EDTIB v celé Unii. Ochrana podstatných bezpečnostních zájmů Unie rovněž vyžaduje zapojení Ukrajiny a zemí, jež jsou členy Evropského hospodářského prostoru, do těchto opatření, a to nejen z důvodu jejich zeměpisné polohy a skutečnosti, že Ukrajina přímo čelí probíhající útočné válce Ruska, ale také s ohledem na jejich úzké partnerství s Unií v oblasti zadávání veřejných zakázek, jak se odráží zejména v Dohodě o přidružení mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na jedné straně a Ukrajinou na straně druhé ([19]) a v Dohodě o Evropském hospodářském prostoru.

(32) Jelikož je důležité zmírnit veškerá narušení trhu, Komise by měla mít možnost požadovat zisk plynoucí z úspěšných akcí k posílení průmyslu podporovaných z rozpočtu Unie v souladu se zásadou proporcionality. Odchylně od čl. 195 odst. 2 finančního nařízení by tento požadavek na podíl na zisku měl kromě samotné podpory Unie plně zohlednit všechny vytvořené příjmy, včetně příjmů z podpory akce poskytnuté členskými státy, Ukrajinou a třetími stranami. Získaný zisk by měl být znovu využit k dosažení cílů tohoto nařízení.

([19]) Úř. věst. L 161, 29.5.2014, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/295/oj.

(33) Fungování odvětví obranného průmyslu se neřídí konvenčními pravidly a modely podnikání, které platí na tradičnějších trzích. Poptávka pochází téměř výhradně od států, které rovněž kontrolují veškeré nákupy produktů a technologií pro obranné účely, včetně vývozu. Obranný průmysl tudíž nerealizuje významné samofinancované průmyslové investice a činí tak pouze v důsledku závazných objednávek. Kromě toho EDTIB čelí přetrvávajícím překážkám v přístupu k financování, včetně spolufinancování, zejména soukromého financování investic, a to kvůli rizikům, která s těmito investicemi spojují účastníci trhu. Vzhledem k naléhavé potřebě podpořit investice do odvětví obrany Unie je zásadní mobilizovat veřejné investice do tohoto odvětví. To platí zejména pro podpůrné akce, které jsou pro EDTIB přínosem v širším smyslu, například tím, že umožňují a usnadňují další akce stanovené v tomto nařízení, čímž působí jako multiplikátory s potenciálně vysokým pákovým efektem. Vzhledem k tomu, že podpůrné akce by jinak nebyly prováděny, a odchylně od čl. 193 odst. 1 finančního nařízení, se rovněž jeví jako odůvodněné, aby finanční podpora ze strany Unie v rámci programu pokrývala v případě těchto podpůrných akcí až 100 % způsobilých nákladů.

(34) Vzhledem k tomu, že různé druhy akcí se doplňují a jsou nezbytné pro kompenzaci složitosti spolupráce a snižování rizik průmyslových investic prostřednictvím finanční podpory ze strany Unie, která umožňuje rychlejší přizpůsobení obranného průmyslu probíhající strukturální změně trhu, jeví se jako odůvodněné, aby podstatná částka představující alespoň 15 % finančního krytí přiděleného na program byla vyhrazena na akce kolaborativního zadávání a aby alespoň 30 % tohoto krytí bylo vyhrazeno na akce k posílení průmyslu. Podpora z prostředků Unie na akce k posílení průmyslu by měla pokrýt až 35 % způsobilých nákladů, aby příjemci mohli tyto akce realizovat co nejdříve, snížit rizika spojená s jejich investicemi, a urychlit tak dostupnost relevantních obranných produktů.

(35) V případě akcí v rámci Nástroje na podporu Ukrajiny, podpory z prostředků Unie na posílení průmyslu a podpůrných činností, do nichž jsou zapojeny právní subjekty usazené na Ukrajině, by podpora měla být způsobilá pokrýt až 100 % způsobilých nákladů, aby byla zohledněna rostoucí složitost a prostředí ukrajinského obranného průmyslu, včetně potřeby splnění standardů NATO a dalších relevantních standardů, jakož i zvýšená rizika spojená s útočnou válkou Ruska proti Ukrajině, s přihlédnutím k potřebě odolným způsobem znovu vybudovat a modernizovat průmyslové kapacity.

(36) Za účelem vytvoření potřebného motivačního účinku by akce kolaborativního zadávání měly být financovány podle tohoto nařízení formou grantů v podobě financování nespojeného s náklady, které je založeno na dosažení výsledků s ohledem na pracovní balíčky, milníky nebo cíle kolaborativního zadávacího řízení.

(37) Finanční příspěvek Unie v rámci programu určený na akce kolaborativního zadávání, jehož účelem je motivovat ke spolupráci, by neměl překročit 15 % odhadované hodnoty kolaborativní veřejné zakázky. Vzhledem ke zvýšené složitosti související s kolaborativním zadáváním s Ukrajinou by finanční příspěvek Unie v rámci Nástroje na podporu Ukrajiny neměl překročit 25 % odhadované hodnoty kolaborativní veřejné zakázky.

(38) Po splnění zvláštních podmínek souvisejících s cíli programu by měl být strop pro finanční příspěvek Unie na akce kolaborativního zadávání zvýšen na 25 % odhadované hodnoty kolaborativní veřejné zakázky, aby byly kompenzovány zvláštní složitosti týkající se posílené přeshraniční spolupráce v rámci Unie a spolupráce v rámci struktury pro evropský zbrojní program (SEAP). Měla by být rovněž zohledněna potřeba postupně snižovat strategické závislosti, což odůvodňuje zvýšenou míru financování v případech, kdy akce podporuje kolaborativní zadávání veřejných zakázek na konečné produkty, na něž se nevztahuje omezení. Kromě toho je vzhledem ke zvláštní bezpečnostní situaci Ukrajiny a Moldavska s ohledem na útočnou válku Ruska proti Ukrajině rovněž vhodné stanovit tuto zvýšenou míru financování pro případy, kdy podporovaná akce vede ke kolaborativnímu zadání veřejné zakázky na dodatečná množství obranných produktů pro tyto dvě země. V důsledku geopolitického kontextu, včetně útočné války Ruska proti Ukrajině, jsou Unie a její členské státy navíc vystaveny vysokému riziku naplnění konvenčních vojenských hrozeb, čímž vzniká potřeba zvýšených investic do obrany. Je tedy rovněž důvodné stanovit vyšší míru financování ve výši až 25 % pro akce kolaborativního zadávání, pokud výdaje většiny členských států, jež se dotčené akce účastní, na investice do obrany přesahují 30 % jejich příslušných výdajů na obranu. U akcí k posílení průmyslu by mělo být možné zvýšit strop až na 50 % způsobilých nákladů, pokud většinu příjemců tvoří malé a střední podniky nebo společnosti se střední tržní kapitalizací usazené v členských státech nebo v přidružených zemích nebo pokud akci provádí SEAP a pokud akce prokáže přínos k vytvoření nové přeshraniční spolupráce, jako je rozšíření zeměpisného rozsahu stávajících dodavatelských řetězců nebo výrazné zvýšení obchodu, spolupráce nebo společných projektů mezi subjekty v různých členských státech nebo rozšíření stávajících přeshraničních sítí způsoby, které zvyšují celkovou kapacitu a odolnost EDTIB, pokud zahrnuje výstavbu

nové infrastruktury, zařízení nebo výrobních linek nebo pokud přispívá k vytvoření nových nebo ke zvýšení stávajících výrobních kapacit pro krizově relevantní produkty. Kromě toho, pokud se členské státy konkrétně rozhodnou přidělit na program finanční prostředky pouze ve prospěch dotčených členských států nebo ve prospěch dalších členských států, mělo by být možné odchylně od čl. 193 odst. 1 finančního nařízení zvýšit flexibilitu a umožnit, aby finanční příspěvek Unie na akce k posílení průmyslu pokrýval až 100 % způsobilých nákladů. Tato možnost by se měla vztahovat i na případy, kdy jsou příspěvky členských států podporované z Nástroje pro oživení a odolnost použity na financování těchto akcí. Tím se maximalizuje dopad a účinnost akce.

(39) V souladu s čl. 196 odst. 2 finančního nařízení lze grant udělit na již zahájenou akci v případě, že žadatel může prokázat, že akce musela být zahájena ještě před podpisem grantové dohody. Náklady vzniklé před podáním žádosti o grant však nejsou způsobilé, s výjimkou případů podle čl. 196 odst. 2 druhého pododstavce finančního nařízení. Aby byla umožněna kontinuita perspektivy financování akcí, které by měly nárok na financování pro rok 2024 podle nařízení (EU) 2023/1525 nebo (EU) 2023/2418, mělo by být v rozhodnutí o financování odchylně od čl. 196 odst. 2 druhého pododstavce finančního nařízení možné stanovit finanční příspěvky v rámci programu souvislosti s akcemi, které se vztahují k období počínající dnem 5. března 2024 a nebyly dokončeny před podpisem grantové dohody. S ohledem na vazby mezi programem a Nástrojem na podporu Ukrajiny, jakož i na potřebu urychleně podpořit rekonstrukci, obnovu a modernizaci ukrajinské DTIB a s ohledem na její možnou budoucí integraci do EDTIB by se stejná odchylka měla vztahovat na finanční příspěvky v rámci Nástroje na podporu Ukrajiny. Za žádných okolností by neměly být tytéž náklady financovány z rozpočtu Unie dvakrát.

(40) Při posuzování návrhů předložených žadateli by Komise měla věnovat zvláštní pozornost přínosu těchto návrhů k cílům tohoto nařízení. Návrhy by měly být posouzeny zejména z hlediska jejich příspěvku ke zvýšení připravenosti **a** odolnosti obranného průmyslu a jejich přínosu k přeshraniční spolupráci v oblasti obranného průmyslu mezi členskými státy, přidruženými zeměmi a Ukrajinou.

(41) Vzhledem k rizikům spojeným s výrazným zhoršením bezpečnostní situace v Unii má rozvoj obranných výrobních kapacit v celé Unii zásadní význam pro zajištění toho, aby všechny členské státy přispívaly k silné EDTIB a měly z ní prospěch. V případě akcí na posílení průmyslu by měla být zvláštní pozornost věnována příspěvku dotčené akce k odolnosti průmyslu, zejména k zajištění dostupnosti a bezpečnosti dodávek obranných produktů v celé Unii v reakci na zjištěná rizika, jako je vysoká expozice riziku naplnění konvenčních vojenských hrozeb.

(42) V souladu s finančním nařízením, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ([20]) a nařízeními Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ([21]), (Euratom, ES) č. 2185/96 ([22]) a (EU) 2017/1939 ([23]) mají být finanční zájmy Unie chráněny prostřednictvím přiměřených opatření, včetně opatření týkajících se prevence, odhalování, nápravy a vyšetřování nesrovnalostí včetně podvodů, zpětného získávání ztracených, neoprávněně vyplacených či nesprávně použitých finančních prostředků a případného ukládání správních sankcí. Zejména má Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) v souladu s nařízeními (Euratom, ES) č. 2185/96 a (EU, Euratom) č. 883/2013 pravomoc provádět správní vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, s cílem zjistit, zda nedošlo k podvodu, korupci nebo jinému protiprávnímu jednání poškozujícímu nebo ohrožujícímu finanční zájmy Unie. V souladu s nařízením (EU) 2017/1939 má Úřad evropského veřejného žalobce (EPPO) pravomoc vyšetřovat a stíhat trestné činy poškozující nebo ohrožující finanční zájmy Unie, jak je stanoveno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ([24]). V souladu s finančním nařízením mají všechny osoby nebo subjekty, kterým jsou poskytovány finanční prostředky Unie, plně spolupracovat na ochraně finančních zájmů Unie, udělit Komisi, úřadu OLAF, Evropskému účetnímu dvoru a v případě členských států účastnících se posílené spolupráce podle nařízení (EU) 2017/1939 úřadu EPPO nezbytná práva a přístupy a zajistit, aby rovnocenná práva udělily i třetí osoby podílející se na vynakládání finančních prostředků Unie.

([20]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

([21]) Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství (Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj).

([22]) Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj).

([23]) Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

([24]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

(43) Toto nařízení by mělo obsahovat zvláštní ustanovení požadující po přidružených zemích účastnících se programu, aby udělily nezbytná práva a potřebný přístup příslušné schvalující osobě, úřadu OLAF a Evropskému účetnímu dvoru, aby mohly komplexně vykonávat své příslušné pravomoci.

(44) Podle článku 85 rozhodnutí Rady (EU) 2021/1764 ([25]) jsou fyzické osoby a instituce a orgány usazené v zámořských zemích a územích způsobilé k získání finančních prostředků s výhradou pravidel a cílů programu a případných režimů použitelných na členský stát, s nímž jsou příslušná zámořská země nebo území spojeny.

(45) Unie by měla určit evropské obranné projekty společného zájmu (EDPCI), na něž je třeba zaměřit úsilí a zdroje a jež by měly obnášet kooperativní průmyslové projekty zaměřené na posílení EDTIB v celé Unii a zároveň přispívat k rozvoji vojenských schopností členských států, které mají zásadní význam pro bezpečnostní a obranné zájmy Unie, včetně těch, které zajišťují přístup do všech operačních oblastí. Vzhledem k citlivé povaze rozhodnutí určit projekt EDPCI s ohledem na jeho možný dopad na zájmy národní bezpečnosti a vzhledem k tomu, že je důležité zajistit, aby tyto projekty přispívaly k obranné připravenosti všech členských států, by měla být Radě svěřena pravomoc přijímat na návrh Komise prováděcí akty za účelem určení takových projektů. Před navržením těchto prováděcích aktů by Komise měla zohlednit názory všech členských států a návrhy projektů, které mají k dispozici pro případné projekty EDPCI. Při přípravě těchto návrhů projektů by členské státy měly inkluzivním způsobem koordinovat svou činnost a v případě potřeby za tímto účelem využít podporu EDA. V této souvislosti mohou členské státy určit schopnosti dvojího užití, jež jsou předmětem společného zájmu. Pokud na základě těchto návrhů projektů vzniknou projekty EDPCI, schopnosti dvojího užití určené členskými státy by mohly být v rámci dotčených projektů EDPCI vyvinuty pro Unii, její orgány, instituce a jiné subjekty. Kromě souladu s prioritami v oblasti schopností stanovenými v rámci SZBP včetně plánu rozvoje schopností (CDP), s cíli Strategického kompasu pro bezpečnost a obranu a s příležitostmi ke spolupráci stanovenými v rámci koordinovaného každoročního přezkumu v oblasti obrany (CARD) by projekty EDPCI měly zohledňovat projekty dohodnuté v rámci PESCO, iniciativy EDA a příslušné činnosti prováděné NATO, jako je proces obranného plánování NATO.Před předložením návrhu prováděcího aktu by Komise měla vyzvat vysokého představitele a EDA, aby podle potřeby poskytli podněty s cílem zajistit soulad s uvedenými prioritami a cíli. Bude se jednat o doplnění informací poskytnutých státy ohledně návrhů projektů. Rada by měla mít možnost doplnit nebo odstranit projekty nebo provést jiné změny návrhu prováděcího aktu předloženého Komisí. Rada by měla při posuzování návrhu prováděcího aktu zohlednit vyspělost projektu, jeho předpokládaný příspěvek k obranné připravenosti a počet zúčastněných členských států.

(46) V souvislosti s útočnou válkou Ruska proti Ukrajině vyvinuly Ukrajina a ukrajinská technologická a průmyslová základna obrany (DTIB) specifické odborné znalosti o projektech obranného průmyslu, a to i ve spolupráci s členskými státy a s EDTIB. Tyto odborné znalosti mohou mít zásadní význam pro vývoj projektů EDPCI a usnadňovat jej, přispívat tak k posílení konkurenceschopnosti EDTIB a zároveň přispívat i k rozvoji vojenských schopností členských států, které mají zásadní význam pro bezpečnostní a obranné zájmy Unie. Je proto vhodné v takových případech povolit účast Ukrajiny na projektech EDPCI. Komise by měla ověřit, že všechny členské státy, přidružené země a Ukrajina byly informovány o vzniku projektu a byla jim poskytnuta příležitost k účasti. Vzhledem k tomu, že Komise by mohla mít odborné znalosti vhodné pro podporu provádění projektů EDPCI ve prospěch konkurenceschopnosti EDTIB v celé Unii, je vhodné umožnit její účast na projektech EDPCI, aby tyto odborné znalosti mohla sdílet, pokud o to zúčastněné členské státy požádají.

([25]) Rozhodnutí Rady (EU) 2021/1764 ze dne 5. října 2021 o přidružení zámořských zemí a území k Evropské unii včetně vztahů mezi Evropskou unií na jedné straně a Grónskem a Dánským královstvím na straně druhé (rozhodnutí o přidružení zámoří včetně Grónska)(Úř. věst. L 355, 7.10.2021, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj).

(47) Vzhledem k potenciálně významnému dopadu projektů EDPCI na konkurenceschopnost a průmyslovou připravenost EDTIB by měl program podporovat konsorcia zúčastněných členských států a přidružených zemí při zavádění těchto projektů. Tato finanční podpora z programu by se měla omezovat na činnosti prováděné těmito konsorcii, které souvisejí s kolaborativním zadáváním veřejných zakázek na obranné produkty, s urychlením přizpůsobení kapacity pro výrobu obranných produktů strukturálním změnám, včetně souvisejících podpůrných činností, s průmyslovým vývojem nových obranných produktů nebo modernizací produktů stávajících, jakož i s vývojem a pořizováním nezbytné infrastruktury. Vzhledem ke zvláštnímu rozsahu těchto projektů, který vyžaduje bezprecedentní úroveň spolupráce a koordinace mezi členskými státy a průmyslem, a s ohledem na finanční rizika pro zúčastněné členské státy a přidružené země by odchylně od čl. 193 odst. 1 finančního nařízení mělo být možné z finančních prostředků Unie pokrýt až 100 % způsobilých nákladů. Tím není dotčena možnost, aby některé činnosti v rámci projektů EDPCI byly finančně podporovány v rámci jiných akcí, pokud splňují podmínky stanovené pro tyto akce a neobdržely finanční prostředky v rámci jiných programů Unie, v souladu s finančním nařízením. Zúčastněné členské státy by měly zajistit, aby činnosti v rámci projektů EDPCI byly v souladu s cíli programu, a to i v případě, že neexistuje finanční podpora Unie. Aby se usnadnilo sledování plnění těchto cílů, měly by členské státy účastnící se projektu EDPCI každoročně předkládat Komisi společnou zprávu o provádění činností v rámci tohoto projektu EDPCI. Rada by měla mít možnost měnit na návrh Komise prováděcí akty, kterými se projekty EDPCI určují, mimo jiné může i vyjímat projekty EDPCI ze seznamu. Členské státy účastnící se projektu EDPCI budou moci při provádění činností nezbytných pro jeho provádění využívat odborných znalostí a správní kapacity EDA nebo mezinárodních organizací, jako je Organizace pro vzájemnou spolupráci v oblasti vyzbrojování (OCCAR) a Agentura NATO pro podporu a pořizování (NSPA).

(48) Schopnost EDTIB zajistit dostupnost obranných produktů včas a v dostatečném objemu je zásadní pro její konkurenceschopnost, zejména v obdobích zvýšeného bezpečnostního napětí. Během těchto období by mohla EDTIB postrádat výrobní kapacitu nezbytnou k tomu, aby mohla uspokojit naléhavé potřeby členských států, a její produkty by mohly pro členské státy méně viditelné než produkty nabízené třetími zeměmi nebo subjekty třetích zemí. Toto nařízení by proto mělo stanovit evropský mechanismus pro prodej vojenského materiálu, včetně opatření, jež mají za cíl urychlit uvádění obranných produktů z EDTIB na trh, prostřednictvím usnadnění postupů kolaborativního zadávání veřejných zakázek na obranné produkty a lepšího využívání zakázek zadávaných veřejnou správou jiné veřejné správě.

(49) Členské státy, přidružené země a Ukrajina nebo SEAP by měly být schopny zřizovat, řídit a udržovat rezervoáry připravenosti obranného průmyslu tvořené obrannými produkty, které by členské státy, přidružené země a Ukrajina mohly snadno nakupovat nebo používat, za účelem posílení konkurenceschopnosti EDTIB a rekonstrukce, obnovy a modernizace ukrajinské DTIB. Tyto rezervoáry sestávající ze zásob obranných produktů pořízených od EDTIB nebo ukrajinské DTIB by přilákaly poptávku a zvýšily by předvídatelnost pro odvětví obrany. Byly by pro unijní a ukrajinský průmysl zdrojem pozitivních signálů a motivovaly by je k výrobě obranných produktů a k investicím za účelem posílení průmyslových kapacit. Rezervoáry připravenosti obranného průmyslu by rovněž posílily bezpečnost dodávek obranných produktů pro členské státy, neboť by se zvýšila dostupnost produktů a zkrátily by se dodací lhůty, a to i v situacích krize dodávek. Pokud jsou tyto rezervoáry zřízeny v rámci SEAP, program a Nástroj na podporu Ukrajiny by měly být schopny podporovat kolaborativní zadávání veřejných zakázek na dodatečná množství obranných produktů prostřednictvím akcí kolaborativního zadávání prováděných SEAP, jakož i zřízení a fungování SEAP za účelem správy a udržování těchto rezervoárů.

(50) Aby se zvýšila informovanost členských států o dostupnosti produktů EDTIB a ukrajinské DTIB, měl by program být schopen podpořit, že Komise zřídí jednotný, centralizovaný a aktualizovaný katalog obranných produktů, které vyvíjí EDTIB a ukrajinská DTIB, na základě dobrovolných příspěvků členských států, Ukrajiny a hospodářských subjektů (dále jen „Evropský katalog pro prodej vojenského materiálu“). Za tímto účelem by produkty uvedené v katalogu měly být vyrobeny hospodářskými subjekty, které jsou usazeny a mají struktury výkonného vedení v Unii, přidružené zemi nebo na Ukrajině, a infrastruktura, zařízení, majetek a zdroje používané pro účely výroby těchto produktů by se měly nacházet v Unii, přidružené zemi nebo na Ukrajině. Při zřizování tohoto katalogu by Komise měla konzultovat EDA a zohlednit její odborné poznatky.

(51) Komise by, mimo jiné na základě zkušeností s nástrojem pro kapitálové investice pro obranu, který byl zřízen v rámci Evropského obranného fondu jakožto operace kombinování zdrojů InvestEU, měla vyvinout úsilí o zřízení specializovaného nástroje v rámci programu, který bude označován jako „Fond pro urychlení transformace dodavatelských řetězců v oblasti obrany“ (dále jen „FAST“). FAST by měl být prováděn v rámci nepřímého řízení. FAST ve formě operace kombinování zdrojů poskytující podporu formou dluhového nebo kapitálového financování zmobilizuje investice potřebné k tomu, aby se na území Unie navýšily obranné výrobní kapacity malých a středních podniků a malých společností se střední tržní kapitalizací se sídlem v Unii, sníží rizika těchto investic a urychlí je. Vzhledem k tomu, že žádost o podporu ve formě dluhu v rámci FAST by mohla obsahovat informace týkající se infrastruktur, zařízení, majetku nebo zdrojů používaných malým či středním podnikem nebo malou společností se střední tržní kapitalizací pro účely industrializace nebo výroby obranných produktů, je vhodné, aby se na tuto podporu vztahovala pravidla vyžadující, aby se tyto infrastruktury, zařízení, majetek a zdroje, s určitými cílenými výjimkami, nacházely na území členského státu nebo přidružené země. FAST by měl být zřízen jako operace kombinování zdrojů, mimo jiné v rámci Programu InvestEU, zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/523 ([26]), a v úzké spolupráci s jeho realizačními partnery.

(52) FAST by měl vytvořit uspokojivý multiplikační efekt v souladu se skladbou dluhu a kapitálu a přispět k přilákání finančních prostředků z veřejného i soukromého sektoru. Aby FAST přispěl k celkovému cíli, jímž je zvýšení konkurenceschopnosti EDTIB, měl by rovněž poskytovat v celé Unii podporu malým a středním podnikům, včetně startupů a scaleupů, a malým společnostem se střední tržní kapitalizací, které jsou součástí dodavatelského řetězce Unie v oblasti obrany nebo bezprostředně plánují se jeho součástí stát nebo jsou ve fázi industrializace či výroby obranných produktů nebo takovou industrializaci či výrobu bezprostředně plánují a mají potíže získat financování. FAST by měl rovněž urychlit investice v oblasti výroby obranných technologií a produktů, a posílit tak bezpečnost dodávek v rámci hodnotových řetězců obranného průmyslu Unie.

(53) Pro dosažení cílů programu a Nástroje na podporu Ukrajiny je nezbytné zvýšení počtu a rozsahu kolaborativně zadávaných veřejných zakázek na obranné produkty z EDTIB a ukrajinské DTIB. V souladu s čl. 168 odst. 2 a 3 finančního nařízení mohou členské státy požádat Komisi, aby se s nimi zapojila do společného zadávání veřejných zakázek, a to i prostřednictvím předběžných dohod o nákupu nebo jako centrální zadavatel. Přidružené země by měly mít možnost požádat Komisi, aby se odchylně od čl. 168 odst. 2 druhého pododstavce finančního nařízení zapojila do společného zadávání veřejných zakázek, neboť taková možnost není ve dvoustranné nebo mnohostranné smlouvě s těmito zeměmi stanovena. Přidružené země by spolu s alespoň jedním členským státem měly mít rovněž možnost požádat Komisi, aby jednala jako centrální zadavatel, odchylně od čl. 168 odst. 3 finančního nařízení, neboť uvedené nařízení nestanoví účast třetích zemí na takových akcích.

Podobně by pro účely Nástroje na podporu Ukrajiny měla mít možnost účastnit se těchto akcí Ukrajina. Ukrajina by spolu s alespoň jedním členským státem měla mít možnost požádat Komisi, aby se odchylně od čl. 168 odst. 2 druhého pododstavce finančního nařízení zapojila do společného zadávání veřejných zakázek, neboť taková možnost není ve dvoustranné nebo mnohostranné smlouvě s Ukrajinou stanovena. Z téhož důvodu by, odchylně od čl. 168 odst. 3 finančního nařízení, Ukrajina, spolu s alespoň jedním členským státem, měla mít rovněž možnost požádat Komisi, aby jednala jako centrální zadavatel. Za účelem podpory agregace poptávky v případě společného zadávání veřejných zakázek by Komise měla zajistit, aby toto zadávací řízení bylo otevřené všem členským státům a případně přidruženým zemím. S cílem podpořit navýšení průmyslových výrobních kapacit EDTIB a ukrajinské DTIB by Komise měla dále usnadnit uzavírání dohod o odběru v souladu s pravidly Unie v oblasti hospodářské soutěže a zadávání veřejných zakázek. Pro účely společného zadávání veřejných zakázek s podporou Komise bude využití rozpočtu Unie v souladu s cíli a použitelnými kritérii způsobilosti programu nebo Nástroje na podporu Ukrajiny a bude zaměřeno na podporu přizpůsobení výrobní kapacity dodavatelských řetězců obranného průmyslu. Podpora ze strany Unie by mohla zejména sloužit ke snížení rizikovosti průmyslových investic, jako je zvýšení výrobních kapacit nebo pořízení potřebných obráběcích strojů k zajištění plnění smlouvy, a měla by být v každém případě přísně omezena na pokrytí jednorázových nákladů vzniklých v souvislosti s nákupem nebo údržbou obranných produktů. Rozpočtový příděl by měl být zahrnut do pracovních programů programu a do Nástroje na podporu Ukrajiny.

([26]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/523 ze dne 24. března 2021, kterým se zavádí Program InvestEU a mění nařízení (EU) 2015/1017 (Úř. věst. L 107, 26.3.2021, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj).

(54) V případech, na něž se vztahuje toto nařízení, by vzhledem ke stávající geopolitické situaci mohlo být odůvodněné, aby smlouva vyplývající ze zadávacích řízení prováděných s podporou Komise pro účely tohoto nařízení byla zadána a plněna okamžitě již před podpisem, zejména pokud závažnost okolností a jejich důsledky pro bezpečnost občanů Unie vyžadují, aby dodávky dotčeného obranného produktu byly provedeny skutečně neodkladně. Za tímto konkrétním účelem a odchylně od čl. 175 odst. 1 finančního nařízení by mělo být možné povolit, aby plnění zakázky začalo před podpisem smlouvy, pokud veřejný zadavatel potřebu takového opatření řádně zdokumentuje.

(55) Programy spolupráce v oblasti vyzbrojování se v Unii potýkají se značným obtížemi, protože jsou většinou zaváděny ad hoc, jsou příliš složité a dochází u nich k prodlevám a k překračování nákladů. K nápravě uvedené situace a k zajištění trvalého závazku členských států až do konce životního cyklu obranných produktů je potřeba strukturovanější přístup na úrovni Unie. Za účelem dosažení tohoto přístupu je třeba podpořit úsilí členských států tím, že se zpřístupní nový právní rámec, konkrétně SEAP, na podporu a posílení jejich spolupráce. Aby mohla SEAP dosáhnout svého cíle, jímž je podpora konkurenceschopnosti EDTIB a případně ukrajinské DTIB, měla by mít možnost provádět kolaborativní vývoj, zadávání veřejných zakázek, řízení životního cyklu nebo dynamické řízení dostupnosti obranných produktů. Struktury SEAP by měly mít možnost provádět další činnosti nezbytné pro dosažení svých cílů, jako jsou činnosti týkající se infrastruktur, jež přímo souvisí s obrannými produkty. Akce realizované v rámci struktury SEAP by se měly vzájemně posilovat s akcemi realizovanými v rámci SZBP, zejména v rámci CDP. Tyto akce by kromě toho neměly být v rozporu s bezpečnostními a obrannými zájmy Unie a jejích členských států, včetně dodržování zásady dobrých sousedských vztahů.

(56) V rámci struktur SEAP by členské státy měly využívat standardizované postupy, jež by mohla poskytnout Komise, pro zahájení a řízení programů spolupráce v oblasti vyzbrojování, včetně pokynů pro řízení projektů, zadávání veřejných zakázek, finanční řízení a podávání zpráv. Spolupráce na základě rámce struktury SEAP by rovněž měla za podmínek stanovených ve směrnicích Rady 2006/112/ES ([27]) **a** (EU) 2020/262 ([28]) umožnit osvobození od DPH nebo spotřební daně, pokud struktura SEAP vlastní pořízené vybavení. Kromě příspěvků z tohoto programu a Nástroje na podporu Ukrajiny by struktury SEAP měly mít rovněž možnost přijímat příspěvky z jiných programů Unie, pokud tyto příspěvky nepokrývají tytéž náklady. Na odpovídající příspěvek na dotčenou akci by se měla použít pravidla příslušného programu Unie.

(57) Pokud si to členové struktur SEAP jednomyslně přejí, měly by mít tyto struktury možnost vydávat cenné papíry v souladu s právními předpisy členského státu, v němž mají své sídlo, aby byl zajištěn dlouhodobý plán financování zbrojních programů a soulad s rámcem správy ekonomických záležitostí. Za cenné papíry vydané strukturami SEAP by Unie neměla nést odpovědnost. Finanční příspěvky Unie by mohly zlepšit podmínky pro to, aby členské státy financovaly zbrojní programy.

(58) Za účelem dosažení svých cílů by SEAP měla mít možnost svěřit plnění jednoho nebo několika svých úkolů jednomu nebo více subjektům způsobilým pro financování v rámci akcí kolaborativního zadávání v rámci programu, a to prostřednictvím pověřovací dohody. Zejména mezinárodní organizace, jako je OCCAR a NSPA, jakož i EDA mají zdroje, kompetence a dovednosti v oblasti řízení obranné spolupráce, které by mohly strukturám SEAP přinést přidanou hodnotu. Jestliže SEAP svěří plnění svých úkolů jinému subjektu, měla by i nadále odpovídat za plnění svých povinností podle práva Unie, zejména podle tohoto nařízení. Měla by proto zajistit, aby pověřovací dohoda takové povinnosti zahrnovala, a přijmout veškerá vhodná opatření k zajištění jejich plnění.

(59) Aby byl umožněn efektivní postup pro zřízení SEAP, je nezbytné, aby členské státy, přidružené země nebo Ukrajina, zamýšlejí-li zřídit SEAP, předložily Komisi žádost, a Komise by měla posoudit, zda jsou navrhované stanovy SEAP v souladu s tímto nařízením. Tato žádost by měla obsahovat prohlášení členského státu, v němž má mít SEAP své sídlo, uznávající SEAP od jejího zřízení jako mezinárodní subjekt nebo organizaci pro účely uplatňování směrnic 2006/112/ES a (EU) 2020/262. Komise by měla žádost posoudit bez zbytečného prodlení, v ideálním případě do dvou měsíců od obdržení úplné žádosti. Komise by měla za tímto účelem vyzvat EDA, aby poskytla své odborné znalosti.

([27]) Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 347, 11.12.2006, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj).

([28]) Směrnice Rady (EU) 2020/262 ze dne 19. prosince 2019, kterou se stanoví obecná úprava spotřebních daní (Úř. věst. L 58, 27.2.2020, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2020/262/oj).

(60) Z důvodu transparentnosti by prováděcí akty o zřízení SEAP, a oznámení o rozhodnutích o ukončení činnosti SEAP a o jejich uzavření, jakož i veškerá oznámení v případě, kdy SEAP není schopna splácet své dluhy, měla být zveřejněna v *Úředním věstníku Evropské unie*.

(61) Aby SEAP mohla plnit své úkoly co nejefektivněji, měla by mít právní subjektivitu ode dne, kdy prováděcí akt o zřízení SEAP nabude účinnosti, a měla by mít co nejširší právní způsobilost v každém členském státě. SEAP by rovněž měla mít co nejširší právní způsobilost v přidružených zemích a na Ukrajině v případě, že jsou jejími členy. SEAP by měla mít sídlo na území členského státu.

(62) Členy SEAP mohou být členské státy, přidružené země a Ukrajina. Členy SEAP by měly být alespoň tři země, z nichž alespoň dvě by měly být členské státy.

(63) Podrobnější ustanovení týkající se provádění SEAP by měla být obsažena v jejích stanovách, na jejichž základě by Komise měla posoudit soulad žádostí s pravidly tohoto nařízení. Je důležité, aby stanovy objasnily, jaké správní kapacity se předpokládají pro zajištění souladu s pravidly Unie a členských států vztahujícími se na nakládání s obrannými produkty. Aniž jsou dotčena stávající unijní a vnitrostátní pravidla pro vývoz obranných produktů, měli by mít členové SEAP možnost jednomyslně se dohodnout na přístupu k tomuto vývozu.

(64) Je nezbytné zajistit, aby SEAP měla nezbytnou flexibilitu, která jí umožní své stanovy měnit, ale zároveň aby určité podstatné prvky, zejména ty, které byly nezbytné pro udělení statusu SEAP, byly prostřednictvím potřebné kontroly na úrovni Unie zachovány. Pokud se změna týká podstatného prvku stanov, měla by být tato změna před nabytím účinnosti schválena Komisí. Jakákoli jiná změna by měla být oznámena Komisi. S výjimkou změn týkajících se možného přístupu k vývozu obranných produktů by Komise měla mít možnost vznést proti těmto změnám námitku, pokud se domnívá, že jsou v rozporu s tímto nařízením.

(65) SEAP by měla mít možnost zadávat veřejné zakázky na obranné produkty na vlastní účet nebo jménem či na účet svých členů. Za tímto účelem by měly být struktury SEAP považovány za mezinárodní organizace ve smyslu čl. 12 písm. c) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/81/ES ([29]). Na toto zadávání veřejných zakázek by se tedy směrnice 2009/81/ES neměla vztahovat. Pokud SEAP zadává veřejné zakázky na obranné produkty na účet svých členů, jimiž jsou členské státy nebo případně přidružené země, neměla by se směrnice 2009/81/ES použít v takových případech, kdy je zadávací řízení v souladu s cíli SEAP, jimiž je podpora konkurenceschopnosti EDTIB a případně ukrajinské DTIB. Směrnice 2009/81/ES by se rovněž neměla vztahovat na zadávací řízení prováděná členskými státy při zadávání veřejných zakázek na účet nebo jménem SEAP, neboť tyto zakázky by měly být zadávány v souladu s pravidly SEAP pro zadávání veřejných zakázek. Pokud od SEAP pořizují obranné produkty členské státy nebo ve vhodných případech přidružené země, měla by se taková zakázka považovat za zakázku zadanou veřejnou správou jiné veřejné správě podle čl. 13 písm. f) směrnice 2009/81/ES. Struktury SEAP by měly vymezit svá vlastní pravidla pro zadávání veřejných zakázek v souladu se zásadami primárního práva Unie platnými pro zadávání veřejných zakázek, zejména se zásadami rovného zacházení, transparentnosti, nediskriminace a proporcionality, a s pravidly stanovenými v tomto nařízení. Jestliže SEAP svěří úkoly v oblasti zadávání veřejných zakázek jednomu nebo více subjektům, měla by zajistit, aby pravidla pro zadávání veřejných zakázek, která mají být uplatňována, byla v souladu s těmito zásadami.

(66) Členské státy účastnící se SEAP by měly zajistit, aby politika SEAP v oblasti zadávání veřejných zakázek byla v souladu s cíli podpory konkurenceschopnosti EDTIB nebo ukrajinské DTIB, a to i v případě, že neexistuje žádná finanční podpora Unie. Tím nejsou dotčeny zvláštní podmínky platné v případě, že SEAP získává finanční prostředky Unie v rámci příslušného programu.

([29]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/81/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek na stavební práce, dodávky a služby zadavateli v oblasti obrany a bezpečnosti a o změně směrnic 2004/17/ES a 2004/18/ES (Úř. věst. L 216, 20.8.2009, s. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

(67) SEAP by v důsledku své právní subjektivity a za účelem co nejefektivnějšího plnění svých úkolů měla nést odpovědnost za své dluhy. Aby si členové SEAP mohli zvolit vyhovující způsob úpravy své odpovědnosti, měl by být ponechán prostor pro to, aby byly ve stanovách upraveny různé režimy odpovědnosti přesahující odpovědnost omezenou výší příspěvků členů.

(68) Pro zajištění dostatečné kontroly dodržování tohoto nařízení by SEAP měla Komisi předkládat výroční zprávu a měla by ji informovat o jakýchkoli okolnostech, které by mohly vážně ohrozit plnění jejích úkolů. Jestliže Komise na základě výroční zprávy nebo jiných zdrojů má důvody se obávat, že SEAP svým jednáním vážně porušuje toto nařízení nebo jiné použitelné právo, měla by SEAP nebo její členy požádat o vysvětlení nebo o přijetí opatření. V mimořádných případech, a pokud nebudou přijata nápravná opatření, by Komise měla mít možnost zrušit prováděcí akt o zřízení SEAP; důsledkem toho by bylo ukončení činnosti SEAP. Komise by měla Evropskému parlamentu a Radě předkládat souhrnnou výroční zprávu o činnosti všech aktivních struktur SEAP.

(69) V důsledku nevyprovokované a neodůvodněné útočné války Ruska proti Ukrajině se bezpečnost dodávek stává stále důležitějším faktorem při rozhodování členských států o zadávání zakázek na obranné produkty. Schopnost přeshraničních dodavatelských řetězců Unie zajistit nenarušené dodávky obranných produktů se tudíž stala rozhodujícím faktorem jejich konkurenceschopnosti. Zavedení celounijního režimu bezpečnosti dodávek by pak mohlo mít pozitivní dopady na konkurenceschopnost EDTIB.

(70) Po přijetí nařízení (EU) 2023/1525 Evropský parlament a Rada ve společném prohlášení ze dne 11. července 2023 vyzvaly Komisi, aby zvážila předložení právního rámce zaměřeného na zajištění bezpečnosti dodávek. Toto společné prohlášení odráželo závěry Evropské rady z prosince 2013, které obsahovaly výzvu ke vzniku komplexního celounijního režimu bezpečnosti dodávek, a doporučení Evropského parlamentu ze dne 8. června 2022, v němž se Komise naléhavě vyzývá, aby takový režim neprodleně předložila.

(71) Nedávné krize, jako byla pandemie COVID-19 a prudký nárůst poptávky po některých obranných produktech, zejména munici, odhalily zranitelnosti dodavatelských řetězců Unie v této oblasti. Tyto krize odhalily rovněž, jak narušení dodávek těchto produktů nebo komponentů či surovin nezbytných pro jejich výrobu může narušit fungování vnitřního trhu. Tyto krize poukázaly na pravděpodobné riziko vzniku rozdílných opatření na úrovni jednotlivých států, včetně opatření pro zachování zásob v zájmu národní bezpečnosti a certifikace obranných produktů, a na nedostatečnou koordinaci na úrovni Unie při řešení nedostatku produktů, které mají zásadní význam pro reakci na vznikající krize, jakož i komponentů a surovin nezbytných pro jejich výrobu, což vede k obtížím s přístupem k produktům, komponentům a surovinám potřebným k výrobě nebo pořízení příslušných produktů, přičemž existuje konkrétní riziko, že tak budou narušeny celé výrobní řetězce. Je zásadní zabránit vzniku překážek přeshraničního obchodu mezi členskými státy v důsledku rozdílů ve vnitrostátních právních předpisech, které by omezily volný pohyb kritických produktů a souvisejících komponentů a surovin na vnitřním trhu a narušily fungování jeho dodavatelských řetězců. Tyto obtíže v dodavatelských řetězcích rovněž odhalily nedostatek nástrojů krizového řízení a koordinačních mechanismů, nedostatečné sdílení informací a nedostatečný přehled o výrobních kapacitách v celé Unii, zejména pro obranné produkty.

(72) Neustálé zhoršování bezpečnostní situace, která se vyznačuje rostoucími dlouhodobými hrozbami, zrychlením vývoje obranných technologií a inovací a pravděpodobným nárůstem výdajů na obranu, pravděpodobně vyvolá prudký nárůst poptávky po obranných produktech a zhorší budoucí krize dodávek ohledně těchto produktů. Je pravděpodobné, že tato zvýšená poptávka umocní tlak na dodavatelské řetězce Unie pro obranné produkty, a pokud nebude na úrovni Unie přijat žádný rámec, povede ke vzniku nebo opětovnému nárůstu rozdílných vnitrostátních opatření k řešení nedostatku, což povede ke vzniku překážek řádného fungování vnitřního trhu, a v důsledku budou narušeny obranné a bezpečnostní zájmy Unie a jejích členských států.

(73) Rychle se vyvíjející bezpečnostní prostředí by mohlo navíc přispět k dalším krizím, které mají různé formy, jako jsou kybernetické útoky na obranný průmysl nebo rozsáhlé narušení kritické infrastruktury, což by vyžadovalo rychlou a rozhodnou koordinovanou reakci, aby se zabránilo závažným narušením souvisejících dodavatelských řetězců v oblasti obrany. V očekávání zvýšené poptávky po obranných produktech a zvýšeného tlaku na související dodavatelské řetězce má proto spolehlivé fungování těchto dodavatelských řetězců zásadní význam pro zajištění řádného fungování vnitřního trhu s obrannými produkty.

(74) Jak dokládají zkušenosti získané z práce Pracovní skupiny pro společné zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany, co se týče koordinace velmi krátkodobých potřeb v oblasti zadávání zakázek v oblasti obrany, a z provádění nařízení (EU) 2023/1525, dodavatelské řetězce Unie v oblasti obrany mají často přeshraniční rozměr, zejména na nižších úrovních. Je nezbytné zabránit tomu, aby rostoucí složitost celounijních dodavatelských řetězců pro obranné produkty vedla k nedostatečné viditelnosti celkových výrobních kapacit a dodavatelských řetězců EDTIB a k neschopnosti členských států přijímat informovaná rozhodnutí, zejména s cílem řešit nedostatek produktů nebo zmírnit jeho riziko.

(75) Existuje konkrétní riziko, že opatření v oblasti bezpečnosti dodávek přijatá na vnitrostátní úrovni nebudou stačit k účinnému řešení uvedených výzev v budoucnosti a že jednotlivé členské státy nebudou schopny dostatečně zohlednit přeshraniční dopady na dodavatelské řetězce v oblasti obrany v celé Unii ani je náležitě řešit. Kromě toho mohou mít nekoordinované přístupy na úrovni jednotlivých států, zejména pokud jde o certifikaci a transfer obranných produktů uvnitř EU a upřednostňování objednávek s vojenským účelem, závažný negativní dopad na fungování vnitřního trhu s obrannými produkty, zejména tím, že vytvářejí překážky pro přeshraniční obchod, a prohlubovat celkový nedostatek a narušení dodavatelských řetězců.

(76) S ohledem na uvedené výzvy se jeví jako nezbytné a vhodné zřídit celounijní režim bezpečnosti dodávek zaměřený na zvýšení bezpečnosti dodávek obranných produktů s cílem zajistit řádné fungování vnitřního trhu a jeho odolnost vůči jakémukoli otřesu. V této souvislosti je nezbytné: stanovit koordinační opatření a připravit se na dopad budoucích krizí dodávek na vnitřní trh s obrannými produkty a reagovat na ně; zajistit bezpečnost dodávek obranných produktů, jejich komponentů a surovin a veškerých produktů a služeb nezbytných pro jejich výrobu, jejichž dostupnost je nezbytně nutná pro zajištění řádného fungování vnitřního trhu a jeho dodavatelských řetězců a které musí být zaručeny, aby bylo možné reagovat na krizi dodávek (dále jen „krizově relevantní produkty“); a zajistit řádné fungování vnitřního trhu s obrannými produkty, mimo jiné předcházením vzniku překážek. Tato opatření by měla být založena na článku 114 Smlouvy o fungování EU.

(77) Směrnice 2009/81/ES se mimo jiné týká vytvoření vhodného legislativního rámce, který je předpokladem pro vybudování evropského trhu s obranným vybavením a který se týká koordinace zadávacích řízení na zakázky za účelem splnění bezpečnostních požadavků členských států a povinností vyplývajících ze Smlouvy o fungování EU. Za tímto účelem směrnice 2009/81/ES zejména upravuje řešení krizových situací, přičemž v tomto ohledu především obsahuje zvláštní ustanovení použitelná v naléhavých situacích způsobených krizí, například zkrácené lhůty pro doručení nabídek a možnost použít vyjednávací řízení bez předchozího zveřejnění oznámení o zakázce. V některých naléhavých případech však tato pravidla mohou být nedostatečná, zejména pokud lze naléhavou situaci způsobenou krizí řešit pouze tím, že se do kolaborativního zadávání veřejných zakázek zapojí dva nebo více členských států. V takových případech je jediným řešením k zajištění bezpečnostních zájmů uvedených členských států umožnit přístup ke stávající rámcové dohodě těm veřejným zadavatelům z členských států, kteří původně stranami této dohody nebyli, přestože tato možnost nebyla v původní rámcové dohodě stanovena. Vzhledem k tomu, že směrnice 2009/81/ES s uvedenými možnostmi v okamžiku vstupu tohoto nařízení v platnost nepočítá, stanoví toto nařízení možnost v naléhavých situacích způsobených krizí doplnit ustanovení uvedené směrnice nebo se od nich odchýlit, pokud je získán souhlas podniku, který rámcovou dohodu uzavřel.

(78) V souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie musí být změny smlouvy na zadání veřejné zakázky přísně omezeny na to, co je za daných okolností absolutně nezbytné, přičemž musí být v nejvyšší možné míře v souladu se zásadami nediskriminace, transparentnosti a proporcionality. V tomto ohledu by mělo být možné odchýlit se od směrnice 2009/81/ES tím, že se množství stanovená v rámcové dohodě zvýší při jejím otevření k účasti pro veřejné zadavatele z jiných členských států až o 100 % hodnoty této rámcové dohody, pokud je takové zvýšení pro otevření rámcové dohody předmětným veřejným zadavatelům nezbytně nutné. Pokud jde o uvedená dodatečná množství, tito veřejní zadavatelé by se měli řídit stejnými podmínkami jako původní zadavatel, který uzavřel původní rámcovou dohodu. Kromě toho by měla být přijata vhodná opatření v oblasti transparentnosti s cílem zajistit, aby byly informovány všechny potenciálně zainteresované strany.

(79) V posledních letech se členské státy stále více zapojují do obranné spolupráce, zejména s cílem sbližovat své vojenské schopnosti. Účelem procesů Unie, jako jsou CARD a PESCO, je zejména podpořit provádění příslušných priorit, a to identifikací a využitím příležitostí pro posílenou spolupráci v oblasti obrany s cílem splnit úroveň ambicí Unie v oblasti bezpečnosti a obrany. Vzhledem k neustálému zhoršování geopolitického prostředí a extrémní nestabilitě mezinárodního prostředí je rozvoj operační spolupráce ještě nezbytnější. Aby byla obranná spolupráce účinná, mohlo by být nezbytné, aby ozbrojené síly spolupracujících členských států používaly přesně stejný obranný produkt nebo alespoň produkty tak blízké, že jsou zaměnitelné. V takových případech by členský stát, který se účastní zřízení takové iniciativy spolupráce nebo se k ní připojil, přičemž tato iniciativa přesahuje rámec pouhého kooperativního zadávání veřejných zakázek na obranné produkty, měl mít možnost odchýlit se od zásad transparentnosti a hospodářské soutěže a přímo zadat zakázku bez předchozí soutěže nebo zveřejnění oznámení o zakázce podniku v rámci EDTIB, který tento produkt vyrábí, za předpokladu, že je to nezbytné pro provádění dotčené obranné spolupráce.

(80) Vzhledem k bezpečnostní situaci a ke stávajícímu i předvídatelnému napětí či úzkým místům na vnitřním trhu s obrannými produkty a v jeho dodavatelských řetězcích, které vyplývají zejména z nesouladu mezi omezenými výrobními kapacitami v Unii a nárůstem poptávky od začátku útočné války Ruska proti Ukrajině, je nezbytné stanovit soubor opatření, která Unii umožní předjímat rizika vážného narušení dodávek obranných produktů, jež by měla nebo by pravděpodobně mohla mít za následek přijetí rozdílných vnitrostátních opatření vedoucích k závažnému negativnímu dopadu na řádné fungování vnitřního trhu, a na tato rizika se připravovat a zmírňovat je.

(81) Schopnost Unie předvídat a řešit krize v oblasti dodávek obranných produktů, které ovlivňují řádné fungování vnitřního trhu, závisí na znalostech a dohledu na úrovni Unie, pokud jde o strukturu a silné i slabé stránky dodavatelských řetězců těchto produktů v Unii. Vzhledem ke složitosti dodavatelských řetězců v oblasti obrany a ke stávajícímu napětí a riziku nedostatku v těchto dodavatelských řetězcích je nezbytné poskytnout nástroje pro trvalý koordinovaný přístup k mapování a monitorování dodavatelských řetězců Unie pro krizově relevantní produkty. Výsledky mapování budou rovněž poskytovat relevantní informace pro vypracování opatření Unie zaměřených na posílení konkurenceschopnosti EDTIB a pro posouzení postavení Unie v globálních dodavatelských řetězcích v oblasti obrany. Mapování a monitorování by se v tomto ohledu mělo zaměřit na produkty, v jejichž případě by závažné narušení nebo bezprostřední riziko takového narušení vedlo nebo pravděpodobně mohlo vést k rozdílným vnitrostátním opatřením, která by měla závažný negativní dopad na řádné fungování vnitřního trhu, zejména pokud jde o překážky přeshraničního obchodu.

(82) Pro účely mapování by Komise měla určit a pravidelně aktualizovat seznam krizově relevantních produktů se zaměřením na možná narušení nebo úzká místa ovlivňující bezpečnost dodávek těchto produktů. Identifikace těchto produktů Komisí by měla vycházet z údajů poskytnutých členskými státy a vyplývajících z určení příslušných výrobních kapacit a dodavatelských řetězců. S cílem zajistit úplnost souhrnných údajů by měla Komise tyto údaje křížově kontrolovat a za tímto účelem použít dostupné údaje, jakož i v případě potřeby údaje získané na základě dobrovolných žádostí podniků o informace.

(83) Komise by měla stanovit rámec a metodiku pro identifikaci krizově relevantních produktů. S cílem zajistit účinnost mapování by tento rámec a tato metodika měly být vymezeny tak, aby se zabránilo zbytečné administrativní zátěži pro členské státy. Měly by proto vycházet ze stávajících vnitrostátních rámců a metodik, které by členské státy sdílely s Komisí. Tento rámec a tato metodika by se měly v první řadě zaměřit na stávající úzká místa v dodavatelských řetězcích v oblasti obrany a vést k určení výrobních kapacit a jejich dodavatelských řetězců.

(84) V rámci mapování by Komise měla rovněž určit a vypracovat seznam indikátorů včasného varování zaměřených na identifikaci faktorů, které by mohly narušit, ohrozit nebo negativně ovlivnit dodávky těchto produktů. Mezi tyto indikátory by mohlo patřit atypické prodloužení doby vyřízení objednávky, dostupnost surovin, meziproduktů a lidského kapitálu potřebného pro výrobu krizově relevantních produktů nebo vhodného výrobního zařízení; předpovídaná poptávka, prudký nárůst cen přesahující běžné kolísání cen, nehody, útoky, přírodní katastrofy nebo jiné závažné události, dopad obchodních politik, cel, vývozních omezení, obchodních překážek a dalších opatření souvisejících s obchodem a dopad uzavírání podniků, offshoringu nebo akvizic hlavních dodavatelů krizově relevantních produktů. Na tyto indikátory včasného varování by se měly zaměřovat monitorovací činnosti Komise, jež mohou v případě potřeby obnášet žádosti o dobrovolné poskytnutí informací adresované příslušným aktérům.

(85) S cílem minimalizovat zátěž pro podniky, které na monitorování reagují, a s cílem zajistit, aby získané informace bylo možné shromažďovat smysluplně, by měla Komise pro veškeré shromažďování informací stanovit standardizované a bezpečné prostředky. Tyto prostředky by měly zajistit, aby s veškerými shromážděnými informacemi bylo nakládáno jako s důvěrnými, čímž se zajistí obchodní tajemství a kybernetická bezpečnost. Podobně by za účelem omezení administrativní zátěže pro vnitrostátní správní orgány měly mít členské státy možnost požádat Komisi, aby provedla úkoly, které jim byly svěřeny za účelem mapování dodavatelských řetězců obranných produktů.

(86) Na základě seznamu krizově relevantních produktů, které určí Komise, by členské státy měly na svém území určit hlavní dodavatele těchto produktů. Seznam těchto dodavatelů by měl být předán Komisi s cílem zajistit účinný koordinovaný přístup na úrovni Unie. Aby bylo možné identifikovat a oznámit jakoukoli událost, která může mít negativní a trvalé důsledky pro včasnou dostupnost a dodávky těchto produktů, měly by členské státy s ohledem na indikátory včasného varování určené Komisí monitorovat schopnost těchto dodavatelů vykonávat své činnosti. Za stejným účelem by hlavní dodavatelé krizově relevantních produktů měli rovněž vyrozumět členský stát, na jehož území jsou usazeni, pokud zjistí narušení dodávek, které může významně ovlivnit jejich činnosti související s výrobou krizově relevantních produktů.

(87) Jako součást rámce připravenosti na krize by Komise měla provádět a koordinovat zátěžové testy a simulace, přičemž by měla vycházet zejména z poradenství Rady pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany, pokud jde o kriticky důležitá témata pro dodavatelské řetězce v oblasti obrany. Komise by v tomto kontextu mohla vypracovávat scénáře a parametry, které by zachycovaly konkrétní rizika spojená s krizí dodávek krizově relevantních produktů. S cílem zajistit připravenost všech příslušných aktérů na krize je nezbytné, aby byly k dobrovolné účasti na těchto zátěžových testech přizvány všechny členské státy a případně vysoký představitel, EDA a další příslušní aktéři. V této souvislosti by Komise mohla usnadnit a podporovat rozvoj strategií připravenosti na mimořádné situace, včetně strategií pro krizovou komunikaci a výměnu informací o platných omezeních v náročných situacích. Vzhledem k citlivosti informací týkajících se úzkých míst v dodavatelských řetězcích z hlediska obranných a bezpečnostních zájmů Unie a jejích členských států by výsledky těchto zátěžových testů měly představovat utajované informace.

(88) Nedostatečná transparentnost, pokud jde o identitu certifikačních orgánů a certifikačních postupů pro obranné produkty v Unii, vede k omezené křížové certifikaci obranných produktů, což má za důsledek další roztříštěnost vnitřního trhu s obrannými produkty, zejména v dobách krizí dodávek, jak dokládá krize v oblasti dodávek střeliva v roce 2023. Jako součást rámce připravenosti je proto nezbytné zvýšit transparentnost vnitrostátních certifikačních procesů a usnadnit sdílení informací mezi certifikačními orgány s cílem usnadnit křížovou certifikaci obranných produktů a podpořit pohyb těchto produktů na vnitřním trhu. Za tímto účelem by Komise měla sestavit a průběžně aktualizovat seznam vnitrostátních certifikačních orgánů.

(89) Aby se snížilo riziko nedostatku dodávek krizově relevantních produktů, je nezbytné urychlit rozšiřování výrobních zařízení souvisejících s výrobou těchto produktů, zejména zajištěním účinného a včasného administrativního zpracování veškerých žádostí týkajících se plánování, výstavby a provozu těchto zařízení. Za tímto účelem by orgány členských států měly zajistit, aby byly tyto žádosti vyřízeny tak rychle, jak je to jen z právního hlediska možné.

(90) Pokud příslušné orgány členských států získají informace o riziku závažného narušení dodávek krizově relevantních produktů nebo mají konkrétní a spolehlivé informace o tom, že dochází ke vzniku jakéhokoli jiného relevantního rizikového faktoru nebo události, měly by na to upozornit Radu pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany, aby Unie byla schopna zmírnit riziko vzniku krize dodávek. S cílem zajistit koordinovaný přístup za účelem zmírnění tohoto rizika by měla Komise, jakmile se o tomto riziku dozví, provést preventivní opatření, jako je svolání mimořádného zasedání Rady pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany, na němž bude projednána závažnost možných narušení, jakož i možné reakce, a případně konzultovat příslušné třetí země a mezinárodní organizace s cílem hledat řešení založená na spolupráci a zabránit narušení dodavatelských řetězců nebo je řešit, a to v souladu s mezinárodními závazky.

(91) Toto nařízení by mělo rovněž stanovit nástroje pro účinné a koordinované řešení krize dodávek, která bezprostředně hrozí nebo která nastala. Vzhledem k potřebě stanovit cílená opatření v závislosti na tom, zda se závažný negativní dopad na fungování vnitřního trhu nebo bezprostřední riziko takového dopadu týká krizově relevantních produktů, jež nejsou obrannými produkty, nebo krizově relevantních obranných produktů, by toto nařízení proto mělo stanovit dva různé stavy krize dodávek.

(92) Stav krize dodávek by měl být aktivován na základě konkrétních a spolehlivých důkazů v případě, že dojde k závažnému narušení poskytování krizově relevantních produktů nebo k bezprostřednímu riziku takového narušení a pokud tato závažná narušení nebo jejich bezprostřední riziko mají nebo pravděpodobně budou mít za následek přijetí rozdílných vnitrostátních opatření týkajících se krizově relevantních produktů, které nejsou obrannými produkty, která povedou k závažnému negativnímu dopadu na řádné fungování vnitřního trhu, zejména k překážkám přeshraničního obchodu s předmětnými krizově relevantními produkty.

(93) Stav krize dodávek související s bezpečností by měl být aktivován v případě, že dojde k závažnému narušení dodávek obranných produktů nebo k bezprostřednímu riziku takového narušení a pokud tato závažná narušení nebo jejich bezprostřední riziko mají nebo pravděpodobně budou mít za následek přijetí rozdílných vnitrostátních opatření týkajících se krizově relevantních obranných produktů, která povedou k závažnému negativnímu dopadu na řádné fungování vnitřního trhu, zejména k překážkám přeshraničního obchodu s předmětnými krizově relevantními obrannými produkty. Při posuzování, zda jsou splněny podmínky pro aktivaci stavu krize dodávek související s bezpečností, by Komise měla zohlednit, zda byla zjištěna krize s dopadem na bezpečnostní a obranné zájmy Unie a jejích členských států v oblasti SZBP, například zda některý členský stát aktivoval doložku o vzájemné pomoci podle čl. 42 odst. 7 Smlouvy o EU. V této souvislosti by Komise mohla vzít v úvahu, zda byla taková krize zjištěna i v NATO.

(94) Vzhledem k citlivé povaze rozhodnutí aktivovat stav krize dodávek nebo stav krize dodávek související s bezpečností, plynoucí především z potenciálních důsledků opatření, která by mohly být v reakci na něj přijata, včetně možného významného dopadu takových opatření na soukromé podniky v Unii, by pravomoc přijmout prováděcí akty za účelem aktivace, prodloužení a ukončení stavů krize dodávek měla být svěřena Radě. S cílem zajistit, aby reakce na úrovni Unie byla přizpůsobena povaze krize dodávek, by Rada měla rovněž určit, která z opatření stanovených tímto nařízením by za účelem řešení probíhající krize dodávek měla být aktivována, a měla by být schopna určit, pro které krizově relevantní produkty by tato opatření měla být aktivována.

(95) Aby bylo možné přesně a téměř v reálném čase posoudit povahu a závažnost krize dodávek a to, zda by bylo nezbytné zavést opatření pro upřednostnění, je třeba, aby měla Komise možnost adresovat žádosti o informace hospodářským subjektům přispívajícím k výrobě dotčených krizově relevantních produktů, pokud prováděcí akt Rady toto opatření aktivuje ve stavu krize dodávek či ve stavu krize dodávek související s bezpečností. Tyto žádosti o informace by měly být předkládány pouze v případě, že dostupné informace nejsou dostatečné, a měly by být omezeny na informace o výrobních schopnostech, výrobních kapacitách nebo možných primárních narušeních. Vzhledem k citlivé povaze informací, které by mohly být požadovány, by Komise měla obdržet předchozí souhlas členského státu, na jehož území se nachází výrobní zařízení relevantního hospodářského subjektu, a požadované informace by měly být předávány prostřednictvím tohoto členského státu. Pokud dotčený členský stát se zahájením takové žádosti souhlasí, měl by mít možnost rozhodnout, že tuto žádost o informace zašle přímo příslušnému hospodářskému subjektu a informuje o tom Komisi. Je rovněž důležité, aby si Komise byla vědoma žádostí třetích zemí o informace týkající se činností hospodářských subjektů usazených v Unii týkajících se dodávek krizově relevantních produktů, neboť takové žádosti o informace by mohly vést k upřednostnění opatření ze strany těchto třetích zemí, která by mohla mít významný dopad na dodávky těchto produktů v Unii a na řádné fungování vnitřního trhu. Dotčený hospodářský subjekt by proto měl včas informovat členský stát, na jehož území se nachází jeho výrobní zařízení, který by měl následně informovat Komisi, aby dotčený členský stát a Komise mohly požadovat dotčený hospodářský subjekt o poskytnutí informací podobných těm, které požaduje třetí země.

(96) V případech závažného a přetrvávajícího nedostatku krizově relevantních produktů nebo mimořádně vysoké poptávky po nich, které by mohly mít bezprostřední riziko závažného negativního dopadu na řádné fungování vnitřního trhu nebo by se takovým závažným dopadem mohly projevit, by se mohla ukázat jako nezbytná prioritní opatření na úrovni Unie zaměřená na zajištění dostupnosti produktů relevantních pro krizi s cílem zajistit řádné fungování vnitřního trhu s produkty pro obranné účely a jeho dodavatelských řetězců. Komise by v tomto ohledu měla mít možnost na žádost členského státu využívat přednostní požadavek na usnadnění dodávek krizově relevantních produktů pro obranné i jiné účely i krizově relevantních produktů, které nejsou obrannými produkty, a přednostní objednávky k zajištění dodávek krizově relevantních produktů pro účely jiné než obranné. Tato opatření pro stanovení priorit by měla aktivovat Rada.

(97) Přednostní požadavky by měly sestávat z požadavků, které Komise z podnětu členského státu adresuje relevantním hospodářským subjektům usazeným v Unii, aby přijaly objednávky krizově relevantních produktů nebo aby je upřednostnily. Jako krajní nástroj k zajištění toho, aby dodavatelské řetězce v oblasti obrany mohly nadále fungovat v době krize dodávek, a který by měl být používán pouze v případě, že je to pro tento účel nezbytné a přiměřené, by tyto přednostní požadavky měly být zaměřeny na podporu členského státu, který se potýká se závažnými obtížemi buď při zadávání objednávky, nebo při plnění smlouvy na dodávky krizově relevantních produktů. Hospodářské subjekty by měly mít možnost odmítnout, aby se na ně přednostní požadavek vztahoval. Při předkládání přednostního požadavku by Komise měla zohlednit možný negativní dopad na hospodářskou soutěž na vnitřním trhu a riziko prohloubení narušení trhu. Výběr příjemců a oprávněných přednostních požadavků by navíc neměl být diskriminační.

(98) Vzhledem k rostoucímu zhoršování bezpečnostní situace Unie v souvislosti s přetrvávající a intenzivnější hrozbou ze strany Ruska v souvislosti s jeho útočnou válkou proti Ukrajině má zásadní význam řešit obtíže, s nimiž by se mohly členské státy potýkat při zadávání objednávky nebo při plnění smlouvy týkající se dodávek obranných produktů, zejména pokud tyto obtíže vyplývají z narušení dodávek krizově relevantních produktů, které nejsou obrannými produkty. Jsou-li krizově relevantními produkty dvojího užití nebo civilní produkty, mohou totiž dodavatelské řetězce v oblasti obrany usilující o přístup k těmto krizově relevantním produktům navíc čelit konkurenci dodavatelských řetězců mimo oblast obrany s výrazně větší kupní silou. Je proto nezbytné stanovit dodatečný nástroj jako krajní prostředek v případech, kdy výroby nebo dodávek těchto krizově relevantních produktů, jež nejsou obrannými produkty, nelze dosáhnout žádným jiným opatřením, včetně přednostního požadavku. Přednostní objednávky by proto měly Komisi umožnit uložit hospodářským subjektům usazeným v Unii povinnost vyrábět nebo dodávat některé krizově relevantní produkty, jež nejsou obrannými produkty, a to po obdržení předchozího souhlasu členského státu, na jehož území se výrobní zařízení dotčeného hospodářského subjektu nachází, a členského státu, na jehož území se nachází struktura výkonného vedení daného hospodářského subjektu. Komise by neměla vydávat přednostní objednávky, pokud daný hospodářský subjekt není schopen objednávku splnit, i kdyby byla upřednostněna, ať už z důvodu nedostatečné výrobní schopnosti nebo výrobní kapacity nebo z technických důvodů, nebo proto, že by to pro daný hospodářský subjekt představovalo nepřiměřenou ekonomickou zátěž a obzvláštní obtíže, včetně značného rizika týkajícího se kontinuity činnosti. Pokud takové důvody nastanou poté, co Komise přijala prováděcí akt, kterým určitému hospodářskému subjektu uloží jakoukoli přednostní objednávku nebo přednostní požadavek, měl by mít uvedený hospodářský subjekt možnost požádat Komisi o změnu dotčeného prováděcího aktu.

(99) Přednostní objednávka nebo přednostní požadavek by měly vycházet z objektivních, věcných, měřitelných a podložených údajů. Měla by zohledňovat oprávněné zájmy podniků a náklady a úsilí potřebné pro jakoukoli změnu výrobní sekvence. V případě přijetí nebo uložení by povinnost vyřídit přednostní požadavek nebo přednostní objednávku měla mít přednost před povinnostmi plnění podle soukromého nebo veřejného práva. Pokud se předmět přednostního požadavku týká obranného produktu, měl by požadavek upřesnit rozsah smluvních závazků, před nimiž by měl mít přednost. Každý přednostní požadavek nebo objednávka by měly být zadány za spravedlivou a přiměřenou cenu. Výpočet takové ceny by mělo být možné provádět na základě běžných cen v posledních letech, u nichž by mělo být jakékoli zvýšení či snížení odůvodněno, například s ohledem na inflaci nebo náklady na vstupy. Vzhledem k tomu, že je důležité zajistit dodávky krizově relevantních produktů, které jsou nezbytné pro správné fungování vnitřního trhu a jeho dodavatelských řetězců, by splnění povinnosti realizovat přednostní požadavek nebo objednávku nemělo zakládat odpovědnost třetích stran za škody, které by mohly vzniknout v důsledku porušení smluvních povinností, které se řídí právem členského státu, a to v rozsahu, v jakém bylo porušení smluvních povinností nezbytné pro splnění stanovených priorit. Hospodářské subjekty, na něž se může přednostní požadavek vztahovat, by měly mít možnost stanovit možné důsledky spojené s přednostním požadavkem v podmínkách svých obchodních smluv.

(100) Pokud hospodářský subjekt přednostní požadavek výslovně přijal a Komise po tomto přijetí přijala prováděcí akt nebo pokud mu byla prováděcím aktem přijatým Komisí uložena přednostní objednávka, měl by hospodářský subjekt splnit všechny podmínky uvedeného prováděcího aktu. Pokud hospodářský subjekt podmínky stanovené v prováděcím aktu nesplní, měl by přijít o výhodu zproštění smluvní odpovědnosti. Je-li nedodržení povinností úmyslné nebo je-li přičitatelné hrubé nedbalosti, měla by mít Komise možnost uložit hospodářskému subjektu pokutu nebo penále, s výhradou dodržení zásady proporcionality. Při rozhodování o tom, zda jsou pokuty nebo penále považovány za nezbytné a přiměřené, by měla Komise vzít v úvahu veškerá řádná odůvodnění, která dotčený hospodářský subjekt předloží.

(101) Za výjimečných okolností, kdy se na hospodářský subjekt usazený v Unii vztahuje opatření zahrnující přednostní objednávku nebo přednostní požadavek na krizově relevantní produkt ze třetí země, by to měl oznámit Komisi, aby měla informace pro posouzení toho, zda toto opatření bude mít významný dopad na bezpečnost dodávek krizově relevantních produktů a řádné fungování vnitřního trhu, jakož i o jakéhokoli vhodného kroku, který by mohlo být nutné přijmout v reakci na toto opatření.

(102) Požadavkem na upřednostnění výroby či dodávky určitých produktů ani povinností upřednostnit takovou výrobu či dodávku není nepřiměřeně dotčena svoboda podnikání a smluvní svoboda chráněná článkem 16 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) a právo na vlastnictví stanovené v jejím článku 17. V souladu s čl. 52 odst. 1 Listiny musí být každé omezení výkonu těchto práv a svobod stanoveno zákonem, respektovat podstatu těchto práv a svobod a podléhat zásadě proporcionality.

(103) Pokud je aktivován stav krize dodávek související s bezpečností, měla by být opatření, která jsou k dispozici v rámci stavu krize dodávek, rovněž k dispozici, považuje-li to Rada za vhodné a je-li to upřesněno v prováděcím aktu, kterým se aktivuje stav krize dodávek související s bezpečností.

(104) Transfery obranných produktů uvnitř EU upravuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/43/ES ([30]), jejímž cílem je uvedené transfery zjednodušit s cílem zajistit řádné fungování vnitřního trhu s obrannými produkty. Jak dokládají předchozí hodnocení uvedené směrnice, normou pro pohyb obranných produktů v rámci vnitřního trhu zůstává z velké části udělování a priori globálních a individuálních licencí k transferu a průměrná doba na zpracování žádostí se v jednotlivých členských státech někdy značně liší. Během krize dodávek související s bezpečností, a pokud to Rada považuje za nezbytné, by mělo být možné, aby Rada přijala prováděcí akt, kterým se aktivuje stav krize dodávek související s bezpečností, stanovil časový rámec, jenž by neměl být delší než dva týdny a v němž by měly dotčené vnitrostátní orgány vyřizovat žádosti po jejich úplném obdržení, aby se pohyb uvedených produktů na vnitřním trhu dále usnadnil. Kromě toho je cílem tohoto nařízení usnadnit transfer krizově relevantních produktů uvnitř EU v souvislosti s krizí dodávek. Proto by mělo být vyjasněno, že členský stát, který ukládá vývozní omezení na součásti, které jsou krizově relevantními produkty a které považuje za citlivé ve smyslu směrnice 2009/43/ES, by neměl vyžadovat další povolení pro transfer dotčených součástí uvnitř EU, pokud příjemce předloží prohlášení o použití, v němž prohlásí, že součásti, na které se uvedená licence k transferu vztahuje, jsou nebo mají být začleněny do obranného produktu a nemohou být jako takové převedeny nebo vyvezeny. Tímto opatřením by neměla být dotčena stávající unijní a vnitrostátní pravidla upravující transfer a vývoz obranných produktů.

(105) Vzhledem k tomu, že certifikace obranných produktů má klíčový význam pro zajištění řádného fungování vnitřního trhu s obrannými produkty, zejména během krize dodávek související s bezpečností, mělo by toto nařízení kromě urychlení stávajících vnitrostátních procesů umožnit povinné vzájemné uznávání krizově relevantních obranných produktů, jež byly v souladu se zákonem certifikovány v určitém členském státě.

([30]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/43/ES ze dne 6. května 2009 o zjednodušení podmínek transferů produktů pro obranné účely uvnitř Společenství (Úř. věst. L 146, 10.6.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj).

(106) Kromě dalších opatření stanovených tímto nařízením za účelem řešení stavu krize dodávek související s bezpečností by členské státy měly, jestliže Rada daná opatření aktivuje, v jednotlivých případech zvážit použití výjimek nebo odchylek souvisejících s obranou podle vnitrostátního práva a použitelného práva Unie pro účely udělení povolení k plánování, výstavbě a provozu výrobních zařízení pro krizově relevantní obranné produkty nebo pro účely zajištění kontinuity výroby těchto produktů, pokud se domnívají, že by použití takových výjimek nebo odchylek usnadnilo bezpečnost dodávek krizově relevantních obranných produktů. To by se mohlo vztahovat zejména na právo Unie v oblasti životního prostředí, zdraví a bezpečnosti, které je nezbytné pro zlepšení ochrany lidského zdraví a životního prostředí, jakož i pro dosažení udržitelného a bezpečného rozvoje. Vzhledem k tomu, že krize dodávek související s bezpečností se vyznačuje překážkami pro pohyb krizově relevantních obranných produktů na vnitřním trhu, je vhodné za těchto okolností umožnit finanční podporu v rámci programu inovačních akcí, a umožnit tak obzvláště rychlou dostupnost obranných produktů na trhu. Podpora těchto akcí by skutečně přispěla k řešení dotčených překážek, zejména tím, že by umožnila významné zkrácení dodacích lhůt pro obranné produkty nebo hromadnou výrobu těchto produktů. Rada by proto měla mít v případě, že aktivuje stav krize dodávek související s bezpečností, možnost rozhodnout, že takové inovační akce jsou v rámci programu způsobilé.

(107) Dodržování povinností uložených tímto nařízením by mělo být vymahatelné udělováním pokut a penále. Za tímto účelem by měly být stanoveny vhodné úrovně pokut za nevyhovění žádostem o informace, nedodržení povinností vyplývajících z přednostní žádosti a oznamovací povinnosti vztahující se na případy, kdy se na hospodářský subjekt usazený v Unii vztahuje prioritní opatření třetí země, s přihlédnutím k různé míře závažnosti nesplnění obou povinností a s odlišnými maximálními hodnotami pro malé a střední podniky. Dále by měla být stanovena penále za nesplnění povinnosti přijímat a provádět přednostní objednávky, jež by měla být přiměřená, přičemž pro malé a střední podniky by měly být stanoveny odlišné maximální hodnoty. Kromě promlčecích dob vztahujících se na ukládání pokut a penále by se měly uplatnit i promlčecí doby na vymáhání sankcí. Dále by Komise měla dát dotčeným hospodářským subjektům právo být vyslechnut.

(108) Jednou z výzev zjištěných během krize COVID-19 byla neexistence sítě pro zajištění připravenosti, jakož i nedostatečné sdílení informací a koordinace opatření pro reakci mezi členskými státy na jedné straně a mezi členskými státy a Komisí na straně druhé. Dosažení cíle sledovaného tímto nařízením, kterým je připravit se na dopad budoucích krizí dodávek na vnitřní trh s obrannými produkty a reagovat na ně, by proto mělo být podpořeno mechanismem správy. Tímto nařízením by měla být zřízena Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany s cílem usnadnit spolupráci, výměnu informací a hladké, účinné a harmonizované provádění opatření stanovených v tomto nařízení, jejichž cílem je zajistit bezpečnost dodávek obranných produktů. Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany by se měla skládat ze zástupců členských států a Komise. Vzhledem k tomu, že zajištění řádného fungování vnitřního trhu s obrannými produkty v dobách krize dodávek nebo příprava na takové krize dodávek vyžaduje zohlednění schopnosti členských států rozvíjet, získávat a řídit své obranné schopnosti a zvyšovat svou obrannou připravenost, je vhodné, aby uvedené radě předsedaly Komise a členský stát vykonávající rotující předsednictví Rady. Navíc vzhledem k tomu, že režim bezpečnosti dodávek přispívá ke schopnosti Unie bránit své bezpečnostní a obranné zájmy, by měli být členy Rady pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany rovněž vysoký představitel a EDA. Pro provádění tohoto nařízení by mohly být užitečné zejména probíhající pracovní oblasti EDA týkající se zabezpečení dodávek obranných produktů.EDA usnadňuje sdílení osvědčených postupů a posiluje spolupráci mezi členskými státy v oblasti bezpečnosti dodávek souvisejících s obranou. Přináší rovněž poznatky o úzkých místech, která mají dopad na dodavatelské řetězce obranných produktů. EDA by proto měla mít možnost sdílet své názory a odborné znalosti mimo jiné v Radě pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany, což přispěje k přípravě a reakci na dopad krizí dodávek na vnitřní trh s obrannými produkty. Přidružené země by měly mít právo stát se členy Rady pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany bez hlasovacích práv v souladu s podmínkami stanovenými v Dohodě o Evropském hospodářském prostoru. K účasti na zasedání rady by měli být jako pozorovatelé přizváni zástupci Evropského parlamentu. Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany by měla usnadňovat koordinaci mezi členskými státy a poskytovat doporučení Komisi a napomáhat jí při provádění mechanismů zřízených tímto nařízením, jejichž cílem je zajistit bezpečnost dodávek, zejména předvídáním, přípravou, prevencí a řešením krizí v oblasti dodávek krizově relevantních produktů.

(109) Za účelem zajištění jednotných podmínek pro provádění tohoto nařízení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci, pokud jde o přijímání pracovních programů pro stanovení priorit financování a platných podmínek financování, přidělování finančních prostředků na konkrétní akce, zřizování SEAP, identifikaci a aktualizaci krizově relevantních produktů, sestavení a vedení seznamu vnitrostátních certifikačních orgánů, prioritní opatření a ukládání sankcí. Měla by být zohledněna specifika odvětví obrany, zejména odpovědnost členských států, přidružených zemí nebo Ukrajiny za proces plánování a nabývání. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ([31]).

(110) Mělo by být možné přizvat zástupce Ukrajiny na zasedání výboru, pokud je jejich příspěvek nezbytný v souvislosti s prováděcími opatřeními, která se týkají Ukrajiny, jako jsou prováděcí akty týkající se Nástroje na podporu Ukrajiny. To by těmto zástupcům umožnilo přispět svými názory a odpovědět na otázky členských států. Nemělo by jim být nicméně umožněno účastnit se rozhodování ani hlasování výboru.

(111) Toto nařízení by se mělo použít, aniž jsou dotčena pravidla Unie v oblasti hospodářské soutěže, zejména články 101 až 109 Smlouvy o fungování EU a právní akty, které tyto články provádějí.

(112) Finanční prostředky Unie podle tohoto nařízení by měly pokrývat pouze náklady nezbytné pro sledování cílů programu a Nástroje na podporu Ukrajiny a nemohou pokrývat náklady vyplývající ze SZBP. Finanční prostředky Unie v rámci programu a v rámci Nástroje na podporu Ukrajiny by tudíž neměly pokrývat náklady na nákup a údržbu obranných produktů pro vojenské nebo obranné účely, a to ani v souvislosti se zřízením, správou a udržováním rezervoárů připravenosti obranného průmyslu. Mělo by být nicméně možné, aby finanční prostředky Unie v rámci programu a v rámci Nástroje na podporu Ukrajiny pokrývaly náklady vzniklé v souvislosti s nákupem nebo údržbou takových produktů, které jsou nezbytné pro posílení konkurenceschopnosti EDTIB nebo obnovu, rekonstrukci a modernizaci ukrajinské DTIB, zejména jednorázové náklady.

(113) V souladu s článkem 241 Smlouvy o fungování EU může Rada požádat Komisi, aby provedla studie, které Rada považuje za žádoucí pro dosažení společných cílů, a aby jí předložila veškeré vhodné návrhy. Komise tyto žádosti o předložení návrhů urychleně a zevrubně posoudí.

(114) Uplatňováním tohoto nařízení by neměl být dotčen specifický charakter bezpečnostní a obranné politiky některých členských států.

(115) Tímto nařízením nejsou dotčena stávající unijní a vnitrostátní pravidla týkající se vývozu obranných produktů ani povinnosti stanovené směrnicí 2009/43/ES.

(116) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž posílit vedoucí postavení v oblasti technologií, inovaci, připravenost, dlouhodobou konkurenceschopnost, odolnost, integraci a připravenost EDTIB, zajistit včasnou dostupnost a dodávky obranných produktů a přispět k obnově, rekonstrukci a modernizaci ukrajinské DTIB, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich z důvodu rozsahu nebo účinků akce může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o EU. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.

(117) S cílem umožnit co nejrychlejší zahájení provádění tohoto nařízení za účelem dosažení jeho cílů by toto nařízení mělo vstoupit v platnost co nejdříve,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

([31]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

KAPITOLA I

**OBECNÁ USTANOVENÍ**

*Článek 1*

**Obecné cíle a předmět**

1. Toto nařízení má posílit vedoucí postavení v oblasti technologií, inovace, připravenost, dlouhodobou konkurenceschopnost, odolnost, integraci a připravenost evropské technologické a průmyslové základny obrany (EDTIB), zajistit včasnou dostupnost a dodávky obranných produktů a přispět k obnově, rekonstrukci a modernizaci ukrajinské technologické a průmyslové základny obrany (dále jen „ukrajinská DTIB“).

2. Toto nařízení stanoví rozpočet na období 2025–2027 a následující:

1) Program pro evropský obranný průmysl (dále jen „program“), sestávající z opatření k posílení konkurenceschopnosti, reakceschopnosti a schopnosti EDTIB, jak je stanoveno v kapitole II;

2) Nástroj na podporu Ukrajiny, program spolupráce s Ukrajinou za účelem obnovy, rekonstrukce a modernizace ukrajinské DTIB, s přihlédnutím k možné budoucí integraci ukrajinské DTIB do EDTIB, jak je stanoveno v kapitole III;

3) právní rámec pro evropské obranné projekty společného zájmu (EDPCI), jak je stanoveno v kapitole IV;

4) Evropský mechanismus pro prodej vojenského materiálu, jak je stanoveno v kapitole V;

5) právní rámec pro struktury pro evropské zbrojní programy (dále jen „SEAP“), jak je stanoveno v kapitole VI;

6) právní rámec pro přípravu na dopad krizí dodávek na vnitřní trh a reakci na ně, jak je stanoveno v kapitole VII, jehož cílem je zajistit:

   a) bezpečnost dodávek krizově relevantních produktů a

   b) řádné fungování vnitřního trhu s obrannými produkty, mimo jiné předcházením vzniku překážek.

3. Tímto nařízením není dotčena výhradní odpovědnost každého členského státu za svou národní bezpečnost, jak je stanoveno v čl. 4 odst. 2 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“), ani právo každého členského státu chránit podstatné zájmy své bezpečnosti v souladu s článkem 346 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“).

*Článek 2*

**Definice**

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

1) „předběžnou dohodou o nákupu“ veřejná smlouva s jedním nebo více hospodářskými subjekty, jejímž cílem je podpořit rychlý vývoj nebo výrobu produktu a na jejímž základě je právo na nákup určitého počtu produktů v daném časovém rámci a za danou cenu podmíněno předběžným financováním části počátečních nákladů, které dotčeným hospodářským subjektům vzniknou; ačkoli je předběžná dohoda o nákupu pro zúčastněné veřejné zadavatele a pro dodavatele či poskytovatele právně závazná, je potřeba ji dále realizovat uzavřením smluv s dotčenými dodavateli či poskytovateli;

2) „subjektem z jiné třetí země“ právní subjekt, který je usazen v nepřidružené třetí zemi jiné než Ukrajina, nebo je-li usazen v Unii, na Ukrajině nebo v přidružené zemi, který má v nepřidružené třetí zemi jiné než Ukrajina své struktury výkonného vedení;

3) „přidruženými zeměmi“ členové Evropského sdružení volného obchodu, kteří jsou členy Evropského hospodářského prostoru, kteří uplatňují toto nařízení v souladu s Dohodou o Evropském sdružení volného obchodu;

4) „úzkým místem“ bod přetížení ve výrobním systému, který zastavuje nebo výrazně zpomaluje výrobu;

5) „operací kombinování zdrojů“ akce podporovaná z rozpočtu Unie, včetně akcí v rámci nástrojů nebo platforem kombinování zdrojů ve smyslu čl. 2 bodu 6 finančního nařízení, která kombinuje nevratné formy podpory nebo finanční nástroje z rozpočtu Unie a vratné formy finanční podpory od rozvojových či jiných veřejných finančních institucí nebo od komerčních finančních institucí a investorů;

6) „utajovanými informacemi“ informace či materiál v jakékoli podobě, jejichž neoprávněné zpřístupnění by mohlo v různé míře poškodit zájmy Unie nebo jednoho či více členských států a které nesou označení stupně utajení EU nebo jiné odpovídající označení stupně utajení, jak jsou uvedeny v Dohodě mezi členskými státy Evropské unie zasedajícími v Radě o ochraně utajovaných informací vyměňovaných v zájmu Evropské unie ([32]);

7) „veřejnými zadavateli“ veřejní zadavatelé ve smyslu čl. 2 odst. 1 bodu 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ([33]) a čl. 3 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ([34]);

8) „kontrolou“ schopnost vykonávat rozhodující vliv na právní subjekt přímo nebo nepřímo prostřednictvím jednoho nebo více zprostředkujících právních subjektů;

9) „krizově relevantními produkty“ obranné produkty nebo jejich součásti či suroviny nebo jakékoli produkty či služby nezbytné pro jejich výrobu, jejichž dostupnost je nezbytně nutná pro zajištění řádného fungování vnitřního trhu a jeho dodavatelských řetězců a musí být zaručena, aby bylo možné reagovat na krizi dodávek.

10) „akcí pro inovace v oblasti obrany“ akce sestávající především z činností přímo zaměřených na tvorbu plánů, úprav nebo návrhů nových, pozměněných nebo zdokonalených obranných produktů, postupů nebo služeb, včetně případného vývoje prototypů, testování, předvádění, pilotních projektů, rozsáhlého ověřování produktů a tržní replikace;

11) „obrannými produkty“ jakékoli produkty pro obranné účely uvedené v příloze směrnice 2009/43/ES, jakož i stavební práce, dodávky a služby přímo související s dotčenými produkty pro veškeré fáze jejich životního cyklu ve smyslu čl. 2 písm. c) směrnice 2009/81/ES;

12) „dynamickým řízením dostupnosti“ poskytování obranných produktů včas, na dohodnutém místě a na dohodnuté úrovni dostupnosti, jakož i řízení rizik v oblasti dostupnosti, která by se mohla projevit ve podobě nedostatku dotčeného obranného produktu; v této souvislosti se „dostupností“ rozumí skutečnost, že obranný produkt může za vymezených podmínek bezchybně fungovat a být v případě potřeby připraven k použití;

13) „strukturou výkonného vedení“ orgán právního subjektu jmenovaný v souladu s vnitrostátním právem a případně podléhající generálnímu řediteli, který je oprávněn určovat strategii, cíle a celkové směřování tohoto právního subjektu a který vykonává dohled nad rozhodováním vedení právního subjektu a monitoruje je;

14) „novými informacemi“ data, know-how nebo informace získané z určité akce podle tohoto nařízení, bez ohledu na jejich formu či povahu;

15) „dobou vyřízení objednávky“ doba mezi zadáním objednávky a realizací objednávky výrobcem;

([32]) Úř. věst. C 202, 8.7.2011, s. 13.

([33]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

([34]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 243, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj).

16) „právním subjektem“ právnická osoba založená a uznaná jako taková podle unijního, vnitrostátního nebo mezinárodního práva, která má právní subjektivitu a způsobilost jednat vlastním jménem, nabývat pro sebe práva a zavazovat se k povinnostem, nebo subjekt bez právní subjektivity, jak je uveden v čl. 200 odst. 2 písm. c) finančního nařízení;

17) „životním cyklem“ veškeré možné po sobě jdoucí fáze produktu, počínaje výzkumem a vývojem až po vyřazení z provozu a likvidaci;

18) „údržbou“ veškerá opatření přijatá k zajištění připravenosti a provozuschopnosti obranného produktu, zejména s cílem zachovat vybavení ve stanoveném stavu až do konce jeho používání nebo jej do takového stavu znovu uvést, což zahrnuje připravenost na misi, životnost a modernizaci, přizpůsobení a specializaci, kontrolu, revizi, testování, servis, úpravy, klasifikaci z hlediska provozuschopnosti, opravy, obnovu, rekonstrukci, regeneraci, záchranu a kanibalizaci;

19) „společností se střední tržní kapitalizací“ podnik, který není malým nebo středním podnikem a který zaměstnává nejvýše 3 000 osob, přičemž počet zaměstnanců se stanoví v souladu s články 3 až 6 přílohy doporučení Komise 2003/361/ES ([35]);

20) „subjektem nepřidružené třetí země“ právní subjekt, který je usazen v nepřidružené třetí zemi, nebo který je usazen v Unii nebo v přidružené zemi, ale má v nepřidružené třetí zemi své struktury výkonného vedení;

21) „jednorázovými náklady“ náklady, které vznikají jednorázově nebo v nepravidelných intervalech, zejména náklady na návrh a vývoj a investiční náklady nezbytné pro výrobu nebo údržbu obranných produktů nebo pro vyhrazení výrobních kapacit;

22) „dohodou o odběru“ jakákoli smlouva mezi nejméně třemi členskými státy a případně přidruženými zeměmi nebo Ukrajinou na jedné straně a nejméně jedním výrobcem obranných produktů na straně druhé, která obsahuje buď závazek členských států a případně přidružených zemí nebo Ukrajiny pořizovat po určitou dobu určité množství obranných produktů, nebo závazek výrobce obranných produktů poskytnout členským státům a případně přidruženým zemím nebo Ukrajině možnost takového pořizování;

23) „původcem“ orgán, instituce nebo jiný subjekt Unie, členský stát nebo subjekt zřízený podle tohoto nařízení, v jehož pravomoci byly vytvořeny utajované informace;

24) „zástupcem pro zadávání veřejných zakázek“ veřejný zadavatel usazený v členském státě nebo přidružené zemi, struktura pro evropské zbrojní programy (SEAP), Evropská obranná agentura (EDA) nebo mezinárodní organizace, která je určena členskými státy, přidruženými zeměmi, Ukrajinou nebo SEAP k provádění kolaborativního zadávání veřejných zakázek na jejich účet;

25) „surovinou“ surovina ve smyslu čl. 2 bodu 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1252 ([36]);

26) „výsledky“ jakékoliv hmotné či nehmotné výstupy akce, jako jsou data, know-how nebo informace, bez ohledu na jejich formu či povahu a bez ohledu na to, zda mohou být chráněny, jakož i veškerá práva s nimi spojená, včetně práv duševního vlastnictví;

27) „pečetí excelence“ značka kvality, která dokládá, že návrh předložený v souvislosti s výzvou k podávání návrhů v rámci předmětného programu nebo Nástroje na podporu Ukrajiny splnil všechny prahové hodnoty hodnocení stanovené v pracovním programu, ale nemohl být financován z důvodu nedostatku rozpočtových prostředků na tuto výzvu k podávání návrhů v rámci pracovního programu, a mohl by získat podporu z jiných unijních či vnitrostátních zdrojů financování;

([35]) Doporučení Komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků a malých a středních podniků (Úř. věst. L 124, 20.5.2003, s. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj).

([36]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1252 ze dne 11. dubna 2024, kterým se stanoví rámec pro zajištění bezpečných a udržitelných dodávek kritických surovin a mění nařízení (EU) č. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 a (EU) 2019/1020 (Úř. věst. L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

(28) „citlivými informacemi“ neutajované informace a údaje, které mají být chráněny před neoprávněným přístupem nebo zpřístupněním z důvodu povinností stanovených v unijním nebo případně vnitrostátním právu nebo z důvodu zajištění soukromí či bezpečnosti fyzické či právnické osoby;

29) „malými a středními podniky“ malé a střední podniky ve smyslu článku 2 přílohy doporučení 2003/361/ES;

30) „malou společností se střední tržní kapitalizací“ ve smyslu přílohy doporučení Komise (EU) 2025/1099 ([37]);

31) „subdodavatelem“ hospodářský subjekt, kterého zájemce, uchazeč, nebo dodavatel či poskytovatel navrhuje za účelem plnění konkrétních úkolů nebo služeb pod dohledem hlavního dodavatele či poskytovatele a který přispívá k návrhu nebo výrobě obranných produktů, kromě těch, které poskytují dodavatelé či poskytovatelé za účelem plnění zakázky, na kterou je přiděleno alespoň 15 % hodnoty zakázky, a který pro plnění této zakázky potřebuje přístup k utajovaným informacím; pro účely této definice se „dodavatelem“ rozumí hospodářský subjekt, který dodavateli či poskytovateli dodává součásti svého vlastního návrhu nebo výroby.

*Článek 3*

**Rozpočet**

1. Finanční krytí na provádění programu pro období od 30. prosince 2025 do 31. prosince 2027 tvoří:

a) 1 200 000 000 EUR v běžných cenách a

b) další příspěvky v souladu s článkem 5.

2. Finanční krytí na provádění Nástroje na podporu Ukrajiny pro období od 30. prosince 2025 do 31. prosince 2027 tvoří:

a) 300 000 000 EUR v běžných cenách a

b) další příspěvky v souladu s článkem 23, v účelově určeném rozsahu.

3. Finanční prostředky Unie podle tohoto nařízení pokrývají pouze náklady nezbytné pro plnění cílů programu a Nástroje na podporu Ukrajiny. Finanční prostředky Unie v rámci programu a v rámci Nástroje na podporu Ukrajiny proto nepokrývají náklady na nákup a údržbu obranných produktů pro vojenské nebo obranné účely, a to ani v souvislosti se zřízením, správou a udržováním rezervoárů připravenosti obranného průmyslu, jak je uvedeno v článku 38 (dále jen „rezervoáry připravenosti obranného průmyslu“). Finanční prostředky Unie podle tohoto nařízení mohou pokrývat náklady vzniklé v souvislosti s nákupem nebo údržbou takových produktů, pokud jsou tyto náklady nezbytné pro posílení konkurenceschopnosti EDTIB nebo pro obnovu, rekonstrukci a modernizaci ukrajinské DTIB, zejména jednorázové náklady.

4. Nejméně 15 % finančního krytí uvedeného v odst. 1 písm. a) tohoto článku se přidělí na akce uvedené v článku 11 a nejméně 30 % tohoto finančního krytí se přidělí na akce uvedené v článku 12. Nejméně 25 % finančního krytí uvedeného v odst. 1 písm. a) tohoto článku se přidělí na akce uvedené v článku 35.

5. S cílem reagovat na nepředvídané situace nebo na nový vývoj a potřeby může Komise převádět částky uvedené v odstavcích 1 a 2 tohoto článku mezi programem a Nástrojem na podporu Ukrajiny v souladu s finančním nařízením.

6. Až 3,5 % částky uvedené v odstavcích 1 a 2 tohoto článku lze použít na technickou a správní pomoc pro provádění programu a Nástroje na podporu Ukrajiny, jako jsou přípravné, monitorovací, kontrolní, auditní a hodnoticí činnosti, včetně zjišťování cen a institucionálních systémů a platforem informačních technologií, a na veškerou další technickou a správní pomoc nebo výdaje související se zaměstnanci, které Komisi vzniknou v souvislosti s řízením programu a Nástroje na podporu Ukrajiny.

([37]) Doporučení Komise (EU) 2025/1099 ze dne 21. května 2025 o definici malých podniků se střední tržní kapitalizací (Úř. věst. L, 2025/1099, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2025/1099/oj).

7. Rozpočtové závazky na činnosti, jejichž rozsah přesahuje jeden rozpočtový rok, mohou být rozloženy do ročních splátek v několikaletém období.

8. Je-li to nezbytné pro řízení akcí, které nebudou dokončeny do 31. prosince 2027, lze do rozpočtu Unie na období do roku 2033 zapsat prostředky na krytí výdajů nezbytných k dosažení cílů stanovených v článku 4 pro program nebo případně v článku 22 pro Nástroj na podporu Ukrajiny, aby bylo možno řídit akce, jež nebudou dokončeny do konce platnosti programu nebo Nástroje na podporu Ukrajiny, jakož i výdaje týkající se kritických provozních činností a služeb.

KAPITOLA II

**PROGRAM**

*ODDÍL 1*

***OBECNÁ USTANOVENÍ VZTAHUJÍCÍ SE NA PROGRAM***

*Článek 4*

**Cíle**

1. Cílem programu je posílit konkurenceschopnost, odolnost a připravenost EDTIB zahájením a urychlením přizpůsobení průmyslu strukturálním změnám způsobeným vyvíjejícím se bezpečnostním prostředím. Jeho cílem je *zejména*:

a) posílit spolupráci při pořizování vojenského materiálu motivováním členských států k agregaci poptávky po obranných produktech, harmonizací požadavků v oblasti obranných schopností a posílením vzájemné solidarity, což v konečném důsledku povede k větší interoperabilitě a zaměnitelnosti, jakož i zlepšením předvídatelnosti poptávky po EDTIB v souladu s potřebami členských států v oblasti obranných produktů;

b) zlepšit a urychlit kapacitu pro přizpůsobení dodavatelských řetězců obranného průmyslu, otevřít dodavatelské řetězce pro přeshraniční spolupráci, zejména pro malé a střední podniky a společnosti se střední tržní kapitalizací, navýšit výrobní kapacity, zkrátit výrobní lhůtu pro obranné produkty a podpořit industrializaci a komercializaci obranných produktů podporovanou akcemi financovanými Unií nebo jinými unijními činnostmi spolupráce prováděnými s podporou členských států s cílem zajistit dostupnost a dodávky obranných produktů v celé Unii, a zohlednit specifické potřeby členských států v případě materializace konvenčních vojenských hrozeb;

c) zlepšit bezpečnost dodávek a odolnost EDTIB podporou rozvoje a působení EDTIB v celé Unii.

2. Program se provádí s přihlédnutím k cílům Strategického kompasu pro bezpečnost a obranu a je v souladu s prioritami v oblasti obranných schopností, na nichž se členské státy společně dohodly v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP), zejména v souvislosti s Plánem rozvoje schopností (CDP), a s možnostmi spolupráce určenými v koordinovaném každoročním přezkumu v oblasti obrany (CARD).

3. Program je v souladu se spoluprací členských států v rámci stálé strukturované spolupráce (PESCO), iniciativami a projekty EDA a civilní a vojenskou pomocí Ukrajině ze strany Unie. Program řádně zohledňuje relevantní aktivity realizované Organizací Severoatlantické smlouvy (NATO) a dalšími partnery, pokud tyto aktivity slouží bezpečnostním a obranným zájmům Unie.

*Článek 5*

**Další finanční zdroje**

1. Členské státy, orgány, instituce a jiné subjekty Unie, třetí země, mezinárodní organizace, mezinárodní finanční instituce nebo jiné třetí strany mohou v souladu s čl. 211 odst. 2 finančního nařízení poskytnout další finanční příspěvky na program, i na Fond pro urychlení transformace dodavatelských řetězců v oblasti obrany (FAST) uvedený v článku 14 tohoto nařízení. Tyto finanční příspěvky představují vnější účelově vázané příjmy ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. a), d) nebo e) nebo čl. 21 odst. 5 finančního nařízení.

2. Pokud příspěvky členských států podporované z Nástroje pro oživení a odolnost přispívají k dosažení jednoho nebo více cílů stanovených v článku 4 nařízení (EU) 2021/241, použijí se ve prospěch dotčeného členského státu a odchylně od čl. 20 odst. 6 tohoto nařízení a čl. 193 odst. 1 finančního nařízení mohou být použity za účelem přispění k financování způsobilých akcí podle článku 12 tohoto nařízení až do výše 100 % způsobilých nákladů.

Odchylně od čl. 5 odst. 2, čl. 18 odst. 4 písm. d) a čl. 19 odst. 3 písm. d) a kritéria 2.4 přílohy V nařízení (EU) 2021/241 se zásada „významně nepoškozovat“ nepoužije na příspěvky členských států podporované z Nástroje pro oživení a odolnost, pokud dotčený členský stát v příslušné dohodě o příspěvcích s Komisí odůvodní, že není proveditelné ani vhodné zajistit, aby druh činností, které mají být podporovány podle tohoto nařízení, byl v souladu se zásadou „významně nepoškozovat“.

3. Veškeré další částky obdržené na základě dvoustranných nebo mnohostranných dohod uzavřených podle článku 17 nařízení Rady (EU) 2025/1106 ([38]) jsou vnějšími účelově vázanými příjmy ve smyslu čl. 21 odst. 5 finančního nařízení a použijí se na program v souladu s tímto nařízením.

4. Do programu mohou být za podmínek stanovených v nařízení (EU) 2021/1060 převedeny na žádost dotčeného členského státu zdroje přidělené členským státům ve sdíleném řízení. Komise tyto zdroje vynakládá přímo v souladu s čl. 62 odst. 1 prvním pododstavcem písm. a) finančního nařízení, nebo nepřímo v souladu s písmenem c) uvedeného pododstavce. Tyto zdroje se použijí ve prospěch dotčeného členského státu.

5. Pokud jde o částky poskytnuté v souladu s odstavcem 1 tohoto článku, mohou dotčené členské státy rozhodnout o podílu těchto částek, který má být poskytnut všem subjektům způsobilým pro financování podle tohoto nařízení, který má být poskytnut pouze ve prospěch dotčených členských států nebo má být poskytnut k dodatečnému prospěchu jiných členských států. Pokud jsou částky poskytnuty ve prospěch dotčených členských států nebo k dodatečnému prospěchu jiných členských států, mohou být tyto částky odchylně od čl. 20 odst. 6 tohoto nařízení a čl. 193 odst. 1 finančního nařízení použity pro účely příspěvku na financování způsobilých akcí podle článku 12 tohoto nařízení až do výše 100 % způsobilých nákladů.

6. Pokud Komise nepřijala právní závazek v rámci přímého nebo nepřímého řízení v souvislosti se zdroji převedenými v souladu s odstavcem 4 tohoto článku a nejpozději do 31. prosince 2028, mohou být odpovídající nepřidělené zdroje na žádost dotčeného členského státu v souladu s podmínkami stanovenými v nařízení (EU) 2021/1060 převedeny zpět do jednoho nebo více příslušných zdrojových programů.

*Článek 6*

**Alternativní, kombinované a kumulativní financování**

1. Program se provádí v součinnosti s jinými programy Unie. Na akci, na niž byl získán příspěvek v rámci jiného programu Unie, lze rovněž získat příspěvek z programu, pokud tyto příspěvky nepokrývají tytéž náklady. Na příslušný příspěvek se vztahují pravidla příslušného programu Unie nebo se na všechny příspěvky může vztahovat jednotný soubor pravidel kteréhokoli z přispívajících programů Unie a může být uzavřen jediný právní závazek. Kumulativní podpora z rozpočtu Unie nesmí překročit celkové způsobilé náklady na akci a lze ji vypočítat na poměrném základě v souladu s dokumenty, v nichž jsou stanoveny podmínky podpory.

2. Aby mohla být akcím v rámci programu udělena pečeť excelence, musí splňovat všechny tyto podmínky:

a) byly posouzeny v rámci výzvy k podávání návrhů podle programu;

b) splňují minimální požadavky na kvalitu uvedené v této výzvě k podávání návrhů;

([38]) Nařízení Rady (EU) 2025/1106 ze dne 27. května 2025, kterým se zřizuje nástroj Bezpečnostní akce pro Evropu (SAFE) prostřednictvím posílení evropského obranného průmyslu (Úř. věst. L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

c) nejsou financovány v rámci této výzvy k podávání návrhů z důvodu rozpočtových omezení.

3. V souladu s příslušnými ustanoveními nařízení (EU) 2021/1060 mohou být z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) nebo Evropského sociálního fondu plus (ESF+) podpořeny návrhy podané v reakci na výzvu k podávání návrhů v rámci programu, jimž byla udělena pečeť excelence.

*Článek 7*

**Provádění a formy financování z prostředků Unie**

1. Program se provádí v rámci přímého řízení v souladu s finančním nařízením nebo v rámci nepřímého řízení se subjekty uvedenými v čl. 62 odst. 1 písm. c) finančního nařízení.

2. Aniž je dotčen čl. 20 odst. 3 tohoto nařízení, financování z prostředků Unie lze poskytnout jakoukoli z forem stanovených ve finančním nařízení, zejména formou grantů, cen, zadávání veřejných zakázek a finančních nástrojů v rámci operací kombinování zdrojů podle Programu InvestEU v souladu s hlavou X finančního nařízení.

3. Pokud jde o akce uvedené v čl. 12 odst. 1 tohoto nařízení, u nichž je financování z prostředků Unie poskytováno formou grantu a je dosahováno zisku, je Komise oprávněna požadovat podíl na zisku odpovídající příspěvku Unie na způsobilé náklady, které příjemci provádějícímu akci skutečně vznikly, a to až do konečné výše příspěvku Unie. Odchylně od čl. 195 odst. 2 finančního nařízení se zisk vypočítá jako přebytek příjmů nad způsobilými náklady akce, přičemž příjmy jsou omezeny na financování z prostředků Unie, financování členským státem, včetně zadávání veřejných zakázek, jiné příjmy generované během akce a veškeré příjmy plynoucí z akce. Pracovní programy uvedené v článku 21 tohoto nařízení mohou stanovit další podrobnosti.

4. Odchylně od čl. 196 odst. 2 finančního nařízení se finanční příspěvky mohou, je-li to relevantní a nezbytné pro provádění akce, vztahovat na akce zahájené a náklady vynaložené přede dnem předložení návrhu na uvedené akce, pokud uvedené akce nebyly zahájeny před 5. březnem 2024 a před podpisem grantové dohody nebyly dokončeny.

*Článek 8*

**Třetí země přidružené k programu**

Program je otevřen účasti přidružených zemí v souladu s podmínkami stanovenými v Dohodě o Evropském hospodářském prostoru.

*Článek 9*

**Způsobilé právní subjekty**

1. Pouze právní subjekty usazené v Unii nebo v přidružené zemi a mající své struktury výkonného vedení v Unii nebo v přidružené zemi jsou způsobilé být příjemci finančních prostředků Unie podle tohoto nařízení.

2. Kromě kritérií stanovených v souladu s finančním nařízením se použijí kritéria způsobilosti stanovená v odstavcích 3 až 9 tohoto článku.

3. Infrastruktura, zařízení, majetek a zdroje příjemců finančních prostředků Unie zapojených do akce, které jsou pro účely dané akce využívány, se po celou dobu trvání akce musí nacházet na území některého členského státu nebo přidružené země.

4. Odchylně od odstavce 3 tohoto článku platí, že jestliže příjemci finančních prostředků Unie zapojení do akce nemají v Unii nebo v přidružené zemi bezprostředně k dispozici alternativy nebo příslušnou infrastrukturu, zařízení, majetek a zdroje, mohou použít svou infrastrukturu, zařízení, majetek nebo zdroje nacházející se nebo držené mimo území členských států nebo přidružených zemí, pokud takové použití není v rozporu s bezpečnostními a obrannými zájmy Unie a jejích členských států, včetně dodržování zásady dobrých sousedských vztahů, a je slučitelné s cíli stanovenými v článku 4. Náklady spojené s činnostmi využívajícími takovou infrastrukturu, zařízení, majetek nebo zdroje nejsou pro podporu z tohoto programu způsobilé.

5. Příjemci finančních prostředků Unie v rámci programu nesmějí nepodléhat kontrole ze strany nepřidružené třetí země nebo subjektu nepřidružené třetí země.

6. Odchylně od odstavce 5 tohoto článku je právní subjekt usazený v Unii nebo v přidružené zemi a kontrolovaný nepřidruženou třetí zemí nebo subjektem nepřidružené třetí země způsobilý být příjemcem finančních prostředků Unie, pokud jsou Komisi poskytnuty záruky schválené v souladu s vnitrostátními postupy členského státu nebo přidružené země, v nichž je tento subjekt usazen, jako jsou přiměřená opatření na základě prověřování podle čl. 2 bodu 3) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/452 ([39]).

Záruky uvedené v prvním pododstavci tohoto odstavce musí zajistit, aby zapojení do akce v případě právního subjektu zmíněného v uvedeném pododstavci nebylo v rozporu s bezpečnostními a obrannými zájmy Unie a jejích členských států, jak jsou stanoveny v rámci SZBP podle hlavy V Smlouvy o EU, včetně dodržování zásady dobrých sousedských vztahů, nebo s cíli stanovenými v článku 4 tohoto nařízení. Tyto záruky musí zejména dokládat, že pro účely dané akce byla přijata opatření zajišťující, aby:

a) kontrola nad právním subjektem nebyla vykonávána způsobem, který by omezoval jeho schopnost provést akci a dosáhnout výsledků nebo mu v tom bránil, který by ukládal omezení ohledně jeho infrastruktury, zařízení, majetku, zdrojů, duševního vlastnictví nebo know-how, jež jsou pro účely akce nezbytné, nebo který by narušoval jeho schopnosti a standardy nutné pro provedení akce;

b) nepřidružená třetí země nebo subjekt nepřidružené třetí země neměly přístup k utajovaným nebo citlivým informacím týkajícím se akce a zaměstnanci či jiné osoby zapojené do akce měly v příslušných případech vnitrostátní bezpečnostní prověrku vydanou členským státem nebo přidruženou zemí v souladu s vnitrostátními právními a správními předpisy;

c) vlastnictví duševního vlastnictví vyplývající z akcí uvedených v čl. 12 odst. 1 písm. d) nepodléhá omezení ze strany nepřidružené třetí země nebo subjektu nepřidružené třetí země ani se nepřevádí na subjekty usazené mimo území členských států nebo přidružených zemí bez souhlasu členského státu nebo přidružené země, v níž je právní subjekt usazen. Tento souhlas nesmí být v rozporu s cíli stanovenými v článku 4.

Považuje-li to členský stát nebo přidružená země, v nichž je právní subjekt usazen, za vhodné, mohou být poskytnuty další záruky.

Komise informuje výbor uvedený v článku 77 o každém právním subjektu, který je považován za způsobilý být příjemcem finančních prostředků Unie podle tohoto odstavce.

7. Záruky uvedené v odstavci 6 tohoto článku mohou být založeny na standardizovaném vzoru poskytnutém Komisí za pomoci výboru uvedeného v článku 77, s cílem zajistit harmonizovaný přístup v celé Unii.

8. Příjemci mohou při provádění způsobilé akce spolupracovat rovněž s právními subjekty usazenými mimo území členských států nebo přidružených zemí či kontrolovanými nepřidruženou třetí zemí nebo subjektem nepřidružené třetí země, a to včetně použití majetku, infrastruktury, zařízení a zdrojů takových právních subjektů, pokud to není to v rozporu s bezpečnostními a obrannými zájmy Unie nebo jejích členských států, včetně dodržování zásady dobrých sousedských vztahů, nebo s cíli stanovenými v článku 4.

Nesmí dojít k nepovolenému přístupu nepřidružené třetí země nebo jiného subjektu nepřidružené třetí země k utajovaným informacím týkajícím se provádění akce a je třeba zabránit potenciálním negativním dopadům na bezpečnost dodávek vstupů kritických pro danou akci.

Náklady související se spoluprací s právními subjekty usazenými mimo území členských států či přidružených zemí nebo kontrolovanými nepřidruženou třetí zemí nebo subjektem nepřidružené třetí země nejsou pro podporu z programu způsobilé.

([39]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/452 ze dne 19. března 2019, kterým se stanoví rámec pro prověřování přímých zahraničních investic směřujících do Unie (Úř. věst. L 79 I, 21.3.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj).

9. Odstavce 5 a 6 se nevztahují na:

a) veřejné zadavatele z členských států a přidružených zemí;

b) mezinárodní organizace;

c) struktury SEAP;

d) EDA.

*ODDÍL 2*

***ZPŮSOBILÉ AKCE***

*Článek 10*

**Způsobilé akce**

1. Akce způsobilé pro financování v rámci programu plní cíle stanovené v článku 4 a mohou mít jednu z těchto forem nebo jejich kombinaci:

a) akce kolaborativního zadávání uvedené v článku 11, a to i za účelem zřízení, správy nebo údržby rezervoárů připravenosti obranného průmyslu;

b) akce k posílení průmyslu uvedené v článku 12;

c) podpůrné akce uvedené v článku 13;

d) realizace EDPCI podle článku 35.

2. Pro financování v rámci programu nejsou způsobilé tyto akce:

a) akce související s obrannými produkty, které jsou zakázány platným mezinárodním právem;

b) akce související se smrtícími autonomními systémy, které fungují mimo odpovědnou linii lidského velení a řízení nebo které nelze použít v souladu s mezinárodním humanitárním právem;

c) akce související s kazetovou municí;

d) akce nebo jejich části, které jsou již plně financovány z jiných veřejných nebo soukromých zdrojů.

3. U zadávání veřejných zakázek prováděného podle článků 11, 13 a 35, které je podporováno z finančních prostředků Unie, nesmějí náklady na součásti pocházející ze zemí mimo Unii nebo přidružených zemí přesáhnout 35 % odhadovaných nákladů na součásti konečného produktu. Žádné součásti nesmějí pocházet ze třetích zemí, jež jednají v rozporu s bezpečnostními a obrannými zájmy Unie a jejích členských států.

4. U akcí prováděných podle článku 12 a akcí prováděných podle článku 35 jiných, než jsou činnosti týkající se zadávání veřejných zakázek, nesmějí náklady na součásti pocházející ze zemí mimo Unii nebo přidružených zemí přesáhnout 35 % odhadovaných nákladů na součásti produktu, u nějž je zvýšení výrobní kapacity podporováno z finančních prostředků Unie. Žádná součást produktu, u nějž je zvýšení výrobní kapacity podporováno z finančních prostředků Unie, nesmí pocházet ze třetích zemí, jež jednají v rozporu s bezpečnostními a obrannými zájmy Unie a jejích členských států.

5. Příjemci finančních prostředků Unie nebo případně dodavatelé či poskytovatelé mají možnost bez omezení ze strany nepřidružených třetích zemí nebo subjektů nepřidružených třetích zemí rozhodnout o definici, přizpůsobení a vývoji návrhu dotčených obranných produktů, což zahrnuje i zákonnou pravomoc nahradit nebo odstranit součásti, které podléhají omezení ze strany nepřidružených třetích zemí nebo subjektů nepřidružených třetích zemí.

6. Aniž je dotčen článek 5 směrnice 2009/43/ES, mohou členské státy zveřejnit obecné licence k transferu v případě transferu produktů souvisejících s akcemi podporovanými z programu do jiných členských států.

*Článek 11*

**Akce kolaborativního zadávání**

1. Akce kolaborativního zadávání sestávají z činností souvisejících se spoluprací právních subjektů při zadávání veřejných zakázek na obranné produkty v jakémkoli okamžiku životního cyklu obranných produktů, a to i za účelem zřízení, správy a udržování rezervoárů připravenosti obranného průmyslu.

2. Pro akce kolaborativního zadávání jsou způsobilé pouze tyto právní subjekty:

a) veřejní zadavatelé z členských států nebo přidružených zemí;

b) mezinárodní organizace;

c) struktury SEAP;

d) EDA.

3. Akce kolaborativního zadávání provádí:

a) konsorcium právních subjektů uvedené v odstavci 2, které zahrnuje alespoň tři subjekty uvedené v odst. 2 písm. a) z alespoň tří členských států nebo přidružených zemí, nichž alespoň dva jsou veřejnými zadavateli ze dvou členských států, nebo

b) struktura SEAP.

4. Členské státy a přidružené země provádějící akci kolaborativního zadávání jednomyslně jmenují způsobilý právní subjekt jako zástupce pro zadávání veřejných zakázek, který bude pro účely tohoto kolaborativního zadání veřejné zakázky jednat na jejich účet. Zástupce pro zadávání veřejných zakázek koná zadávací řízení a uzavírá výsledné smlouvy s dodavateli či poskytovateli na účet zúčastněných zemí. Může se účastnit akce jako příjemce a působit jako koordinátor konsorcia právních subjektů, a může tudíž spravovat a kombinovat finanční prostředky z programu a finanční prostředky od zúčastněných členských států a přidružených zemí.

5. Zadávací řízení uvedená v odstavci 4 musí být založena na dohodě, kterou zúčastněné členské státy a přidružené země podepíší se zástupcem pro zadávání veřejných zakázek za podmínek stanovených v pracovním programu. V dohodě se stanoví zejména praktická ujednání, jimiž se řídí kolaborativní zadávání veřejné zakázky a proces rozhodování ohledně volby řízení, hodnocení předložených nabídek a zadání zakázky.

6. Zástupce pro zadávání veřejných zakázek na svá zadávací řízení a smlouvy s dodavateli uplatňuje kritéria rovnocenná kritériím stanoveným v článku 9 a požaduje, aby se tato kritéria uplatňovala na subdodavatele.

7. Odchylně od odstavce 6 jsou za účelem zohlednění průmyslové spolupráce s nepřidruženými třetími zeměmi pro podporu v rámci programu způsobilá taková kolaborativní zadávání veřejných zakázek, která zahrnují subdodavatele, jemuž je přiděleno 15 % až 35 % hodnoty zakázky a který není usazen nebo nemá struktury výkonného vedení v Unii nebo v přidružené zemi, pokud byl mezi dodavatelem či poskytovatelem a tímto subdodavatelem navázán přímý smluvní vztah týkající se obranného produktu přede dnem vstupu tohoto nařízení v platnost.

8. Zástupce pro zadávání veřejných zakázek sdělí Komisi záruky uvedené v čl. 9 odst. 6. Další informace o uvedených zárukách se Komisi poskytnou na její žádost. Komise informuje výbor uvedený v článku 77 o každém oznámení podaném v souladu s tímto odstavcem.

9. Před zahájením zadávacího řízení na akci kolaborativního zadávání podle tohoto nařízení informuje zástupce pro zadávání veřejných zakázek členské státy, které se plánovaného řízení neúčastní, a poskytne jim příležitost předložit mu v přiměřené lhůtě odůvodněnou žádost, aby pro ně nakoupil dodatečné množství obranných produktů. Je-li taková žádost předložena, je v rámci smlouvy na kolaborativní veřejnou zakázku vyhrazeno právo, aby zúčastnění veřejní zadavatelé nakoupili pro uvedené členské státy dodatečné množství obranných produktů, aniž jsou dotčena platná unijní a vnitrostátní pravidla týkající se vývozu obranných produktů.

10. Před zahájením zadávacího řízení na akci kolaborativního zadávání podle tohoto nařízení může zástupce pro zadávání veřejných zakázek o plánovaném řízení informovat rovněž přidružené země a Ukrajinu a poskytnout jim příležitost předložit mu odůvodněnou žádost, aby pro ně nakoupil dodatečné množství obranných produktů. Je-li taková žádost předložena, je v rámci smlouvy na kolaborativní veřejnou zakázku vyhrazeno právo, aby zúčastnění veřejní zadavatelé nakoupili dodatečné množství obranných produktů pro přidružené země a Ukrajinu.

*Článek 12*

**Akce k posílení průmyslu**

1. Akce k posílení průmyslu sestávají z činností souvisejících s urychlením přizpůsobení kapacity pro výrobu obranných produktů strukturálním změnám, včetně jejich součástí a odpovídajících surovin, pokud plně jsou určeny nebo používány k výrobě obranných produktů, zejména z:

a) optimalizace, rozšíření, modernizace, včetně automatizace, zlepšení nebo nového využití stávající výrobní kapacity, pokud jde o obranné produkty, součásti a odpovídající suroviny, nebo vytvoření takové nové kapacity, a to i prostřednictvím zadávání veřejných zakázek nebo získání potřebných obráběcích strojů a jakýchkoli jiných nezbytných vstupů;

b) vytváření přeshraničních průmyslových partnerství, mimo jiné prostřednictvím partnerství veřejného a soukromého sektoru nebo jiných forem průmyslové spolupráce zahrnující malé a střední podniky a společnosti se střední tržní kapitalizací, v rámci společného úsilí průmyslu, včetně činností, jejichž cílem je koordinovat získávání nebo vyhrazování a vytváření zásob obranných produktů, součástí a odpovídajících surovin a koordinovat výrobní kapacity a výrobní plány;

c) budování a zpřístupňování vyhrazených pohotovostních výrobních kapacit pro obranné produkty, jejich součásti a odpovídající suroviny v souladu s objednanými nebo plánovanými objemy výroby;

d) podpory industrializace a komercializace obranných produktů, které byly vyvinuty v rámci akcí financovaných Unií nebo jiných činností spolupráce prováděných s podporou alespoň dvou členských států, mimo jiné prostřednictvím vytváření přeshraničních průmyslových partnerství, partnerství veřejného a soukromého sektoru nebo jiných forem průmyslové spolupráce a prostřednictvím navyšování počáteční výroby a v příslušném případě prostřednictvím licencované výroby;

e) testování, včetně nezbytné infrastruktury, a v příslušném případě certifikace obnovy obranných produktů s cílem řešit jejich zastarávání a umožnit jejich používání konečnými uživateli.

2. V případě činností uvedených v odst. 1 písm. d) musí akci provádět právní subjekty spolupracující v rámci konsorcia nejméně tří způsobilých právních subjektů, z nichž alespoň dva jsou usazeny v různých členských státech. Nejméně tři z těchto způsobilých právních subjektů usazených nejméně ve dvou různých členských státech nesmí po celou dobu provádění akce přímo ani nepřímo podléhat kontrole téhož právního subjektu ani se podléhat vzájemné kontrole.

3. Bez ohledu na odstavec 2 může činnosti uvedené v odstavci 1 provádět SEAP.

4. Pro výrobu munice a raketových střel mají příjemci finančních prostředků Unie nebo příslušné vládní orgány z dotčených členských států možnost rozhodnout bez omezení uložených nepřidruženými třetími zeměmi nebo subjekty nepřidružených třetích zemí o definici, přizpůsobení a vývoji návrhu dotčeného obranného produktu, což zahrnuje i zákonnou pravomoc nahradit nebo odstranit součásti, které podléhají omezení ze strany nepřidružených třetích zemí nebo subjektů nepřidružených třetích zemí, nebo alternativně, odchylně od čl. 10 odst. 5, obdržet od nepřidružené třetí země nebo dotčeného subjektu nepřidružené třetí země právně závazný závazek, že získají tuto možnost rozhodnout v přiměřené lhůtě úměrné složitosti dotčené akce, nejpozději však do 31. prosince 2033.

*Článek 13*

**Podpůrné akce**

1. Podpůrné akce sestávají z:

a) činností, jejichž cílem je zvýšit interoperabilitu a zaměnitelnost, včetně křížové certifikace obranných produktů, a činnosti vedoucí ke vzájemnému uznávání certifikace nebo k usnadnění zavádění vojenských standardů, zejména standardů NATO a dalších relevantních standardů, čímž se sníží jakákoli nadměrná diferenciace obranných produktů v celé Unii;

b) činností zaměřených na usnadnění přístupu malých a středních podniků, společností se střední tržní kapitalizací a startupů na trh s obranným vybavením a podpory při získávání nezbytných certifikací kvality a výroby;

c) budování kapacit, odborné přípravy, změny nebo zvyšování kvalifikace personálu v souvislosti s činnostmi uvedenými v čl. 10 odst. 1;

d) zadávání veřejných zakázek na fyzické a kybernetické systémy ochrany v souvislosti s činnostmi uvedenými v článku 12;

e) akcí v oblasti koordinace a technické podpory, zejména akcí řešících zjištěná úzká místa ve výrobních kapacitách a dodavatelských řetězcích, které mají zajistit a urychlit výrobu krizově relevantních produktů, aby se zaručily jejich účinné dodávky a včasná dostupnost;

f) vytvoření Evropského katalogu pro prodej vojenského materiálu uvedeného v kapitole V;

g) podpory na vytvoření a fungování struktur SEAP, a to i za účelem zřízení, správy a udržování rezervoárů připravenosti obranného průmyslu;

h) činností, jejichž cílem je rychlé přizpůsobení a úprava civilních produktů pro obranné použití;

i) akcí pro inovace v oblasti obrany, včetně mimořádných akcí pro inovace v oblasti obrany, je-li aktivováno opatření uvedené v článku 68.

2. V případě činností uvedených v odst. 1 písm. a) musí akci provádět právní subjekty spolupracující v rámci konsorcia nejméně tří způsobilých právních subjektů, z nichž alespoň dva jsou usazeny nejméně ve dvou různých členských státech. Nejméně tři z těchto způsobilých právních subjektů nesmí po celou dobu provádění akce přímo ani nepřímo podléhat kontrole stejného právního subjektu ani se kontrolovat navzájem.

3. Bez ohledu na odstavec 2 může činnosti uvedené v odstavci 1 provádět SEAP.

*ODDÍL 3*

***FOND PRO URYCHLENÍ TRANSFORMACE DODAVATELSKÝCH ŘETĚZCŮ V OBLASTI OBRANY (FAST)***

*Článek 14*

**Fond pro urychlení transformace dodavatelských řetězců v oblasti obrany (FAST)**

1. Za účelem mobilizace investic potřebných k navýšení obranných výrobních kapacit malých a středních podniků a malých společností se střední tržní kapitalizací splňujících kritéria rovnocenná kritériím stanoveným v čl. 9 odst. 1 a případně odst. 3 a 4, snížení rizik těchto investic a jejich urychlení může být zřízena operace kombinování zdrojů poskytující podporu ve formě dluhového nebo kapitálového financování nebo obojího s názvem „Fond pro urychlení transformace dodavatelských řetězců v oblasti obrany“ (FAST). Provádí se v souladu s hlavou X finančního nařízení a s nařízením (EU) 2021/523.

2. FAST sleduje tyto konkrétní cíle:

a) vytvořit uspokojivý multiplikační efekt, který je v souladu se skladbou dluhu a kapitálu, jenž přispívá k přilákání finančních prostředků z veřejného i soukromého sektoru;

b) poskytovat v celé Unii podporu malým a středním podnikům, včetně začínajících a rozvíjejících se podniků, a malým společnostem se střední tržní kapitalizací, které mají potíže získat financování a které:

i) provádějí industrializaci nebo výrobu obranných produktů nebo to bezprostředně plánují nebo

ii) jsou součástí dodavatelského řetězce Unie v oblasti obrany nebo bezprostředně plánují se jeho součástí stát;

c) urychlit investice v oblasti výroby obranných produktů a rozvoje obranných technologií, a posílit tak bezpečnost dodávek v rámci hodnotových řetězců obranného průmyslu Unie.

*ODDÍL 4*

***ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK***

*Článek 15*

**Zadávání veřejných zakázek s podporou Komise**

1. V souladu s článkem 168 finančního nařízení mohou členské státy požádat Komisi, aby:

a) se s nimi zapojila do společného zadávání veřejných zakázek, jak je uvedeno v čl. 168 odst. 2 finančního nařízení, na jehož základě si mohou členské státy v plné míře nabývat, pronajímat nebo pronajímat formou leasingu společně pořízené obranné produkty;

b) jednala jako centrální zadavatel, jak je uvedeno v čl. 168 odst. 3 finančního nařízení, za účelem zadání veřejné zakázky na obranné produkty na účet zainteresovaných členských států nebo jejich jménem.

2. Když veřejní zadavatelé členských států žádají Komisi, aby jednala v souladu s odstavcem 1 tohoto článku, považují se za subjekty, které splnily požadavky stanovené ve směrnici 2009/81/ES.

3. Odchylně od čl. 168 odst. 2 druhého pododstavce finančního nařízení může přidružená země požádat Komisi, aby se zapojila do společného zadávání veřejných zakázek, jak je uvedeno v odst. 1 písm. a) tohoto článku. Na toto společné zadávání veřejných zakázek se vztahují ostatní podmínky stanovené v čl. 168 odst. 2 finančního nařízení.

4. Odchylně od čl. 168 odst. 3 finančního nařízení může přidružená země společně s nejméně jedním členským státem rovněž požádat Komisi, aby jednala jako centrální zadavatel, jak je uvedeno v odst. 1 písm. b) tohoto článku. Pokud Komise jedná jako centrální zadavatel, použijí se podmínky, které jsou rovnocenné podmínkám stanoveným v čl. 168 odst. 3 finančního nařízení.

5. Kromě podmínek stanovených ve finančním nařízení musí zadávací řízení uvedené v odstavcích 1, 3 a 4 tohoto článku splňovat rovněž tyto podmínky:

a) účast na zadávacím řízení je otevřena všem členským státům a odchylně od čl. 168 odst. 2 a 3 finančního nařízení může být otevřena i přidruženým zemím;

b) Komise přizve z každé zúčastněné země nejméně jednoho odborníka se zkušenostmi relevantními pro účely daných vyjednávání a tito odborníci budou tvořit společný vyjednávací tým;

c) zúčastněné země výslovně uvedou, zda se rozhodnou vést ohledně daného produktu souběžná vyjednávání, přičemž toto rozhodnutí podléhá jednomyslnému schválení zúčastněnými zeměmi.

6. Pokud Komise jedná jako centrální zadavatel podle odst. 1 písm. b) a odstavce 4, může na účet či jménem členských států nebo přidružených zemí zadávat veřejné zakázky na součásti a suroviny nezbytné pro dodávky obranných produktů za účelem budování strategických rezerv zúčastněnými zeměmi včetně vytváření zásob.

7. Je-li to řádně odůvodněno mimořádnou naléhavostí situace, může Komise odchylně od čl. 175 odst. 1 finančního nařízení požádat o dodání obranných produktů ode dne, kdy budou zaslány návrhy smluv, které jsou výsledkem zadání veřejné zakázky provedeného pro účely tohoto nařízení.

8. Za účelem uzavření kupních smluv s hospodářskými subjekty mohou zástupci Komise nebo odborníci jmenovaní Komisí provádět ve spolupráci s příslušnými vnitrostátními orgány návštěvy na místě v prostorách zařízení na výrobu příslušných obranných produktů.

9. Tímto článkem nejsou dotčena stávající unijní a vnitrostátní pravidla upravující vlastnictví, vývoz a transfer obranných produktů.

10. Komise zajistí, aby se zúčastněným zemím dostalo při konání zadávacího řízení a při provádění výsledných smluv rovného zacházení.

11. Kromě podmínek stanovených ve finančním nařízení se na uchazeče, dodavatele či poskytovatele a subdodavatele u smluv, které jsou výsledkem zadání veřejných zakázek provedených podle tohoto článku, použijí rovněž kritéria rovnocenná kritériím stanoveným v čl. 9 odst. 1, 3 a 4 tohoto nařízení.

12. Na zadání veřejných zakázek prováděná podle odst. 1 písm. a) a odst. 3 tohoto článku se použijí pravidla stanovená v čl. 10 odst. 3 a 5.

*Článek 16*

**Předběžný nákup obranných produktů**

1. Společné zadávání veřejných zakázek uvedené v čl. 15 odst. 1 písm. a) může mít podobu předběžných dohod o nákupu obranných produktů sjednaných a uzavřených jménem či na účet zúčastněných zemí. Tyto dohody mohou zahrnovat mechanismus předběžných plateb za účelem výroby těchto produktů výměnou za právo na výsledek, přičemž tento mechanismus nesmí překročit části zakázky týkající se jednorázových nákladů, včetně vyhrazení výrobních kapacit.

2. Pokud dohody uvedené v odstavci 1 tohoto článku zahrnují mechanismus předběžných plateb, může být platba předem dodavateli či poskytovateli hrazena z finančního krytí uvedeného v čl. 3 odst. 1. Příspěvky zúčastněných zemí uvedené v článku 5 se rovným dílem zohlední u jednotlivých položek, které zúčastněné země objednaly.

3. V případech, kdy sjednaná množství převyšují poptávku, zavede Komise na žádost dotčených zúčastněných zemí mechanismus pro přerozdělení vnitrostátních zásob nebo zřízení rezervoárů připravenosti obranného průmyslu.

*Článek 17*

**Usnadnění uzavírání dohod o odběru**

1. Komise vytvoří systém, který usnadní uzavírání dohod o odběru mezi členskými státy a případně přidruženými zeměmi na jedné straně a hospodářskými subjekty EDTIB na straně druhé v souvislosti s navyšováním průmyslových výrobních kapacit EDTIB, a to v souladu s pravidly Unie v oblasti hospodářské soutěže a zadávání veřejných zakázek. Komise zajistí, aby k utajovaným či citlivým informacím týkajícím se akce neměla přístup nepřidružená třetí země nebo subjekt nepřidružené třetí země a aby zaměstnanci či jiné osoby zapojené do akce měli vnitrostátní bezpečnostní prověrku vydanou členským státem nebo přidruženou zemí.

2. Systém uvedený v odstavci 1 umožní zainteresovaným členským státům a přidruženým zemím podávat nabídky na nákup obranných produktů s uvedením:

a) objemu a kvality;

b) předpokládané ceny nebo cenového rozpětí;

c) předpokládané doby trvání dohody o odběru.

3. Systém uvedený v odstavci 1 tohoto článku umožní výrobcům obranných produktů, kteří splňují kritéria rovnocenná kritériím stanoveným v čl. 9 odst. 1, 3 a 4, podávat nabídky na prodej s uvedením:

a) objemu a kvality obranných produktů, na které se snaží uzavřít dohody o odběru;

b) předpokládané ceny nebo cenového rozpětí, za které jsou ochotni prodávat;

c) odhadované dodací lhůty obranných produktů v rámci dohody o odběru;

d) předpokládané doby trvání dohody o odběru.

4. Na základě nabídek obdržených podle odstavců 2 a 3 Komise zprostředkuje kontakt příslušných výrobců obranných produktů se zainteresovanými členskými státy a přidruženými zeměmi.

5. V reakci na kontakt navázaný podle odstavce 4 tohoto článku mohou zainteresované země podle článku 15 požádat Komisi, aby se zapojila do společného zadávacího řízení nebo do zadávacího řízení jejich jménem nebo na jejich účet.

6. Finanční krytí uvedené v čl. 3 odst. 1 se může vztahovat na části zakázky týkající se jednorázových nákladů, včetně vyhrazení výrobních kapacit.

*ODDÍL 5*

***KRITÉRIA PRO PŘIDĚLENÍ A PRACOVNÍ PROGRAMY***

*Článek 18*

**Kritéria pro přidělení**

1. Návrhy akcí se hodnotí s ohledem na cíle stanovené pro příslušné akce, očekávané výsledky příslušné akce a kvalitu a efektivitu provedení. Hodnocení zahrnuje zejména jedno nebo více z těchto kritérií:

a) přispění ke konkurenceschopnosti;

b) přispění k odolnosti a zeměpisné rozložení výrobních kapacit;

c) zvýšení výrobních kapacit;

d) zvýšení interoperability;

e) zvýšení zaměnitelnosti a

f) přispění ke snížení strategických závislostí.

2. Kromě kritérií stanovených v odstavci 1 tohoto článku jsou návrhy na akce kolaborativního zadávání uvedené v článku 11 hodnoceny na základě těchto kritérií:

a) počet zúčastněných členských států nebo přidružených zemí;

b) přispění akce k přizpůsobení, modernizaci a rozvoji EDTIB v celé Unii a

c) účast malých a středních podniků a společností se střední kapitalizací.

3. Kromě kritérií stanovených v odstavci 1 tohoto článku jsou návrhy na akce k posílení průmyslu uvedené v článku 12 hodnoceny na základě těchto kritérií:

a) zkrácení výrobní lhůty a zvýšení výrobní kapacity v Unii, vyhrazené kapacity a kvalifikované pracovní síly;

b) přispění k zajištění dostupnosti a bezpečnosti dodávek v celé Unii v reakci na zjištěná rizika, mimo jiné zejména pokud jde o vysokou expozici riziku naplnění konvenčních vojenských hrozeb a

c) přispění k přeshraniční spolupráci v oblasti obranného průmyslu v celé Unii, zlepšení začlenění malých a středních podniků a společností se střední tržní kapitalizací nebo propojení s objednávkami vyplývajícími z kolaborativního zadávání veřejných zakázek na obranné produkty ze strany nejméně tří členských států nebo přidružených zemí.

4. Pracovní programy uvedené v článku 21 stanoví další podrobnosti týkající se uplatňování kritérií stanovených v odstavci 1 tohoto článku, včetně případného váhového koeficientu, který má být uplatněn. Pracovní programy nestanovují jednotlivé prahové hodnoty.

5. Hodnotící komisi mohou být nápomocni nezávislí externí odborníci v souladu s čl. 153 odst. 3 finančního nařízení. Pracovní programy mohou stanovit, že tito odborníci musí mít platnou bezpečnostní prověrku.

*Článek 19*

**Výběrové a udělovací řízení**

S výjimkou akcí uvedených v článku 11, v čl. 13 odst. 1 písm. g) a čl. 10 odst. 1 písm. d) přiděluje Komise finanční prostředky podle této kapitoly prostřednictvím prováděcích aktů. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 77 odst. 4.

*Článek 20*

**Finanční příspěvek Unie**

1. V případě akcí uvedených v článcích 13 a 35 tohoto nařízení a odchylně od čl. 193 odst. 1 finančního nařízení lze z programu financovat až 100 % způsobilých nákladů, jestliže má finanční příspěvek Unie formu grantů.

2. Má-li grant Unie formu financování, které není spojeno s náklady podle čl. 183 odst. 3 finančního nařízení, lze výši příspěvku Unie přiděleného na každou akci založit na faktorech, jako jsou:

a) míra složitosti kolaborativního zadání veřejné zakázky, u níž může jako počáteční ukazatel sloužit podíl odhadované hodnoty kolaborativní veřejné zakázky a zkušenosti získané při podobných akcích;

b) přispění akce ke zlepšení výsledků interoperability;

c) charakteristiky akce, které pravděpodobně povedou k lepším dlouhodobým investičním signálům pro průmysl, zejména pokud kolaborativní zadání veřejné zakázky zahrnuje činnosti, které by byly způsobilé pro financování z rozpočtu Unie, například činnosti v oblasti výzkumu a vývoje, testování a certifikace, počáteční výroby nebo servisní podpory;

d) počet zúčastněných členských států a přidružených zemí nebo zahrnutí dalších členských států nebo přidružených zemí do stávající spolupráce;

e) přispění akce k navýšení nezbytných výrobních kapacit;

f) přispění akce ke snížení závislosti na nepřidružených zemích;

g) přispění akce k posílení spolupráce mezi členskými státy nebo přidruženými zeměmi za účelem zřízení, správy nebo udržování rezervoárů připravenosti obranného průmyslu;

h) příspěvek akce k posílení spolupráce mezi členskými státy nebo přidruženými zeměmi vedoucí ke kolaborativnímu zadání veřejné zakázky na dodatečná množství obranných produktů pro Ukrajinu nebo Moldavsko;

i) složitost technologických řešení nezbytných pro integraci obranného produktu pořízeného v rámci ozbrojených sil zúčastněného členského státu.

3. Akce uvedené v článku 11 tohoto nařízení jsou financovány prostřednictvím grantů ve formě financování nespojeného s náklady podle čl. 183 odst. 3 finančního nařízení.

4. Finanční příspěvek Unie na každou akci podle článku 11 nesmí překročit 15 % odhadované hodnoty dotčené kolaborativní veřejné zakázky.

5. Odchylně od odstavce 4 tohoto článku může finanční příspěvek Unie na každou akci podle článku 11 činit až 25 % odhadované hodnoty kolaborativní veřejné zakázky, je-li splněna alespoň jedna z těchto podmínek:

a) akce je prováděna prostřednictvím SEAP;

b) akce podporuje kolaborativní zadávání veřejných zakázek na konečné produkty, na něž se nevztahuje omezení;

c) výsledkem akce je kolaborativní zadání veřejné zakázky na dodatečná množství obranných produktů pro Ukrajinu nebo Moldavsko;

d) akce zajišťuje širokou rozložení dodavatelů napříč členskými státy, přičemž více než 20 % celkové hodnoty konečného produktu je vytvořeno dodavateli usazenými alespoň v jednom jiném členském státě, než je členský stát, ve kterém je usazen hlavní dodavatel;

e) výdaje na investice do obrany překročily v rozpočtovém roce předcházejícím žádosti u většiny členských států účastnících se dotčené akce 30 % jejich příslušných výdajů na obranu.

6. U akcí uvedených v článku 12 nesmí finanční příspěvek Unie překročit 35 % způsobilých nákladů.

7. Odchylně od odstavce 6 tohoto článku může finanční příspěvek Unie na každou akci uvedenou v článku 12 činit až 50 % způsobilých nákladů, pokud jsou většina příjemců malé nebo střední podniky či společnosti se střední tržní kapitalizací usazené v členských státech nebo v přidružených zemích, nebo pokud akci provádí SEAP a pokud je splněna alespoň jedna z těchto podmínek:

a) příjemce prokáže přispění k navázání nové přeshraniční spolupráce mezi subjekty usazenými v členských státech nebo přidružených zemích;

b) akce zahrnuje výstavbu nové infrastruktury, zařízení nebo výrobních linek od základu nebo na místech, která nebyla pro tyto činnosti dříve využívána, čímž přispívá k rozvoji dodavatelských řetězců a transferu technologií v celé Unii;

c) akce přispívá k vytvoření nových nebo navýšení stávajících kapacit pro výrobu krizově relevantních produktů.

8. Pracovní program uvedený v článku 21 stanoví další podrobnosti.

*Článek 21*

**Pracovní programy**

1. Program se provádí prostřednictvím pracovních programů uvedených v článku 110 finančního nařízení. Ve vhodných případech mohou být pracovní programy víceleté. V pracovních programech se stanoví akce spolu se souvisejícím rozpočtem, které jsou nutné pro dosažení cílů programu, a v příslušném případě i celková částka vyhrazená pro operace kombinování zdrojů.

2. Komise pracovní programy přijímá prostřednictvím prováděcích aktů. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 77 odst. 4.

3. Pracovní programy zahrnují zejména:

a) celkovou výši příspěvku Unie na jednotlivé druhy akcí uvedené v čl. 10 odst. 1 a podrobný popis každého druhu akce;

b) pokud jde o akce uvedené v článcích 11 a 12, minimální finanční rozsah akcí;

c) pokud jde o akce uvedené v článku 12, maximální počet právních subjektů, které jsou součástí konsorcia, který nesmí překročit 15 právních subjektů;

d) postup hodnocení a výběru návrhů, případně včetně popisu milníků navržených tak, aby označovaly podstatný pokrok při provádění akcí, výsledky, jichž má být dosaženo, a související částky, které mají být vyplaceny, jakož i opatření pro ověřování milníků, splnění podmínek a dosažení výsledků;

e) celkovou výši příspěvku Unie na společné zadávání veřejných zakázek s podporou Komise podle čl. 15 odst. 1 písm. a) a odst. 3 a článků 16 a 17 a

f) metody pro stanovení a případnou úpravu financování.

4. Při přijímání pracovních programů Komise zohlední potřebu soudržnosti s dalšími příslušnými programy a nástroji Unie.

5. Finanční krytí uvedené v čl. 3 odst. 1 může zahrnovat společné zadávání veřejných zakázek podle čl. 15 odst. 1 písm. a), které nepřekročí části smlouvy týkající se jednorázových nákladů, včetně vyhrazení výrobních kapacit.

KAPITOLA III

**NÁSTROJ NA PODPORU UKRAJINY**

*ODDÍL 1*

***OBECNÁ USTANOVENÍ VZTAHUJÍCÍ SE NA NÁSTROJ NA PODPORU UKRAJINY***

*Článek 22*

**Cíle**

1. Nástroj na podporu Ukrajiny přispívá k obnově, rekonstrukci a modernizaci ukrajinské DTIB s cílem zvýšit připravenost jejího obranného průmyslu s přihlédnutím k její možné budoucí integraci do EDTIB, a to prostřednictvím spolupráce mezi Unií a Ukrajinou, čímž se posílí vzájemná stabilita, bezpečnost, mír, prosperita, odolnost a udržitelnost.

2. Cíl stanovený v odstavci 1 se sleduje s důrazem na posílení přeshraniční spolupráce mezi EDTIB a ukrajinskou DTIB, s přihlédnutím k posílení obranného průmyslu Ukrajiny a jejím potřebám ohledně zakázek v oblasti obrany, a to vytvořením výrobních kapacit nebo jejich navýšením v souladu se standardy NATO a dalšími relevantními standardy, jakož i ochranou majetku, technickou pomocí a výměnou personálu, posílenou spoluprací v oblasti kolaborativního zadávání veřejných zakázek na obranné produkty pro Ukrajinu, včetně jejich údržby, a spoluprací při licencované výrobě prostřednictvím partnerství veřejného a soukromého sektoru nebo jiných forem spolupráce, například společných podniků. Zvláštní pozornost se věnuje cíli podpořit Ukrajinu v jejím postupném sbližování s pravidly, standardy, politikami a postupy Unie s ohledem na její budoucí členství v Unii.

*Článek 23*

**Další finanční zdroje**

1. Členské státy, orgány, instituce a jiné subjekty Unie, třetí země, mezinárodní organizace, mezinárodní finanční instituce nebo jiné třetí strany mohou poskytnout dodatečné finanční příspěvky do Nástroje na podporu Ukrajiny v souladu s čl. 208 odst. 2 finančního nařízení. Tyto finanční příspěvky představují vnější účelově vázané příjmy ve smyslu čl. 21 odst. 2 písm. a), d) nebo e) nebo čl. 21 odst. 5 finančního nařízení.

2. Veškeré další částky obdržené v rámci dvoustranných nebo vícestranných dohod uzavřených podle článku 17 nařízení (EU) 2025/1106 jsou vnějšími účelově vázanými příjmy ve smyslu čl. 21 odst. 5 finančního nařízení a použijí se na Nástroj na podporu Ukrajiny v souladu s tímto nařízením.

3. Veškeré další částky obdržené v rámci příslušných omezujících opatření Unie jsou vnějšími účelově vázanými příjmy ve smyslu čl. 21 odst. 5 finančního nařízení a použijí se na akce posilující ukrajinskou DTIB.

4. Do Nástroje na podporu Ukrajiny mohou být na žádost dotčeného členského státu převedeny zdroje, jež mu byly přiděleny ve sdíleném řízení, za podmínek stanovených v nařízení (EU) 2021/1060. Komise tyto zdroje vynakládá přímo v souladu s čl. 62 odst. 1 prvním pododstavcem písm. a) finančního nařízení, nebo nepřímo v souladu s písmenem c) uvedeného pododstavce. Tyto zdroje se použijí ve prospěch dotčeného členského státu.

5. Pokud jde o částky poskytnuté v souladu s odstavcem 1 tohoto článku, mohou dotčené členské státy rozhodnout o podílu těchto částek, který má být poskytnut všem subjektům způsobilým pro financování podle tohoto nařízení, který má být poskytnut pouze ve prospěch dotčených členských států nebo má být poskytnut k dodatečnému prospěchu jiných členských států nebo Ukrajiny.

6. Pokud Komise nepřijala právní závazek v rámci přímého nebo nepřímého řízení v souvislosti se zdroji převedenými v souladu s odstavcem 4 tohoto článku a nejpozději do 31. prosince 2028, mohou být odpovídající nepřidělené zdroje na žádost dotčeného členského státu v souladu s podmínkami stanovenými v příslušných ustanoveních nařízení (EU) 2021/1060 převedeny zpět do jednoho nebo více příslušných zdrojových programů.

*Článek 24*

**Alternativní, kombinované a kumulativní financování**

1. Nástroj na podporu Ukrajiny se provádí v součinnosti s jinými programy Unie. Na akci, na niž byl získán příspěvek v rámci jiného programu Unie, lze rovněž získat příspěvek z Nástroje na podporu Ukrajiny, pokud tyto příspěvky nepokrývají tytéž náklady. Na odpovídající příspěvek se vztahují pravidla příslušného programu Unie nebo se na všechny příspěvky může vztahovat jednotný soubor pravidel kteréhokoli z přispívajících programů Unie a může být uzavřen jediný právní závazek. Kumulativní podpora z rozpočtu Unie nesmí překročit celkové způsobilé náklady na akci a lze ji vypočítat na poměrném základě v souladu s dokumenty, v nichž jsou stanoveny podmínky podpory.

2. Aby mohla být akcím v rámci Nástroje na podporu Ukrajiny udělena pečeť excelence, musí splňovat všechny tyto podmínky:

a) byly posouzeny v rámci výzvy k podávání návrhů podle Nástroje na podporu Ukrajiny;

b) splňují minimální požadavky na kvalitu uvedené v dané výzvě k podávání návrhů;

c) z důvodu rozpočtových omezení nemohou být financovány v rámci dané výzvy k podávání návrhů.

3. V souladu s příslušnými ustanoveními nařízení (EU) 2021/1060 mohou být z EFRR nebo ESF+ podpořeny návrhy podané v reakci na výzvu k podávání návrhů podle Nástroje na podporu Ukrajiny, jimž byla udělena pečeť excelence.

*Článek 25*

**Provádění a formy financování z prostředků Unie**

1. Nástroj na podporu Ukrajiny se provádí v rámci přímého řízení v souladu s finančním nařízením nebo v rámci nepřímého řízení se subjekty uvedenými v čl. 62 odst. 1 písm. c) finančního nařízení.

2. Aniž je dotčen čl. 33 odst. 3 tohoto nařízení, financování z prostředků Unie lze poskytnout jakoukoli z forem stanovených ve finančním nařízení v souladu s jeho hlavou X, s výjimkou operací kombinování zdrojů v rámci Programu InvestEU.

3. Pokud jde o činnosti uvedené v čl. 12 odst. 1 písm. d) tohoto nařízení, u nichž je financování z prostředků Unie poskytováno formou grantu v rámci Nástroje na podporu Ukrajiny a je dosahováno zisku, je Komise oprávněna požadovat podíl na zisku odpovídající příspěvku Unie na způsobilé náklady, které příjemci provádějícímu akci skutečně vznikly, a to až do konečné výše příspěvku Unie. Odchylně od čl. 195 odst. 2 finančního nařízení se zisk vypočítá jako přebytek příjmů nad způsobilými náklady akce, přičemž příjmy jsou omezeny na financování z prostředků Unie, financování členským státem, včetně zadávání veřejných zakázek, jiné příjmy generované během akce a veškeré příjmy plynoucí z akce. Pracovní programy uvedené v článku 34 tohoto nařízení mohou stanovit další podrobnosti.

4. Odchylně od čl. 196 odst. 2 finančního nařízení se finanční příspěvky mohou, je-li to relevantní a nezbytné pro provádění akce, vztahovat na akce zahájené a náklady vynaložené před předložením návrhu na uvedené akce, pokud uvedené akce nebyly zahájeny před 5. březnem 2024 a před podpisem grantové dohody nebyly dokončeny.

*Článek 26*

**Způsobilé právní subjekty**

1. Pouze právní subjekty usazené v Unii nebo na Ukrajině a mající své struktury výkonného vedení v Unii nebo na Ukrajině jsou způsobilé být příjemci finančních prostředků Unie podle tohoto nařízení.

Právnické osoby usazené v částech Ukrajiny, které nejsou pod kontrolou vlády, nejsou způsobilé pro finanční prostředky podle tohoto nařízení.

2. Kromě kritérií stanovených v souladu s finančním nařízením se použijí kritéria způsobilosti stanovená v odstavcích 3 až 9 tohoto článku.

3. Infrastruktura, zařízení, majetek a zdroje příjemců finančních prostředků Unie zapojených do akce, které se používají pro účely této akce, se po celou dobu trvání akce musí nacházet na území členského státu nebo Ukrajiny.

4. Odchylně od odstavce 3 tohoto článku mohou příjemci finančních prostředků Unie zapojení do akce, kteří nemají v Unii nebo na Ukrajině bezprostředně k dispozici alternativy nebo příslušnou infrastrukturu, zařízení, majetek a zdroje, použít svou infrastrukturu, zařízení, majetek nebo zdroje nacházející se nebo držené mimo území členských států nebo ve třetí zemi jiné než Ukrajina, pokud takové použití není v rozporu s bezpečnostními a obrannými zájmy Unie a jejích členských států, včetně dodržování zásady dobrých sousedských vztahů, a je slučitelné s cíli stanovenými v článku 22. Náklady spojené s činnostmi využívajícími takovou infrastrukturu, zařízení, majetek nebo zdroje nejsou způsobilé pro podporu z Nástroje na podporu Ukrajiny.

5. Pro účely akce podporované z Nástroje na podporu Ukrajiny nesmí příjemci finančních prostředků Unie podléhat kontrole nepřidružené třetí země jiné než Ukrajina nebo subjektu jiné třetí země.

6. Odchylně od odstavce 5 tohoto článku je právní subjekt usazený v Unii a kontrolovaný nepřidruženou třetí zemí jinou než Ukrajina nebo subjektem jiné třetí země způsobilý být příjemcem finančních prostředků Unie, pokud jsou Komisi poskytnuty záruky schválené v souladu s vnitrostátními postupy členského státu, v němž je tento subjekt usazen, jako jsou přiměřená opatření na základě prověřování uvedená v čl. 2 bodu 3 nařízení (EU) 2019/452.

Záruky uvedené v prvním pododstavci tohoto odstavce musí zajistit, aby zapojení právního subjektu do akce podle uvedeného pododstavce nebylo v rozporu s bezpečnostními a obrannými zájmy Unie a jejích členských států, jak jsou stanoveny v rámci SZBP podle hlavy V Smlouvy o EU, včetně dodržování zásady dobrých sousedských vztahů, nebo s cíli stanovenými v článku 22 tohoto nařízení. Tyto záruky musí zejména doložit, že pro účely dané akce byla přijata opatření zajišťující, aby:

a) kontrola nad právním subjektem nebyla vykonávána způsobem, který by omezoval jeho schopnost provést akci a dosáhnout výsledků nebo mu v tom bránil, který by ukládal omezení ohledně jeho infrastruktury, zařízení, majetku, zdrojů, duševního vlastnictví nebo know-how, jež jsou pro účely akce nezbytné, nebo který by narušoval jeho schopnosti a standardy nutné pro provedení akce;

b) nepřidružená třetí země jiná než Ukrajina nebo subjekt jiné nepřidružené třetí země neměly přístup k utajovaným nebo citlivým informacím týkajícím se akce a zaměstnanci či jiné osoby zapojené do akce mají v příslušných případech vnitrostátní bezpečnostní prověrku vydanou členským státem, přidruženou zemí nebo Ukrajinou v souladu s vnitrostátními právními a správními předpisy;

c) vlastnictví duševního vlastnictví vyplývající z akcí uvedených v čl. 27 odst. 1 písm. b), jež se vztahuje k akcím na posílení průmyslu podporujícím industrializaci a komercializaci obranných produktů, které byly vyvinuty v rámci akcí financovaných Unií nebo jiných činností spolupráce prováděných s podporou členských států, nepodléhaly omezení ze strany nepřidružené třetí země jiné než Ukrajina nebo subjektu jiné třetí země ani se nepřevádí na subjekty usazené mimo území členských států nebo přidružených zemí či Ukrajiny bez souhlasu členského státu nebo přidružené země, v níž je právní subjekt usazen, nebo pokud je právní subjekt usazen na Ukrajině, bez souhlasu Ukrajiny. Tento souhlas nesmí být v rozporu s cíli stanovenými v článku 22.

Považuje-li to členský stát, v němž je právní subjekt usazen, za vhodné, mohou být poskytnuty další záruky.

Komise informuje výbor uvedený v článku 77 o každém právním subjektu, který je považován za způsobilý být příjemcem finančních prostředků Unie podle tohoto odstavce.

7. Záruky uvedené v odstavci 6 tohoto článku mohou být založeny na standardizovaném vzoru poskytnutém Komisí za pomoci výboru uvedeného v článku 77, s cílem zajistit harmonizovaný přístup v celé Unii.

8. Příjemci mohou při provádění způsobilé akce spolupracovat rovněž s právními subjekty usazenými mimo území členských států nebo Ukrajiny či kontrolovanými nepřidruženou třetí zemí jinou než Ukrajina nebo subjektem jiné třetí země, a to včetně použití majetku, infrastruktury, zařízení a zdrojů takových právních subjektů, pokud toto použití není v rozporu s bezpečnostními a obrannými zájmy Unie a jejích členských států, včetně dodržování zásady dobrých sousedských vztahů, nebo s cíli stanovenými v článku 22.

Nesmí dojít k nepovolenému přístupu nepřidružené třetí země jiné než Ukrajina nebo subjektu jiné třetí země k utajovaným informacím týkajícím se provádění akce a je třeba zabránit potenciálním negativním dopadům na bezpečnost dodávek vstupů, které jsou pro danou akci kritické.

Náklady související se spoluprací s právními subjekty usazenými mimo území členských států či Ukrajiny nebo kontrolovanými nepřidruženou třetí zemí jinou než Ukrajina nebo subjektem jiné třetí země nejsou pro podporu z Nástroje na podporu Ukrajiny způsobilé.

9. Odstavce 5 a 6 se nevztahují na:

a) veřejné zadavatele z členských států a Ukrajiny;

b) mezinárodní organizace;

c) struktury SEAP;

d) EDA.

*ODDÍL 2*

***ZPŮSOBILÉ AKCE***

*Článek 27*

**Způsobilé akce**

1. Akce způsobilé pro financování v rámci Nástroje na podporu Ukrajiny plní cíle stanovené v článku 22 a mohou mít jednu z těchto forem nebo jejich kombinaci:

a) akce kolaborativního zadávání uvedené v článku 11, a to i za účelem zřízení, správy a údržby rezervoárů připravenosti obranného průmyslu;

b) akce k posílení průmyslu uvedené v článku 12;

c) podpůrné akce uvedené v článku 13.

2. Pro financování v rámci Nástroje na podporu Ukrajiny nejsou způsobilé tyto akce:

a) akce související s obrannými produkty, které jsou zakázány platným mezinárodním právem;

b) akce související se smrtícími autonomními systémy, které fungují mimo odpovědnou linii lidského velení a řízení nebo které nelze použít v souladu s mezinárodním humanitárním právem;

c) akce související s kazetovou municí;

d) akce nebo jejich části, které jsou již plně financovány z jiných veřejných nebo soukromých zdrojů.

3. U zadávání veřejných zakázek podle odstavce 1 písm. a) a c), které je podporováno z finančních prostředků Unie, nesmějí náklady na součásti pocházející ze zemí mimo Unii nebo Ukrajinu přesáhnout 35 % odhadovaných nákladů na součásti konečného produktu. Žádné součásti nesmějí pocházet ze třetích zemí, jež jednají v rozporu s bezpečnostními a obrannými zájmy Unie a jejích členských států.

4. U akcí prováděných podle odstavce 1 písm. b) nesmějí náklady na součásti pocházející ze zemí mimo Unii nebo Ukrajinu přesáhnout 35 % odhadovaných nákladů na součásti produktu, u nějž je zvýšení výrobní kapacity podporováno z finančních prostředků Unie. Žádná součást produktu, u nějž je zvýšení výrobní kapacity podporováno z finančních prostředků Unie, nesmí pocházet ze třetích zemí, jež jednají v rozporu s bezpečnostními a obrannými zájmy Unie a jejích členských států.

5. Příjemci finančních prostředků Unie nebo případně dodavatelé či poskytovatelé mají možnost bez omezení ze strany nepřidružených třetích zemí jiných než Ukrajina nebo subjektů jiných třetích zemí rozhodnout o definici, přizpůsobení a vývoji návrhu dotčených obranných produktů, což zahrnuje i zákonnou pravomoc nahradit nebo odstranit součásti, které podléhají omezení ze strany nepřidružených třetích zemí jiných než Ukrajina nebo subjektů jiné třetí země.

6. Aniž je dotčen článek 5 směrnice 2009/43/ES, mohou členské státy zveřejnit obecné licence k transferu pro účely transferu produktů souvisejících s akcemi podporovanými Nástrojem na podporu Ukrajiny do jiných členských států.

7. Akce způsobilé pro financování v rámci Nástroje na podporu Ukrajiny jsou prováděny vždy alespoň Ukrajinou nebo minimálně jedním právním subjektem, který je usazen a má strukturu výkonného vedení na Ukrajině, nebo s jejich zapojením.

8. Odkazuje-li se v článcích 11, 12, 13 a 38 na členské státy, rozumí se tím pro účely této kapitoly i Ukrajina. Odkazy na přidružené země v článcích 11, 12, 13 a 38 se na tuto kapitolu nevztahují. Pro účely této kapitoly se odkazy na článek 9 obsaženými v článku 11 rozumí odkazy na článek 26 a odkazy na čl. 10 odst. 5 obsaženými v článku 12 se rozumí odkazy na odstavec 5 tohoto článku.

*ODDÍL 3*

***ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK***

*Článek 28*

**Zadávání veřejných zakázek s podporou Komise**

1. Odchylně od čl. 168 odst. 2 druhého pododstavce finančního nařízení může Ukrajina společně s nejméně jedním členským státem požádat Komisi, aby se zapojila do společného zadávání veřejných zakázek, jak je uvedeno v čl. 168 odst. 2 finančního nařízení, v jehož rámci mohou členské státy a Ukrajina společně pořízené obranné produkty v plném rozsahu nabývat, pronajímat nebo pronajímat formou leasingu. Na toto společné zadávání veřejných zakázek se vztahují ostatní podmínky stanovené v čl. 168 odst. 2 finančního nařízení.

2. Odchylně od čl. 168 odst. 3 finančního nařízení může Ukrajina společně s nejméně jedním členským státem rovněž požádat Komisi, aby jednala jako centrální zadavatel, jak je uvedeno v čl. 168 odst. 3 finančního nařízení, za účelem pořízení obranných produktů na jejich účet nebo jejich jménem. Kdykoliv Komise jedná jako centrální zadavatel, použijí se podmínky, které jsou rovnocenné podmínkám stanoveným v čl. 168 odst. 3 finančního nařízení.

3. Když veřejní zadavatelé členských států žádají Komisi, aby jednala v souladu s odstavcem 1 tohoto článku, považují se za subjekty, které splnily požadavky stanovené ve směrnici 2009/81/ES.

4. Kromě podmínek stanovených ve finančním nařízení musí zadávací řízení uvedené v odstavcích 1 a 2 tohoto článku rovněž splňovat tyto podmínky:

a) účast na zadávacím řízení je otevřena všem členským státům;

b) Komise přizve z každé zúčastněné země nejméně jednoho odborníka se zkušenostmi relevantními pro účely daných vyjednávání a tito odborníci budou tvořit společný vyjednávací tým;

c) zúčastněné země výslovně uvedou, zda se rozhodly vést ohledně dotčeného produktu souběžná vyjednávání, přičemž toto rozhodnutí podléhá jednomyslnému schválení zúčastněnými zeměmi.

5. Pokud Komise jedná jako centrální zadavatel podle odstavce 2, může v rámci zadávání veřejných zakázek pořizovat součásti a suroviny nezbytné pro dodávky obranných produktů za účelem budování strategických rezerv zúčastněnými zeměmi včetně vytváření zásob.

6. Je-li to řádně odůvodněno mimořádnou naléhavostí situace, může Komise odchylně od čl. 175 odst. 1 finančního nařízení požádat o dodání produktů ode dne, kdy budou zaslány návrhy smluv, které jsou výsledkem zadání veřejné zakázky provedeného pro účely tohoto nařízení.

7. Za účelem uzavření kupních smluv s hospodářskými subjekty mohou zástupci Komise nebo odborníci jmenovaní Komisí provádět ve spolupráci s příslušnými vnitrostátními orgány návštěvy na místě v prostorách zařízení na výrobu relevantních obranných produktů.

8. Tímto článkem nejsou dotčena stávající unijní a vnitrostátní pravidla upravující vlastnictví, vývoz a transfer obranných produktů.

9. Komise zajistí, aby se zúčastněným zemím dostalo v průběhu zadávacích řízení a provádění výsledných smluv rovného zacházení.

10. Kromě podmínek stanovených ve finančním nařízení se na uchazeče, dodavatele či poskytovatele a subdodavatele u smluv, které jsou výsledkem zadání veřejných zakázek provedených podle tohoto článku, použijí rovněž kritéria rovnocenná kritériím stanoveným v čl. 26 odst. 1, 3 a 4 tohoto nařízení.

11. Na zadávání veřejných zakázek prováděná podle odstavce 1 tohoto článku se použijí pravidla stanovená v čl. 27 odst. 3 a 5.

*Článek 29*

**Předběžný nákup obranných produktů**

1. Společné zadávání veřejných zakázek uvedené v článku 28 může mít podobu předběžných dohod o nákupu obranných produktů sjednaných a uzavřených jménem či na účet zúčastněných zemí. Tyto dohody mohou zahrnovat mechanismus předběžných plateb na výrobu těchto produktů výměnou za právo na výsledek, přičemž tento mechanismus nesmí překročit části zakázky týkající se jednorázových nákladů, včetně vyhrazení výrobních kapacit.

2. Pokud dohody uvedené v odstavci 1 tohoto článku zahrnují mechanismus předběžných plateb, může být platba předem dodavateli či poskytovateli hrazena z finančního krytí uvedeného v čl. 3 odst. 2. Příspěvky zúčastněných zemí uvedené v článku 23 se rovným dílem zohlední u jednotlivých položek, které zúčastněné země objednaly.

3. V případech, kdy sjednaná množství převyšují poptávku, zavede Komise na žádost dotčených zúčastněných zemí mechanismus pro přerozdělení vnitrostátních zásob nebo zřízení rezervoárů připravenosti obranného průmyslu.

*Článek 30*

**Usnadnění uzavírání dohod o odběru**

1. Komise vytvoří systém, který usnadní uzavírání dohod o odběru mezi členskými státy a Ukrajinou na jedné straně a hospodářskými subjekty ukrajinské DTIB na straně druhé v souvislosti s navyšováním průmyslových výrobních kapacit ukrajinské DTIB, a to v souladu s pravidly Unie v oblasti hospodářské soutěže a zadávání veřejných zakázek. Komise zajistí, aby k utajovaným či citlivým informacím týkajícím se akce neměla přístup nepřidružená třetí země jiná než Ukrajina nebo subjekt jiné třetí země a aby zaměstnanci či jiné osoby zapojené do akce měli vnitrostátní bezpečnostní prověrku vydanou členským státem, přidruženou zemí nebo Ukrajinou.

2. Systém uvedený v odstavci 1 umožní zainteresovaným členským státům a Ukrajině podávat nabídky na nákup obranných produktů s uvedením:

a) objemu a kvality;

b) předpokládané ceny nebo cenového rozpětí;

c) předpokládané doby trvání dohody o odběru.

3. Systém uvedený v odstavci 1 tohoto článku umožní výrobcům obranných produktů, kteří splňují kritéria rovnocenná kritériím stanoveným v čl. 26 odst. 1, 3 a 4, podávat nabídky na prodej s uvedením:

a) objemu a kvality obranných produktů, na které se snaží uzavřít dohody o odběru;

b) předpokládané ceny nebo cenového rozpětí, za které jsou ochotni prodávat;

c) odhadované dodací lhůty obranných produktů v rámci dohody o odběru;

d) předpokládané doby trvání dohody o odběru.

4. Na základě nabídek obdržených podle odstavců 2 a 3 Komise zprostředkuje kontakt příslušných výrobců obranných produktů se zainteresovanými členskými státy a s Ukrajinou.

5. V reakci na kontakt navázaný podle odstavce 4 tohoto článku mohou Ukrajina a zainteresované členské státy podle článku 28 požádat Komisi, aby se zapojila do společného zadávacího řízení nebo do zadávacího řízení jejich jménem nebo na jejich účet.

6. Finanční krytí uvedené v čl. 3 odst. 2 se může vztahovat na části zakázky týkající se jednorázových nákladů, včetně vyhrazení výrobních kapacit.

*ODDÍL 4*

***KRITÉRIA PRO PŘIDĚLENÍ A PRACOVNÍ PROGRAMY***

*Článek 31*

**Kritéria pro přidělení**

1. Návrhy akcí se hodnotí s ohledem na cíle stanovené pro příslušné akce, jak jsou uvedeny v článku 22, očekávané výsledky příslušné akce a kvalitu a efektivitu provedení.

2. Kromě kritérií stanovených v odstavci 1 tohoto článku mohou být návrhy na akce kolaborativního zadávání uvedené v článku 11 hodnoceny na základě jednoho nebo více z těchto kritérií:

a) odhadovaná hodnota kolaborativní veřejné zakázky;

b) přispění akce k obnově, rekonstrukci a modernizaci ukrajinské DTIB;

c) přispění akce k urychlení zadávání veřejných zakázek a zkrácení výrobních a dodacích lhůt u obranných produktů.

3. Kromě kritérií stanovených v odstavci 1 tohoto článku mohou být návrhy na akce k posílení průmyslu uvedené v článku 12 hodnoceny na základě jednoho nebo více z těchto kritérií:

a) zkrácení výrobní lhůty a zvýšení výrobní kapacity na Ukrajině;

b) přispění k zajištění včasné dostupnosti a dodávek obranných produktů na celé Ukrajině;

c) přispění k přeshraniční spolupráci v oblasti obranného průmyslu mezi Ukrajinou a Unií.

4. Pracovní programy uvedené v článku 34 stanoví další podrobnosti týkající se uplatňování kritérií pro přidělení, včetně případného váhového koeficientu, který má být uplatněn. Pracovní program nestanoví jednotlivé prahové hodnoty.

5. Hodnotící komisi mohou být nápomocni nezávislí externí odborníci v souladu s čl. 153 odst. 3 finančního nařízení. Pracovní programy mohou stanovit, že tito odborníci musí mít platnou bezpečnostní prověrku.

*Článek 32*

**Výběrové a přidělovací řízení**

S výjimkou akcí uvedených v článku 11 a čl. 13 odst. 1 písm. g) přiděluje Komise finanční prostředky podle této kapitoly prostřednictvím prováděcích aktů. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 77 odst. 4.

*Článek 33*

**Finanční příspěvek Unie**

1. Jestliže má příspěvek Unie formu grantů podle čl. 193 odst. 3 finančního nařízení, lze z Nástroje na podporu Ukrajiny financovat až 100 % způsobilých nákladů na akce uvedené v čl. 27 odst. 1 písm. b) a c) tohoto nařízení.

2. Má-li grant Unie formu financování nespojeného s náklady, lze výši příspěvku Unie přiděleného na každou akci stanovit na základě faktorů, jako jsou:

a) míra složitosti kolaborativního zadání veřejné zakázky, u níž může jako počáteční ukazatel sloužit podíl odhadované hodnoty akce a zkušenosti získané při podobných akcích;

b) přispění akce ke zlepšení výsledků interoperability;

c) charakteristiky akce, které pravděpodobně vyšlou silnější dlouhodobé investiční signály pro průmysl;

d) přispění akce k navýšení nezbytných výrobních kapacit na Ukrajině;

e) míra složitosti pro Ukrajinu, pokud jde o pokrok v procesu směřujícímu k přistoupení k Unii, včetně strukturálních reforem a opatření na podporu sbližování s pravidly, standardy, politikami a postupy Unie;

f) míra složitosti pro Ukrajinu, pokud jde o uzpůsobení ukrajinských postupů zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany a prostředí ukrajinského obranného průmyslu, a to i s cílem splnit standardy NATO a další relevantní standardy;

g) zátěž a rizika spojená s útočnou válkou Ruska proti Ukrajině, s přihlédnutím k potřebě znovu vybudovat a modernizovat odolnou infrastrukturu, která byla touto válkou poškozena, a takovýmto škodám zamezit, předejít nebo je zmírnit a pokud možno je kompenzovat.

3. Akce uvedené v čl. 27 odst. 1 písm. a) tohoto nařízení jsou financovány prostřednictvím grantů ve formě financování nespojeného s náklady podle čl. 183 odst. 3 finančního nařízení.

4. U akcí uvedených v čl. 27 odst. 1 písm. a) nepřesáhne podpora z Nástroje na podporu Ukrajiny 25 % odhadované hodnoty dotčené kolaborativní veřejné zakázky.

5. Pracovní programy uvedené v článku 34 stanoví další podrobnosti.

*Článek 34*

**Pracovní programy**

1. Nástroj na podporu Ukrajiny se provádí prostřednictvím pracovních programů uvedených v článku 110 finančního nařízení. Pracovní programy mohou být případně víceleté. Pracovní programy stanoví akce a související rozpočet, které jsou nezbytné ke splnění cílů Nástroje na podporu Ukrajiny.

2. Komise pracovní programy přijímá prostřednictvím prováděcích aktů. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 77 odst. 4.

3. Pracovní programy zahrnují zejména:

a) celkovou výši příspěvku Unie na jednotlivé druhy akcí uvedené v čl. 27 odst. 1 a podrobný popis každého druhu akce;

b) pokud jde o akce uvedené v čl. 27 odst. 1 písm. a) a b), minimální finanční rozsah akcí;

c) pokud jde o akce uvedené v čl. 27 odst. 1 písm. b), maximální počet právních subjektů, které jsou součástí konsorcia, přičemž tento počet nesmí přesáhnout 15 právních subjektů;

d) postup hodnocení a výběru návrhů, případně včetně popisu milníků navržených tak, aby označovaly podstatný pokrok při provádění akcí, výsledky, jichž má být dosaženo, a související částky, které mají být vyplaceny, jakož i opatření pro ověřování milníků, splnění podmínek a dosažení výsledků;

e) celkovou výši příspěvku Unie na společné zadávání veřejných zakázek s podporou Komise podle čl. 28 odst. 1 a článků 29 a 30 a

f) metody pro stanovení a případnou úpravu financování.

4. Při přijímání pracovních programů Komise zohlední potřebu soudržnosti s dalšími příslušnými programy a nástroji Unie.

KAPITOLA IV

**EVROPSKÉ OBRANNÉ PROJEKTY SPOLEČNÉHO ZÁJMU**

*Článek 35*

**Evropské obranné projekty společného zájmu**

1. Evropské obranné projekty společného zájmu (projekty EDPCI) zahrnují kolaborativní průmyslové projekty, jejichž cílem je posílit konkurenceschopnost EDTIB v celé Unii a zároveň přispět k rozvoji vojenských schopností členských států, jež jsou kritické pro bezpečnostní a obranné zájmy Unie, včetně schopností, které zajišťují přístup do všech operačních oblastí, konkrétně pozemní, námořní, vzdušné, vesmírné a kybernetické.

2. Projekty EDPCI musejí splňovat všechna tato kritéria:

a) významně posilují konkurenceschopnost, efektivitu a inovační kapacitu EDTIB, zejména tím, že

i) přispívají k navazování nové nebo k rozšiřování stávající přeshraniční spolupráce, a to i s malými a středními podniky a společnostmi se střední tržní kapitalizací,

ii) mají pozitivní vedlejší účinky na vnitřní trh,

iii) významně přispívají k integraci trhu a k omezení jeho roztříštěnosti,

iv) zlepšují interoperabilitu a zaměnitelnost obranných produktů a

v) usilují o snížení strategických závislostí, mimo jiné diverzifikací dodávek a zvýšením kapacit;

b) přispívají k rozvoji vojenských schopností členských států, které jsou kritické pro bezpečnostní a obranné zájmy Unie, a jsou v souladu s cíli Strategického kompasu pro bezpečnost a obranu, s prioritami v oblasti obranných schopností, na nichž se členské státy společně dohodly v rámci SZBP, zejména v souvislosti s CDP, a s možnostmi spolupráce určenými v CARD;

c) zohledňují spolupráci členských států v rámci PESCO a iniciativy a projekty agentury EDA;

d) zohledňují příslušné činnosti prováděné NATO, jako je proces obranného plánování NATO, pokud tyto činnosti slouží bezpečnostním a obranným zájmům Unie;

e) zahrnují nejméně čtyři členské státy, přičemž všem členským státům a přidruženým zemím, jakož i Ukrajině je poskytnuta skutečná příležitost účastnit se projektu;

f) přinášejí výhody i širší části Unie;

g) jsou obzvláště významné z hlediska velikosti či rozsahu nebo mají za cíl zmírnění značné úrovně technologického nebo finančního rizika nebo obojího;

h) jejich potenciální celkové přínosy převažují nad jejich náklady, a to i v dlouhodobém horizontu.

3. Rada může na návrh Komise přijmout prováděcí akty, kterými se stanoví projekty EDPCI.

4. Členské státy koordinují přípravu návrhů projektů týkajících se možných projektů EDPCI inkluzivním způsobem, v případě potřeby s podporou agentury EDA.

5. Před předložením návrhů prováděcích aktů podle odstavce 3 Komise ověří, zda návrhy projektů uvedené v odstavci 4 splňují všechna kritéria uvedená v odstavci 2, a:

a) inkluzivním způsobem konzultuje s členskými státy a zohlední jejich názory a návrhy projektů týkající se možných projektů EDPCI;

b) vyzve vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „vysoký představitel“) a agenturu EDA, aby přispěli svými odbornými znalostmi s cílem zajistit soulad s prioritami a cíli uvedenými v odst. 2 písm. b), c) a d), zejména s prioritami v oblasti obranných schopností, na nichž se členské státy společně dohodly v rámci SZBP a jež společně vyjádřily zejména v kontextu CDP, za účelem doplnění informací, které ohledně návrhů projektů poskytly členské státy, a

c) ověří, že všechny členské státy a přidružené země a v relevantních případech i Ukrajina byly informovány o vzniku projektu a byla jim poskytnuta příležitost k účasti.

6. V prováděcích aktech uvedených v odstavci 3 Rada:

a) stanoví cíle a charakteristiky projektu EDPCI v souvislosti s kritérii stanovenými v odstavci 2;

b) stanoví seznam zemí, které se ke dni přijetí prováděcího aktu účastní daného projektu EDPCI, a

c) stanoví odhad celkového finančního rozsahu daného projektu EDPCI.

7. Rada přijme prováděcí akty uvedené v odstavci 3 kvalifikovanou většinou. Rada může návrh projektu uvedený v odstavci 4 kvalifikovanou většinou změnit.

8. Realizace projektu EDPCI způsobilá pro financování z prostředků Unie podle čl. 10 odst. 1 musí zahrnovat jednu nebo více činností souvisejících s):

a) kolaborativním zadáváním veřejných zakázek na obranné produkty;

b) urychlením přizpůsobení kapacity pro výrobu obranných produktů strukturálním změnám, jakož i souvisejícími podpůrnými činnostmi;

c) průmyslovým vývojem nových obranných produktů nebo modernizací produktů stávajících;

d) vývojem a pořizováním nezbytné infrastruktury.

9. Zúčastněné členské státy zajistí, aby se ve smlouvách týkajících se činností v rámci projektu EDPCI podporovaných z finančních prostředků Unie uplatňovala kritéria rovnocenná kritériím stanoveným v článku 9. Na kolaborativní zadávání veřejných zakázek na obranné produkty podporované z finančních prostředků Unie v rámci projektů EDPCI se rovněž použije čl. 11 odst. 6.

10. Členské státy účastnící se projektu EDPCI zajistí, aby činnosti v rámci projektu EDPCI, včetně těch, které nejsou podporovány z finančních prostředků Unie, byly v souladu s cíli stanovenými v článku 4 a v odstavci 1 tohoto článku a neměly vliv na soulad projektu EDPCI s kritérii stanovenými v odstavci 2 tohoto článku.

11. Projekt EDPCI může být zaměřen na rozvoj schopností dvojího užití pro potřeby Unie.

12. Projekt EDPCI, jakož i jeho konkrétní činnosti, mohou být zřízeny v rámci struktury SEAP.

13. Pro financování v rámci činností EDPCI jsou způsobilé pouze členské státy a přidružené země, jakož i struktury SEAP sestávající z členských států nebo členských států a přidružených zemí.

14. Projektu se v relevantních případech může účastnit Komise. Zúčastněné členské státy mohou rozhodnout, že do projektu EDPCI zapojí jako pozorovatele vysokého představitele a agenturu EDA.

15. Aniž jsou dotčeny články 107 a 108 Smlouvy o fungování EU, mohou členské státy u projektů EDPCI uplatňovat režimy podpory a poskytovat těmto projektům správní podporu.

16. Plánování, výstavbu a provoz výrobních zařízení souvisejících s projektem EDPCI lze považovat za naléhavý důvod převažujícího veřejného zájmu ve smyslu čl. 6 odst. 4 a čl. 16 odst. 1 písm. c) směrnice Rady 92/43/EHS ([40]) a čl. 4 odst. 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ([41]), za činnosti v zájmu obrany ve smyslu čl. 2 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ([42]) a v zájmu veřejného zdraví a bezpečnosti ve smyslu čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ([43]), pokud jsou splněny další podmínky stanovené v uvedených ustanoveních.

17. Členské státy účastnící se projektu EDPCI každoročně předkládají Komisi společnou zprávu o provádění činností v rámci tohoto projektu EDPCI, mimo jiné o plnění požadavků stanovených v odstavci 10 tohoto článku.

18. Na návrh Komise může Rada kvalifikovanou většinou změnit prováděcí akty přijaté podle odstavce 3, mimo jiné odstraněním projektu ze seznamu projektů EDPCI nebo zohledněním změn prvků uvedených v odstavci 6.

19. Všechny členské státy a přidružené země, jakož i Ukrajina mají s výhradou souhlasu všech členských států účastnících se daného projektu EDPCI možnost připojit se k tomuto projektu i po jeho zřízení.

KAPITOLA V

## EVROPSKÝ MECHANISMUS PRO PRODEJ VOJENSKÉHO MATERIÁLU

*Článek 36*

### Evropský mechanismus pro prodej vojenského materiálu

1. Za účelem posílení konkurenceschopnosti EDTIB a v relevantních případech i ukrajinské DTIB, zejména posílením schopnosti EDTIB zajistit dostupnost obranných produktů včas a v dostatečném objemu, se zřizuje evropský mechanismus pro prodej vojenského materiálu.

2. Evropský mechanismus pro prodej vojenského materiálu sestává:

a) ze zřízení Evropského katalogu pro prodej vojenského materiálu;

b) z možnost zřízení, správa a údržby rezervoárů připravenosti obranného průmyslu a

c) z opatření přispívající k usnadnění postupů kolaborativního zadávání veřejných zakázek na obranné produkty.

*Článek 37*

### Evropský katalog pro prodej vojenského materiálu

1. Komise po konzultaci s agenturou EDA zřídí a aktualizuje jednotný centralizovaný katalog obranných produktů vypracovaný EDTIB a ukrajinskou DTIB (dále jen „katalog“). Komise konzultuje agenturu EDA a zohlední její stanoviska při vypracovávání technických specifikací pro katalog a případně pořídí institucionální platformu IT, která je nezbytná pro sestavení katalogu. Členské státy, Ukrajina a hospodářský subjekt budou vyzvány, aby do tohoto katalogu dobrovolně přispívaly.

([40]) Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj).

([41]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj).

([42]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Úř. věst. L 396, 30.12.2006, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

([43]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků (Úř. věst. L 20, 26.1.2010, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj).

2. Obranné produkty uvedené v katalogu jsou vyráběny hospodářskými subjekty, které splňují kritéria způsobilosti stanovená v čl. 9 odst. 1, 3 a 4 nebo v čl. 26 odst. 1, 3 a 4. V katalogu je kromě toho uvedeno, zda má hospodářský subjekt možnost bez omezení ze strany nepřidružených třetích zemí nebo subjektů jiných třetích zemí rozhodnout o definici, přizpůsobení a vývoji návrhu obranného produktu, což zahrnuje i zákonnou pravomoc nahradit nebo odstranit součásti, které podléhají omezení ze strany nepřidružených třetích zemí nebo subjektů nepřidružených třetích zemí. V katalogu lze rovněž uvést podporu obdrženou v rámci programu, Nástroje na podporu Ukrajiny nebo nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1092 ([44]), nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) (EU) 2021/697 ([45]) nebo nařízení (EU) 2023/2418 nebo (EU) 2023/1525.

*Článek 38*

**Rezervoáry připravenosti obranného průmyslu**

1. Konsorcium členských států, přidružených zemí nebo Ukrajiny nebo struktura SEAP mohou zřídit, spravovat a udržovat rezervoáry připravenosti obranného průmyslu a za tímto účelem mohou vyzvat agenturu EDA, aby poskytla své odborné znalosti.

Pro účely prvního pododstavce se konsorcium členských států, přidružených zemí nebo Ukrajiny skládá nejméně ze tří z těchto zemí, z nichž alespoň dvě jsou členskými státy.

2. Členské státy, které zřídí rezervoár připravenosti obranného průmyslu, zajistí, aby jeho zřízení, správa a údržba byly v souladu s cíli stanovenými v čl. 36 odst. 1, jakož i s cíli stanovenými v článku 4 a případně v článku 22.

3. Členské státy, přidružené země, Ukrajina a struktury SEAP, které zřídí rezervoár připravenosti obranného průmyslu, umožní všem členským státům, přidruženým zemím a Ukrajině okamžitý a preferenční nákup, využití nebo pronájem obranných produktů, které jsou součástí tohoto rezervoáru připravenosti obranného průmyslu.

4. Je-li rezervoár připravenosti obranného průmyslu zřízen v rámci struktury SEAP, lze z programu nebo z Nástroje na podporu Ukrajiny finančně podpořit:

a) kolaborativní zadávání veřejných zakázek na dodatečná množství obranných produktů prostřednictvím akcí kolaborativního zadávání prováděných strukturou SEAP v souladu s článkem 11;

b) zřízení a fungování SEAP za účelem správy a údržby rezervoáru připravenosti obranného průmyslu v souladu s čl. 13 odst. 1 písm. g).

5. V případě, že členské státy nebo případně přidružené země nakupují z rezervoáru připravenosti obranného průmyslu zřízeného, spravovaného a udržovaného strukturou SEAP, daná zakázka se považuje za zakázku zadanou veřejnou správou jiné veřejné správě podle čl. 13 písm. f) směrnice 2009/81/ES.

*Článek 39*

**Usnadnění postupů pro kolaborativní zadávání veřejných zakázek na obranné produkty**

Pokud členské státy uzavřou dohodu za účelem kolaborativně pořídit obranné produkty, mohou uplatňovat pravidla a postupy stanovené v čl. 11 odst. 9 a 10 a v článcích 52 a 53 za podmínek v nich stanovených.

([44]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1092 ze dne 18. července 2018, kterým se zřizuje Evropský program rozvoje obranného průmyslu s cílem podpořit konkurenceschopnost a inovační kapacitu obranného průmyslu Unie (Úř. věst. L 200, 7.8.2018, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj).

([45]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/697 ze dne 29. dubna 2021, kterým se zřizuje Evropský obranný fond a zrušuje nařízení (EU) 2018/1092 (Úř. věst. L 170, 12.5.2021, s. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

KAPITOLA VI

**STRUKTURA PRO EVROPSKÝ ZBROJNÍ PROGRAM**

*Článek 40*

**Specifický cíl a činnosti struktury pro evropský zbrojní program**

1. Struktura pro evropský zbrojní program (SEAP) podporuje konkurenceschopnost EDTIB a v relevantních případech ukrajinské DTIB. Toho se dosáhne agregací poptávky po obranných produktech a zajištěním jejich včasné dostupnosti a dodávek během celého jejich životního cyklu, jakož i podněcováním přeshraniční průmyslové spolupráce.

2. Za účelem dosažení cíle uvedeného v odstavci 1 má SEAP alespoň jeden z těchto hlavních úkolů:

a) kolaborativní vývoj obranných produktů a technologií, včetně výzkumu a vývoje, testování a certifikace v oblasti obrany; budování průmyslových kapacit, mimo jiné prostřednictvím industrializace a komercializace, a podpora jednorázových investic souvisejících s počáteční výrobou nebo servisní podporou, zejména pokud jsou obranné produkty vyvíjeny nebo byly vyvinuty v rámci akcí financovaných Unií v rámci příslušného programu Unie;

b) kolaborativní zadávání veřejných zakázek na obranné produkty a technologie, a to i za účelem zřízení, správy nebo udržování rezervoárů připravenosti obranného průmyslu;

c) kolaborativní řízení životního cyklu obranných produktů, včetně zadávání veřejných zakázek na náhradní díly, logistické služby nebo údržbu a případně navazování partnerství veřejného a soukromého sektoru za účelem zajištění efektivity a vysoké dostupnosti obranných produktů nebo

d) dynamické řízení dostupnosti dodatečných množství, které členským státům, přidruženým zemím nebo Ukrajině zajistí možnost okamžitého a preferenčního nákupu, využití nebo pronájmu v kontextu rezervoárů připravenosti obranného průmyslu.

3. SEAP může prostřednictvím pověřovací dohody pověřit jeden nebo více způsobilých subjektů uvedených v čl. 11 odst. 2 plněním jednoho nebo více úkolů uvedených v odstavci 2 tohoto článku. SEAP odpovídá za splnění svých povinnosti podle práva Unie, a zejména podle tohoto nařízení.

*Článek 41*

**Požadavky týkající se zřízení SEAP**

1. S cílem posílit konkurenceschopnost EDTIB nebo ukrajinské DTIB musí SEAP splňovat všechny tyto požadavky:

a) podporuje spolupráci do konce životního cyklu obranného produktu nebo do ukončení své činnosti;

b) podporuje kolaborativní vývoj obranných produktů, zadávání veřejných zakázek na obranné produkty nebo servisní podporu poskytovanou ve vztahu k obranným produktům v souladu s prioritami v oblasti obranných schopností, na nichž se členské státy společně dohodly v rámci SZBP, zejména v souvislosti s CDP;

c) zohledňuje příslušné činnosti prováděné NATO, jako je proces obranného plánování NATO, pokud tyto činnosti slouží bezpečnostním a obranným zájmům Unie, a

d) má alespoň tři členy, z nichž alespoň dva jsou členskými státy.

2. SEAP používá standardizované postupy pro zahájení a řízení programů spolupráce v oblasti vyzbrojování. Komise může s přihlédnutím k názorům vyjádřeným členskými státy stanovit pro tyto postupy pokyny nebo vzory, včetně pokynů pro řízení projektů, zadávání veřejných zakázek, finanční řízení a podávání zpráv.

*Článek 42*

**Žádost o zřízení SEAP**

1. Žádosti o zřízení SEAP se předkládají Komisi. Žádost musí obsahovat:

a) žádost, aby Komise zřídila SEAP;

b) navrhované stanovy SEAP uvedené v článku 45, podepsané a přijaté v náležité formě všemi členy navrhované SEAP;

c) obecný popis obranných produktů, jež mají být prostřednictvím SEAP vyvinuty, pořízeny nebo spravovány, zejména s ohledem na požadavky stanovené v čl. 41 odst. 1 písm. a) a b);

d) prohlášení členského státu, na jehož území má mít SEAP své sídlo, uznávající SEAP od jejího zřízení za mezinárodní organizaci ve smyslu čl. 143 odst. 1 písm. g) a čl. 151 odst. 1 písm. b) směrnice 2006/112/ES a za mezinárodní organizaci ve smyslu čl. 11 odst. 1 směrnice (EU) 2020/262;

e) má-li být členem SEAP přidružená země nebo Ukrajina, prohlášení o uznání nejširší právní způsobilosti SEAP podle čl. 44 odst. 2.

Pro účely prvního pododstavce písm. d) tohoto odstavce se omezení a podmínky osvobození od daně stanovené v čl. 143 odst. 1 písm. g) a čl. 151 odst. 1 písm. b) směrnice 2006/112/ES a v čl. 11 odst. 2 směrnice (EU) 2020/262 stanoví v dohodě mezi členy SEAP.

2. Po obdržení úplné žádosti podle odstavce 1 ji Komise bez zbytečného prodlení vyhodnotí v souladu s požadavky stanovenými v tomto nařízení a může za tímto účelem vyzvat agenturu EDA, aby poskytla své odborné znalosti. Výsledek tohoto hodnocení sdělí žadatelům a v případě potřeby je vyzve, aby svou žádost doplnili nebo pozměnili.

3. Komise s přihlédnutím k výsledkům hodnocení uvedeného v odstavci 2 prostřednictvím prováděcího aktu:

a) zřídí SEAP poté, co shledá, že požadavky stanovené v tomto nařízení jsou splněny, nebo

b) žádost zamítne, pokud shledá, že požadavky stanovené v tomto nařízení splněny nejsou, mimo jiné tehdy, chybí-li prohlášení uvedené v odst. 1 písm. d), a to poté, co žadatelům poskytne příležitost, aby žádost doplnili nebo pozměnili.

4. Rozhodnutí o žádosti se oznámí žadatelům. V případě zamítnutí se rozhodnutí žadatelům jasně a přesně vysvětlí.

5. Prováděcí akt o zřízení SEAP uvedený v odst. 3 písm. a) tohoto článku se přijme přezkumným postupem podle čl. 77 odst. 4 a zveřejní se v *Úředním věstníku Evropské unie*.

*Článek 43*

**Status a sídlo SEAP**

1. SEAP má právní subjektivitu ode dne, kdy nabude účinnosti prováděcí akt o jejím zřízení.

2. SEAP má v každém členském státě nejširší právní způsobilost, kterou vnitrostátní právo daného členského státu přiznává právním subjektům, přičemž může zejména nabývat, vlastnit a zcizovat movitý i nemovitý majetek a duševní vlastnictví, uzavírat smlouvy a být stranou v soudních řízeních. Všechny agentury členských států poskytující vnitrostátní financování považují SEAP za způsobilého příjemce vnitrostátních finančních příspěvků.

3. SEAP má sídlo, které se musí nacházet na území členského státu.

*Článek 44*

**Požadavky vztahující se ke členství v SEAP**

1. Členy SEAP mohou být tyto země:

a) členské státy;

b) přidružené země;

c) Ukrajina.

2. Přidružené země nebo Ukrajina mohou být členy SEAP, pokud ve prospěch SEAP uznají nejširší právní způsobilost, kterou právo dané země přiznává právním subjektům, a to i pro účely uzavírání smluv a účasti v soudních řízeních.

3. Členské státy, přidružené země nebo Ukrajina se mohou k SEAP připojit jako členové kdykoli po jejím zřízení na základě spravedlivých a přiměřených podmínek vymezených ve stanovách podle článku 45 či jako pozorovatelé bez hlasovacích práv za podmínek vymezených v uvedených stanovách.

4. SEAP může rovněž spolupracovat s nepřidruženou třetí zemí jinou než Ukrajina nebo se subjektem jiné třetí země, a to i formou využití prostředků, infrastruktury, zařízení a zdrojů takových právních subjektů, pokud tato spolupráce není v rozporu s bezpečnostními a obrannými zájmy Unie a jejích členských států, včetně dodržování zásady dobrých sousedských vztahů.

*Článek 45*

**Stanovy SEAP**

1. Stanovy SEAP musí obsahovat přinejmenším:

a) seznam členů SEAP, pozorovatelů a v příslušných případech právních subjektů zastupujících členy, jakož i podmínky a postupy pro změny členství a zastoupení, v souladu s článkem 44;

b) specifické cíle, úkoly a činnosti SEAP v souladu s články 40 a 41, včetně obecného popisu obranných produktů, jež má SEAP vyvinout, pořídit nebo spravovat;

c) seznam obranných produktů, které mají být případně ve vlastnictví SEAP a jsou způsobilé pro osvobození od DPH nebo spotřebních daní;

d) sídlo SEAP v souladu s čl. 43 odst. 3;

e) určení vnitrostátního práva členského státu, jež určuje soudní příslušnost pro řešení sporů mezi členy v souvislosti se SEAP, mezi členy a SEAP, jakož i mezi SEAP a třetími stranami, v souladu s čl. 49 odst. 2;

f) název SEAP;

g) dobu trvání SEAP a postup pro ukončení její činnosti v souladu s článkem 50;

h) popis hlavních kritérií, která má SEAP uplatňovat při zadávání veřejných zakázek na obranné produkty, aby byl zajištěn soulad s cílem stanoveným v čl. 40 odst. 1;

i) režim odpovědnosti, včetně možnosti vydávat cenné papíry, bude-li tak rozhodnuto, v souladu s článkem 48;

j) práva a povinnosti členů SEAP, včetně povinnosti poskytovat příspěvky do vyrovnaného rozpočtu a hlasovacích práv;

k) řídicí orgány SEAP, jejich úlohy a úkoly, složení a rozhodovací proces v rámci SEAP včetně platných pravidel hlasování, zejména o změnách stanov v souladu s článkem 46;

l) určení pracovního jazyka nebo pracovních jazyků SEAP;

m) odkazy na pravidla provádějící stanovy SEAP;

n) pravidla ochrany utajovaných informací;

o) určení unijních a vnitrostátních pravidel vztahujících se na nakládání s obrannými produkty, které mají být vyvinuty, pořízeny nebo spravovány SEAP a předpokládaných správních kapacit za účelem zajištění souladu s těmito pravidly.

Pro účely prvního pododstavce písm. k) tohoto odstavce musí být pravidla hlasování pro změny přístupu k vývozu obranných produktů, jsou-li ve stanovách stanovena, v souladu s odstavcem 4 tohoto článku, a pravidla hlasování pro režim finanční odpovědnosti musí být v souladu s čl. 48 odst. 5.

2. Pokud se členové SEAP rozhodnou zřídit rezervoár připravenosti obranného průmyslu, musí stanovy obsahovat pravidla pro správu tohoto rezervoáru připravenosti obranného průmyslu.

3. Stanovy, jež jsou podepsány a jednomyslně přijaty všemi členy SEAP v souladu s čl. 42 odst. 1 písm. b), mohou obsahovat přístup k vývozu obranných produktů.

4. O každé změně přístupu k vývozu obranných produktů uvedených v odstavci 3 rozhodnou členové SEAP jednomyslně.

*Článek 46*

**Změna stanov SEAP**

1. Každá změna stanov SEAP týkající se záležitostí uvedených v čl. 45 odst. 1 písm. a) až k) se přijímá v souladu s pravidly hlasování uvedenými ve stanovách v souladu s čl. 45 odst. 1 písm. k) a SEAP ji předkládá Komisi ke schválení.

2. Každá změna stanov týkající se záležitostí uvedených v čl. 45 odst. 3 se přijímá v souladu s pravidly hlasování uvedenými ve stanovách v souladu s čl. 45 odst. 1 písm. k) a SEAP ji oznámí Komisi do deseti dnů ode dne jejího přijetí.

3. Jakékoli jiné změny stanov než změny uvedené v odstavcích 1 a 2 tohoto článku se přijímají v souladu s pravidly hlasování uvedenými ve stanovách v souladu s čl. 45 odst. 1 písm. k) a SEAP je předloží Komisi do deseti dnů ode dne jejich přijetí.

4. Komise může ke změně stanov uvedené v odstavci 3 vznést námitku do 30 dnů ode dne jejího předložení, přičemž uvede, z jakých důvodů změna nesplňuje požadavky tohoto nařízení.

5. Změna stanov uvedená v odstavci 3 nenabývá účinnosti, dokud neuplyne lhůta pro vznesení námitek podle odstavce 4 nebo dokud se Komise této lhůty nevzdá nebo dokud nebude vznesená námitka stažena.

6. Žádost o změnu stanov podle odstavců 1, 2 a 3 obsahuje:

a) navrhované znění změny nebo v příslušných případech přijaté znění změny a

b) pozměněné konsolidované znění stanov.

*Článek 47*

**Zvláštní podmínky zadávání veřejných zakázek**

1. V souladu s čl. 40 odst. 3 může SEAP prováděním akcí k zadávání pověřit způsobilý subjekt uvedený v čl. 11 odst. 2. Tento subjekt jedná jménem nebo na účet předmětné SEAP.

2. Pro účely zadávání veřejných zakázek na obranné produkty jsou struktury SEAP považovány za mezinárodní organizace ve smyslu čl. 12 písm. c) směrnice 2009/81/ES. SEAP si stanoví vlastní pravidla zadávání veřejných zakázek v souladu se zásadami, jimiž se řídí zadávání veřejných zakázek, zejména se zásadami nediskriminace, rovného zacházení, proporcionality a transparentnosti.

3. Při zadávání veřejných zakázek na obranné produkty použije SEAP na svá zadávací řízení a smlouvy kritéria, která zajistí, aby její politika v oblasti zadávání veřejných zakázek byla v souladu s cíli uvedenými v čl. 40 odst. 1. SEAP aktivně usiluje o začlenění více právních subjektů z různých členských států do dodavatelských řetězců obranných produktů.

4. V případě uzavření pověřovací dohody uvedené v čl. 40 odst. 3 mohou strany této dohody rozhodnout, že se použijí pravidla zadávání veřejných zakázek uplatňovaná subjektem, který danou zakázku zadává, pokud jsou tato pravidla v souladu se zásadami uvedenými v odstavci 2 tohoto článku, zejména se zásadami nediskriminace, rovného zacházení, proporcionality a transparentnosti.

5. Jestliže členské státy nebo v příslušných případech přidružené země nakupují od SEAP obranné produkty, a to i z rezervoáru připravenosti obranného průmyslu, považuje se tato zakázka za zakázku zadanou veřejnou správou jiné veřejné správě podle čl. 13 písm. f) směrnice 2009/81/ES.

*Článek 48*

**Odpovědnost a pojištění**

1. SEAP nese odpovědnost za své dluhy.

2. Finanční odpovědnost členů SEAP za dluhy SEAP je omezena výší jejich příspěvků, které SEAP poskytli. Členové mohou ve stanovách SEAP upřesnit, že přebírají odpovědnost do určité výše, která přesahuje jejich vlastní příspěvek, nebo že přebírají neomezenou odpovědnost.

3. Je-li finanční odpovědnost jejích členů omezena, uzavře SEAP vhodné pojištění proti rizikům spojeným se zřízením a správou schopnosti SEAP.

4. Pokud tak její členové jednomyslně rozhodnou, může SEAP vydávat cenné papíry v souladu s právními předpisy členského státu, na jehož území má sídlo. SEAP nese za takové cenné papíry odpovědnost.

5. O každé změně režimu odpovědnosti nebo o jakémkoli opatření ovlivňujícím finanční odpovědnost členů SEAP rozhodnou tito členové jednomyslně.

6. Unie neodpovídá za žádné dluhy SEAP.

*Článek 49*

**Použitelné právo a jurisdikce**

1. Zřízení a vnitřní fungování SEAP se řídí:

a) právem Unie, zejména tímto nařízením a prováděcím aktem uvedeným v čl. 42 odst. 3 písm. a);

b) jejími stanovami a prováděcími pravidly k nim.

c) v záležitostech, které akty uvedené v písmenech a) a b) neupravují nebo je upravují jen zčásti, právem členského státu, na jehož území má SEAP sídlo.

2. Aniž jsou dotčeny případy, které podle Smluv spadají do jurisdikce Soudního dvora Evropské unie, určí se soudní příslušnost pro řešení sporů mezi členy SEAP v souvislosti se SEAP, mezi členy SEAP a SEAP a mezi SEAP a třetími stranami podle vnitrostátního práva členského státu, na jehož území má SEAP sídlo.

3. Pověřovací dohody uvedené v čl. 40 odst. 3 stanoví, který členský stát je příslušný pro řešení sporů týkajících se pověřovací dohody. Dotčená pověřovací dohoda může rovněž stanovit mechanismy pro smírné řešení sporů. Tím nejsou dotčeny případy, které podle Smluv spadají do jurisdikce Soudního dvora Evropské unie.

*Článek 50*

**Ukončení činnosti a platební neschopnost**

1. Stanovy SEAP určí postup, který se použije v případě ukončení činnosti SEAP na základě rozhodnutí přijatého shromážděním členů nebo v případě, že Komise zruší prováděcí akt o zřízení SEAP podle čl. 51 odst. 7. V důsledku ukončení činnosti mohou být činnosti a vlastnictví obranných produktů převedeny na jiný právní subjekt.

2. Bez zbytečného prodlení poté, co shromáždění členů přijme rozhodnutí ukončit činnost SEAP, v každém případě však do deseti dnů po přijetí takového rozhodnutí, vyrozumí SEAP o této skutečnosti Komisi a určí zástupce pro ukončení činnosti. Komise zveřejní příslušné oznámení o rozhodnutí ukončit činnost v *Úředním věstníku Evropské unie*.

3. Postup pro ukončení činnosti nesmí být završen před dokončením převodu vlastnictví obranných produktů ve vlastnictví SEAP.

4. Bez zbytečného odkladu od završení postupu pro ukončení činnosti, v každém případě však do deseti dnů po završení tohoto postupu, vyrozumí zástupce SEAP o této skutečnosti Komisi. Komise zveřejní příslušné oznámení o završení tohoto postupu v *Úředním věstníku Evropské unie*. SEAP zaniká v den zveřejnění tohoto oznámení.

5. Jestliže se SEAP dostane do platební neschopnosti, okamžitě o tom vyrozumí Komisi. Komise zveřejní příslušné oznámení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

*Článek 51*

**Podávání zpráv a kontrola**

1. SEAP vypracuje výroční zprávu o činnosti, která obsahuje technický popis jejích činností uvedených v článku 40 a finanční zprávu o nich. Tato zpráva se předá Komisi do šesti měsíců od konce rozpočtového roku. Komise zašle tuto zprávu všem členským státům.

2. Komise předkládá Evropskému parlamentu a Radě souhrnnou výroční zprávu o činnosti všech aktivních struktur SEAP.

3. Komise může SEAP poskytovat doporučení k záležitostem uvedeným ve výroční zprávě o činnosti uvedené v odstavci 1.

4. SEAP a dotčené členské státy informují Komisi o veškerých okolnostech, které by mohly vážně ohrozit řádné plnění úkolů SEAP nebo omezit schopnost SEAP plnit požadavky stanovené v tomto nařízení.

5. Jestliže má Komise důvody se obávat, že SEAP svým jednáním vážně porušuje toto nařízení, prováděcí akt o svém zřízení, své stanovy nebo jiné použitelné právo, požádá SEAP nebo její členy o vysvětlení.

6. Jestliže Komise poté, co SEAP nebo jejím členům poskytla alespoň dvouměsíční lhůtu na vyjádření připomínek, dospěje k závěru, že SEAP svým jednáním vážně porušuje toto nařízení, prováděcí akt o svém zřízení, své stanovy nebo jiné použitelné právo, může SEAP a jejím členům navrhnout nápravné opatření.

7. Není-li přijato žádné nápravné opatření podle odstavce 6 tohoto článku, může Komise prováděcí akt o zřízení dané SEAP zrušit. Zrušující akt se zveřejní v *Úředním věstníku Evropské unie*. Zveřejněním zrušujícího aktu se zahájí ukončení činnosti SEAP podle článku 50.

KAPITOLA VII

**BEZPEČNOST DODÁVEK**

*ODDÍL 1*

***KOOPERATIVNÍ ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK OBLASTI OBRANY***

*Článek 52*

**Změna rámcových dohod podle směrnice 2009/81/ES v souvislosti s krizí**

1. Uzavřou-li nejméně dva členské státy dohodu za účelem kolaborativně pořídit obranné produkty pro sebe nebo pro Ukrajinu a existují-li důvody naléhavosti způsobené krizí podle čl. 1 bodu 10 směrnice 2009/81/ES, lze na rámcové dohody, které neobsahují pravidla, jež by upravovala možnost rámcovou dohodu podstatným způsobem změnit, použít pravidla stanovená v odstavcích 2 až 6 tohoto článku. Při uplatňování pravidel podle odstavců 2 a 3 tohoto článku musí veřejný zadavatel, který uzavřel rámcovou dohodu, získat souhlas podniku, s nímž rámcovou dohodu uzavřel.

2. Veřejný zadavatel z členského státu může změnit stávající rámcovou dohodu na obranné produkty, pokud byla tato rámcová dohoda uzavřena s podnikem, který splňuje kritéria rovnocenná kritériím stanoveným v čl. 9 odst. 1, 3 a 4 tohoto nařízení, s cílem doplnit do předmětné rámcové dohody nové veřejné zadavatele jakožto její strany tak, aby se její ustanovení vztahovala i na veřejné zadavatele, kteří nebyli původními stranami rámcové dohody. Na veřejné zadavatele, kteří nebyli původními stranami rámcové dohody, se nevztahuje čl. 29 odst. 2 první pododstavec směrnice 2009/81/ES.

3. Odchylně od čl. 29 odst. 2 třetího pododstavce směrnice 2009/81/ES může veřejný zadavatel z členského státu při zadávání zakázek založených na rámcové dohodě, jejíž odhadovaná hodnota přesahuje prahovou hodnotu stanovenou v článku 8 uvedené směrnice, provádět podstatné změny množství stanovených v předmětné rámcové dohodě až do výše 100 % hodnoty rámcové dohody, pokud byla tato rámcová dohoda uzavřena s podnikem, který splňuje kritéria rovnocenná kritériím stanoveným v čl. 9 odst. 1, 3 a 4 tohoto nařízení, a pokud je tato změna nezbytně nutná pro použití odstavce 2 tohoto článku.

4. Pokud dohoda obsahuje ustanovení o indexaci, je pro účely výpočtu hodnoty uvedené v odstavci 3 referenční hodnotou aktualizovaná hodnota.

5. V případech uvedených v odstavcích 2 a 3 se na vztahy mezi veřejnými zadavateli, kteří jsou stranami rámcové dohody, vztahuje zásada stejných práv a povinností, zejména pokud jde o náklady na dodatečně pořizovaná množství.

6. Veřejný zadavatel, který změnil rámcovou dohodu v případech uvedených v odstavcích 2 nebo 3 tohoto článku, zveřejní za tímto účelem oznámení v *Úředním věstníku Evropské unie*. Toto oznámení se zveřejní v souladu s článkem 32 směrnice 2009/81/ES.

*Článek 53*

**Případy odůvodňující použití jednacího řízení bez uveřejnění oznámení o zakázce v rámci iniciativy v oblasti obranné spolupráce**

Veřejný zadavatel z členského státu může při zřizování nové skutečné iniciativy v oblasti obranné spolupráce zřízené mezinárodní dohodou nebo ujednáním mezi členskými státy a, v příslušných případech, jednou nebo více přidruženými zeměmi nebo Ukrajinou s cílem sblížit vojenské schopnosti nebo při připojení se k takové již existující iniciativě zadat podniku zakázku na obranný produkt nebo s tímto podnikem uzavřít rámcovou dohodu o obranném produktu, a to v souladu s čl. 28 odst. 1 písm. e) směrnice 2009/81/ES, pokud jsou splněny všechny tyto podmínky:

a) dotčený podnik splňuje kritéria rovnocenná kritériím stanoveným v čl. 9 odst. 1, 3 a 4;

b) iniciativu v oblasti obranné spolupráce uvedenou v návětí tohoto článku zahájil veřejný zadavatel dotčeného členského státu před zahájením zadávacího řízení;

c) jeden z ostatních členských států, které se účastní iniciativy v oblasti obranné spolupráce uvedené v úvodní větě tohoto článku, již témuž podniku zadal zakázku na obranný produkt nebo s ním uzavřel rámcovou dohodu o obranném produktu;

d) obranný produkt, který má být pořízen, je totožný s produktem uvedeným v písmenu c) tohoto článku nebo je jen mírně upraven;

e) předmětné zadání zakázky nebo uzavření rámcové dohody je nezbytné pro provádění iniciativy v oblasti obranné spolupráce uvedené v písmenu b) tohoto článku.

*ODDÍL 2*

***PŘIPRAVENOST***

*Článek 54*

**Zrychlené udělování povolení pro včasnou dostupnost a dodávky krizově relevantních produktů**

1. Členské státy zajistí, aby administrativní žádosti související s plánováním, výstavbou a provozem výrobních zařízení, transferem vstupů v rámci Unie a kvalifikací a certifikací konečných produktů byly vyřízeny efektivně a včas. Za tímto účelem všechny dotčené vnitrostátní orgány zajistí, aby byly tyto žádosti vyřízeny tak rychle, jak je to jen z právního hlediska možné.

2. Členské státy zajistí, aby v rámci plánování a udělování povolení byla při vyvažování právních zájmů v jednotlivých konkrétních případech upřednostněna výstavba a provoz závodů a zařízení na výrobu krizově relevantních produktů.

*Článek 55*

**Usnadnění procesu křížové certifikace**

1. Členské státy přijmou seznam vnitrostátních certifikačních orgánů pro obranné účely a oznámí jej Komisi, která jej zpřístupní členským státům.

2. Komise prostřednictvím prováděcích aktů vypracuje a průběžně aktualizuje oficiální seznam vnitrostátních certifikačních orgánů pro obranné účely určených členskými státy, přičemž zohlední stanoviska agentury EDA. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 77 odst. 4.

3. Certifikační orgán z jednoho členského státu si může od certifikačního orgánu jiného členského státu vyžádat informace o rozsahu certifikace určitého obranného produktu.

4. Vnitrostátní certifikační orgány uvedené v odstavci 1 vzájemně spolupracují při plnění svých úkolů podle tohoto nařízení a za tímto účelem poskytují orgánům jiných členských států veškerou nezbytnou podporu. Komise tuto spolupráci podporuje s cílem usnadnit účelný a efektivní pohyb obranných produktů na vnitřním trhu, přičemž v relevantních případech vyzve agenturu EDA, aby poskytla své odborné znalosti.

*Článek 56*

**Mapování dodavatelských řetězců v oblasti obrany**

1. Cílem mapování unijních dodavatelských řetězců v oblasti obrany je analyzovat silné a slabé stránky těchto dodavatelských řetězců s důrazem na úzká místa. V relevantních případech bude mapování podkladem pro vypracování pracovních programů v rámci programu a Nástroje na podporu Ukrajiny, jak jsou uvedeny v článcích 21 a 34.

2. Mapování dodavatelských řetězců v oblasti obrany v Unii zahrnuje tyto činnosti, které mají být prováděny pravidelně:

a) určení příslušných výrobních kapacit a dodavatelských řetězců obranných produktů podle odstavce 5;

b) určení krizově relevantních produktů a souvisejících výrobních kapacit pro tyto produkty podle odstavce 9;

c) agregaci, křížové kontroly a posouzení údajů shromážděných podle odstavců 6, 7 a 8;

d) určení indikátorů včasného varování podle odstavce 11 a

e) určení hlavních dodavatelů krizově relevantních produktů a výrobních kapacit pro tyto produkty podle odstavců 12 a 13.

3. Činnosti uvedené v odst. 2 písm. b), c) a d) provádí Komise ve spolupráci s Radou pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany (dále jen „rada“). Činnosti uvedené v odst. 2 písm. a) a e) provádí členské státy. Každý členský stát může požádat Komisi, aby na jeho účet prováděla činnosti uvedené v odst. 2 písm. a) a e).

4. Komise po konzultaci s Radou pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany vypracuje rámec a metodiku pro určení krizově relevantních produktů s důrazem na existující úzká místa, jakož i souvisejících výrobních kapacit pro tyto produkty v Unii a pro mapování jejich dodavatelských řetězců. Tato metodika vychází z rámců nebo metodik, které existují v členských státech. Za tímto účelem může Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany vydat doporučení týkající se druhu informací, které jsou vhodné pro mapování dodavatelských řetězců krizově relevantních produktů, a dále technických specifikací a formátů pro sdělování těchto informací a periodicity sdělování informací.

5. Na základě rámce a metodiky, které jsou vypracovány podle odstavce 4, určí členské státy na svém území příslušné výrobní kapacity a dodavatelské řetězce obranných produktů a výsledek tohoto určení poskytnou Komisi.

6. Komise agreguje údaje poskytnuté členskými státy podle odstavce 5 a provádí křížovou kontrolu s cílem určit seznam krizově relevantních produktů a souvisejících výrobních kapacit pro tyto produkty a posoudit silné a slabé stránky dodavatelských řetězců těchto produktů v Unii.

7. K doplnění údajů poskytnutých členskými státy využije Komise veřejně a komerčně dostupné údaje a relevantní nedůvěrné informace od hospodářských subjektů, jakož i výsledky podobných provedených analýz, a to rovněž v kontextu práva Unie v oblasti surovin a polovodičů a energie z obnovitelných zdrojů, výsledky relevantních činností agentury EDA a výsledky zátěžových testů provedených podle článku 58 a výsledky hodnocení provedeného podle čl. 85 odst. 2.

8. V případech, kdy údaje uvedené v odstavci 6 a 7 nejsou dostatečné k provedení úkolů Komise podle odstavce 6, může Komise požádat příslušné subjekty se sídlem v Unii zapojené do dotčených dodavatelských řetězců, aby dobrovolně poskytly informace členskému státu, na jehož území se nachází výrobní zařízení dožádaného hospodářského subjektu. V žádosti Komise musí být výslovně uvedeno, že hospodářský subjekt může tuto žádost zamítnout. Žádost o informace musí obsahovat kontaktní údaje příslušných vnitrostátních orgánů členského státu, na jehož území se nachází výrobní zařízení dožádaného hospodářského subjektu, jimž má být zaslána odpověď. Pokud se dotčený hospodářský subjekt rozhodne, že požadované informace dotčenému členskému státu poskytne, dotčený členský stát následně tyto informace zpřístupní Komisi.

9. Komise prostřednictvím prováděcího aktu vypracuje a pravidelně aktualizuje seznam krizově relevantních produktů. Uvedený prováděcí akt se přijímá přezkumným postupem podle čl. 77 odst. 4.

10. Komise informuje radu o souhrnných výsledcích mapování, a to jednou ročně nebo na žádost některého jejího člena, jak jsou uvedeni v čl. 76 odst. 5. Tyto výsledky představují utajované informace.

11. Na základě výsledku činností prováděných podle odstavců 4, 6 a 7 a po konzultaci s radou vypracuje Komise seznam indikátorů včasného varování s cílem určit faktory, které by mohly narušit, ohrozit nebo negativně ovlivnit dodávky krizově relevantních produktů. Komise seznam indikátorů včasného varování po konzultaci s radou pravidelně, alespoň jednou za dva roky, přezkoumává.

12. Po přijetí prováděcího aktu uvedeného v odstavci 9 tohoto článku určí členské státy případně ve spolupráci s Komisí a agenturou EDA bez zbytečného odkladu hlavní dodavatele krizově relevantních produktů usazené na jejich území. Každý členský stát oznámí hlavním dodavatelům krizově relevantních produktů usazeným na jeho území, že byli určeni podle tohoto odstavce, a informuje je o povinnosti podávat zprávy o narušení dodávek krizově relevantních produktů, jak je stanoveno v čl. 57 odst. 1 písm. c) tohoto nařízení. Toto oznámení musí obsahovat rovněž relevantní kontaktní údaje příslušných vnitrostátních orgánů, jimž mají být zprávy zasílány.

13. Při určování hlavních dodavatelů podle odstavce 12 mohou být zohledněny tyto prvky:

a) podíl dodavatele na trhu s daným krizově relevantním produktem;

b) význam dodavatele pro udržení dostatečné úrovně dodávek krizově relevantního produktu v Unii s přihlédnutím k dostupnosti alternativních kanálů v Unii pro zajištění daného produktu nebo

c) dopad, jaký by mohlo mít narušení dodávek krizově relevantního produktu poskytovaného dodavatelem na fungování vnitřního trhu.

14. Aniž je dotčen odstavec 10 tohoto článku, s veškerými informacemi získanými podle tohoto článku se zachází v souladu s povinností zachovávat důvěrnost stanovenou v článku 80.

15. Tímto článkem není dotčeno právo každého členského státu chránit podstatné zájmy své bezpečnosti v souladu s čl. 346 odst. 1 písm. a) Smlouvy o fungování EU.

*Článek 57*

**Monitorování**

1. Členské státy a Komise ve spolupráci s Radou pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany provádějí pravidelné monitorování výrobních kapacit Unie nezbytných pro dodávky krizově relevantních produktů určených podle čl. 56 odst. 9 s cílem identifikovat možná rizika ohrožující dodávky těchto produktů. Při provádění tohoto monitorování:

a) Komise ve spolupráci s Radou pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany monitoruje indikátory včasného varování určené podle čl. 56 odst. 11, mimo jiné agregací veškerých vstupů obdržených od členských států na základě informací shromážděných na vnitrostátní úrovni;

b) členské státy monitorují s ohledem na indikátory včasného varování schopnost hlavních dodavatelů krizově relevantních produktů podle čl. 56 odst. 12 vykonávat své činnosti a podávají Radě pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany zprávy o jakýchkoli událostech, které by mohly mít negativní a trvalé důsledky pro včasnou dostupnost a dodávky takových produktů;

c) pokud hlavní dodavatelé krizově relevantních produktů odhalí narušení dodávek, které by mohlo významně ovlivnit jejich činnosti související s výrobou těchto produktů, oznámí takové narušení členskému státu, na jehož území jsou usazeni, a dotčený členský stát tyto informace bez zbytečného prodlení sdělí Komisi;

d) Komise po konzultaci s Radou pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany určí osvědčené postupy pro preventivní zmírňování rizik a zvýšení transparentnosti výrobních kapacit Unie nezbytných pro dodávky krizově relevantních produktů.

Komise po konzultaci s Radou pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany stanoví četnost monitorování uvedené v prvním pododstavci.

2. Komise a členské státy věnují zvláštní pozornost malým a středním podnikům, aby byla minimalizována administrativní zátěž vyplývající z monitorování uvedeného v odstavci 1, a mohou v případě potřeby poskytnout cílenou pomoc.

3. Komise může po konzultaci s Radou pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany vyzvat hlavní dodavatele krizově relevantních produktů podle čl. 56 odst. 12, členské státy, vnitrostátní sdružení obranného průmyslu a další relevantní zúčastněné strany, aby dobrovolně poskytli informace pro účely provádění monitorovacích činností v souladu s odst. 1 prvním pododstavcem písm. a) tohoto článku.

4. Pro účely odst. 1 prvního pododstavce písm. b) tohoto článku mohou členské státy požádat hlavní dodavatele krizově relevantních produktů podle čl. 56 odst. 12, aby dobrovolně poskytli informace, je-li to nezbytné a přiměřené.

5. Pro účely odstavce 3 příslušné orgány členských států vytvoří a vedou seznam kontaktů hlavních dodavatelů krizově relevantních produktů, kteří jsou usazeni na jejich území. Tento seznam se předá Komisi. V rámci Rady pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany stanoví Komise pro seznam kontaktů standardizovaný formát.

6. Aniž je dotčena ochrana důvěrných obchodních informací, poskytnou členské státy Radě pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany další relevantní informace, zejména informace o zjištěných problémech souvisejících s dodávkami krizově relevantních produktů v celé Unii a o relevantních budoucích vnitrostátních opatřeních pro zadávání veřejných zakázek krizově relevantních produktů, jejich nákup nebo výrobu.

7. Na základě informací shromážděných prostřednictvím monitorovacích činností prováděných podle tohoto článku předkládá Komise Radě pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany pravidelně aktualizovanou zprávu o souhrnných zjištěních. Tato zpráva představuje utajované informace. Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany zasedá, aby výsledky této zprávy posoudila a případně identifikovala potenciální řešení otázek společného zájmu. V příslušných případech může Komise po konzultaci s Radou pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany na tato zasedání přizvat vnitrostátní sdružení obranného průmyslu, hlavní dodavatele krizově relevantních produktů podle čl. 56 odst. 12 a odborníky z akademické obce a občanské společnosti.

8. Tímto článkem není dotčeno právo každého členského státu chránit podstatné zájmy své bezpečnosti v souladu s čl. 346 odst. 1 písm. a) Smlouvy o fungování EU.

*Článek 58*

**Zátěžové testy**

1. Komise po konzultaci s Radou pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany určí příslušná témata pro provádění zátěžových testů.

2. S přihlédnutím k příslušným tématům určeným v souladu s odstavcem 1 tohoto článku Komise provádí a koordinuje zátěžové testy, včetně simulací, jejichž cílem je předvídat krizi dodávek podle článku 60 a připravit se na ni, a může zejména:

a) vypracovat scénáře a parametry, které zachycují konkrétní rizika spojená s krizí dodávek, s cílem posoudit potenciální dopad na poskytování krizově relevantních produktů a řádné fungování vnitřního trhu;

b) usnadňovat a podporovat rozvoj strategií připravenosti na mimořádné situace;

c) po dokončení zátěžových testů určit ve spolupráci s Radou pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany opatření ke zmírnění rizik.

3. Komise může provádět zátěžové testy uvedené v odstavci 2 pravidelně. Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany poskytne doporučení týkající se četnosti provádění těchto zátěžových testů.

4. Komise přizve k účasti na zátěžových testech uvedených v odstavci 2 zástupce všech členských států. Po konzultaci s Radou pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany může Komise k účasti na těchto zátěžových testech 2 přizvat i zástupce vysokého představitele, agentury EDA nebo dalších relevantních aktérů.

5. Na žádost dvou či více členských států může Komise provést zátěžové testy v konkrétních zeměpisných oblastech nebo příhraničních regionech těchto členských států.

6. Po dokončení zátěžových testů provedených podle tohoto článku sdělí Komise výsledky zúčastněným členským státům. Komise předá bez zbytečného prodlení Radě pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany zprávu s doporučeními založenými na výsledcích těchto zátěžových testů. Tyto výsledky a tato zpráva představují utajované informace.

*Článek 59*

**Upozornění a preventivní opatření**

1. Pokud se příslušný orgán některého členského státu dozví o riziku závažného narušení dodávek krizově relevantního produktu nebo má konkrétní a spolehlivé informace o jakémkoli jiném relevantním rizikovém faktoru nebo události, které mají podstatný dopad na dodávky krizově relevantního produktu, upozorní bez zbytečného odkladu Radu pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany.

2. Při rozhodování o tom, zda by riziko vážného narušení dodávek krizově relevantního produktu mělo být předmětem upozornění podle odstavce 1, členské státy zohlední:

a) tržní postavení hospodářských subjektů, jež by mohly být narušením dotčeny;

b) předpokládanou dobu trvání potenciálního narušení;

c) zeměpisnou oblast a podíl vnitřního trhu dotčeného potenciálním narušením a jeho možné přeshraniční účinky, jakož i jeho možný dopad na obzvláště zranitelné nebo exponované zeměpisné oblasti a

d) dopad potenciálního narušení na dodávky krizově relevantních produktů.

3. Pokud se Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany nebo Komise dozvědí o riziku závažného narušení dodávek krizově relevantního produktu nebo mají konkrétní a spolehlivé informace o jakémkoli jiném relevantním rizikovém faktoru nebo události, které mají podstatný dopad na dodávky krizově relevantního produktu, a to i na základě indikátorů včasného varování, na základě upozornění podle odstavce 1 nebo od mezinárodních partnerů, provede Komise bez zbytečného prodlení tato preventivní opatření:

a) svolá mimořádné zasedání Rady pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany za účelem koordinace těchto kroků:

   i) projednání závažnosti potenciálního narušení dostupnosti a dodávek dotčených krizově relevantních produktů;

   ii) doporučení Komisi, aby zahájila opatření v souladu s kapitolami II a III;

   iii) projednání přístupů a výměna osvědčených postupů příslušných orgánů členských států, mimo jiné za účelem posouzení stavu připravenosti hlavních dodavatelů krizově relevantních produktů;

   iv) vyzvání členských států, aby zahájily dialog se zúčastněnými stranami spojenými s výrobními kapacitami Unie, které jsou nezbytné pro dodávky krizově relevantních produktů, s cílem určit, připravit a případně koordinovat preventivní opatření;

   v) projednání, zda je nezbytné a přiměřené aktivovat stav krize dodávek podle článku 60;

b) zahájí po konzultaci s Radou pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany jménem Unie konzultace nebo spolupráci s relevantními třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi s cílem hledat kooperativní řešení, která mají zabránit narušení dodavatelského řetězce nebo takové narušení řešit v souladu s mezinárodními závazky, což může případně zahrnovat koordinaci v rámci příslušných mezinárodních fór;

c) zajistí součinnost s příslušnými programy a právními akty Unie.

4. Tímto článkem není dotčeno právo každého členského státu chránit podstatné zájmy své bezpečnosti v souladu s čl. 346 odst. 1 písm. a) Smlouvy o fungování EU.

*ODDÍL 3*

***ZMÍRŇOVÁNÍ KRIZE DODÁVEK***

*Článek 60*

**Aktivace stavu krize dodávek**

1. Má se za to, že krize dodávek nastala, pokud:

a) dochází k závažnému narušení poskytování krizově relevantních produktů nebo hrozí bezprostřední riziko takového narušení a

b) toto závažné narušení nebo bezprostřední riziko tohoto závažného narušení vede nebo pravděpodobně povede k přijetí rozdílných vnitrostátních opatření v souvislosti s krizově relevantními produkty, které nejsou obrannými produkty, což bude mít závažný negativní dopad na řádné fungování vnitřního trhu, zejména pokud jde o překážky bránící přeshraničnímu obchodu s danými krizově relevantními produkty, a na fungování dodavatelských řetězců Unie v oblasti obrany.

2. Pokud se Komise nebo Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany podle článku 59 dozvědí o riziku závažného narušení dodávek krizově relevantních produktů nebo mají konkrétní a spolehlivé informace o jakémkoli jiném relevantním rizikovém faktoru nebo události, které mají podstatný dopad na dodávky takových produktů, posoudí Komise po konzultaci s Radou pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany, zda jsou splněny podmínky stanovené v odstavci 1 tohoto článku. Toto posouzení zohlední potenciální dopady a důsledky stavu krize dodávek na dodavatelské řetězce dotčených krizově relevantních produktů v rámci Unie, výsledky zátěžových testů provedených podle článku 58, jakož i posouzení provedená v jiných relevantních rámcích Unie pro řešení krizí. Pokud toto posouzení poskytne konkrétní a spolehlivé důkazy, může Komise po konzultaci s Radou pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany navrhnout Radě, aby aktivovala stav krize dodávek. Pokud Komise navrhuje Radě, aby aktivovala stav krize dodávek, uvědomí o tom Parlament.

3. Rada může na návrh Komise prostřednictvím prováděcího aktu přijatého kvalifikovanou většinou aktivovat stav krize dodávek. Doba trvání stavu krize dodávek se stanoví v prováděcím aktu a nesmí zpočátku přesáhnout 12 měsíců. V tomto prováděcím aktu se rovněž upřesní, která z opatření stanovených v článcích 62 a 63 jsou aktivována. Kromě toho může být v prováděcím aktu určeno, pro které krizově relevantní produkty, které nejsou obrannými produkty, jsou tato opatření aktivována.

4. Rada může návrh uvedený v odstavci 3 kvalifikovanou většinou změnit.

5. Komise pravidelně a nejméně každé tři měsíce podává Radě a Evropskému parlamentu zprávu o stavu krize dodávek.

6. Před uplynutím doby trvání stavu krize dodávek Komise s přihlédnutím k doporučení Rady pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany posoudí, zda je odůvodněné jej prodloužit. Pokud toto posouzení poskytne konkrétní a spolehlivé důkazy o tom, že podmínky pro aktivaci stavu krize dodávek jsou stále splněny, může Komise po konzultaci s Radou pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany navrhnout Radě, aby stav krize dodávek prodloužila.

7. Rada může na návrh Komise stav krize dodávek prostřednictvím prováděcího aktu přijatého kvalifikovanou většinou prodloužit. Doba trvání prodloužení je omezena na maximálně 12 měsíců a stanovena v prováděcím aktu.

8. Během stavu krize dodávek Komise po konzultaci s Radou pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany posoudí, zda je vhodné stav krize dodávek předčasně ukončit. Pokud to z posouzení vyplyne, může Komise navrhnout Radě, aby stav krize dodávek ukončila.

9. Rada může na návrh Komise prostřednictvím prováděcího aktu přijatého kvalifikovanou většinou stav krize dodávek ukončit před uplynutím lhůty stanovené v prováděcím aktu uvedeném v odstavci 3 nebo 7.

10. Během stavu krize dodávek svolává Komise na žádost členského státu nebo z vlastního podnětu podle potřeby mimořádná zasedání Rady pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany. V souladu s čl. 76 odst. 10 vyzve Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany případně zástupce průmyslu na vysoké úrovni, aby se sešli ve zvláštním složení za účelem projednání otázek týkajících se krizově relevantních produktů. Členské státy úzce spolupracují s Komisí v rámci Rady pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany s cílem zajistit koordinaci veškerých unijních a vnitrostátních opatření přijatých v souvislosti s dodavatelskými řetězci dotčených krizově relevantních produktů, které nejsou obrannými produkty.

11. Po uplynutí doby, na kterou je stav krize dodávek aktivován nebo prodloužen, nebo v případě jeho předčasného ukončení se opatření přijatá v souladu s články 62 a 63 přestanou okamžitě uplatňovat. Prováděcí akty, které byly přijaty v souladu s čl. 63 odst. 7 a 9, se nicméně použijí až do dokončení dotčených přednostních žádostí nebo přednostních objednávek.

12. Nejpozději šest měsíců po skončení nebo předčasném ukončení stavu krize dodávek Komise a členské státy s přihlédnutím ke zkušenostem z krize dodávek zaktualizují mapování a monitorování dodavatelských řetězců Unie v oblasti obrany podle článků 56 a 57.

*Článek 61*

**Soubor nástrojů pro krize dodávek**

1. Je-li aktivován stav krize dodávek podle článku 60 a je-li to k řešení krize dodávek v Unii zapotřebí, může Komise přijmout opatření stanovená v článcích 62 a 63, jak jsou uvedena v prováděcím aktu přijatém Radou v souladu s čl. 60 odst. 3.

2. Komise po konzultaci s Radou pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany omezí uplatňování opatření uvedených v odstavci 1 na krizově relevantní produkty, které nejsou obrannými produkty, u nichž došlo z důvodu krize dodávek k závažnému narušení nebo u nichž hrozí bezprostřední riziko takového narušení. Opatření uvedená v odstavci 1 se musejí uplatňovat přiměřeně a pouze v rozsahu nezbytném k řešení závažného narušení, které má dopad na dodavatelské řetězce dotčených krizově relevantních produktů v Unii, nebo ke zmírnění bezprostředního rizika tohoto narušení a musejí být v nejlepším zájmu Unie. Uplatňování těchto opatření nesmí představovat nepřiměřenou administrativní zátěž, zejména pro malé a střední podniky.

3. Je-li aktivován stav krize dodávek podle článku 60 a je-li to k řešení krize dodávek v Unii vhodné, Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany posoudí a doporučí vhodná a účinná opatření.

4. Komise o všech opatřeních přijatých v souladu s odstavcem 1 pravidelně informuje Evropský parlament a Radu a vysvětlí důvody svého jednání.

5. Komise při zohlednění doporučení Rady pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany vydá pokyny k provádění a použití opatření stanovených v článcích 62 a 63.

*Článek 62*

**Žádosti o informace**

1. Pokud Rada aktivuje opatření podle tohoto článku v souladu s čl. 60 odst. 3, může Komise, nejsou-li dostupné informace dostatečné, požádat hospodářský subjekt přispívající k výrobě krizově relevantních produktů, které nejsou obrannými produkty, s předchozím souhlasem členského státu, na jehož území se nachází výrobní zařízení tohoto hospodářského subjektu, aby ve stanovené lhůtě poskytl danému členskému státu informace o svých výrobních schopnostech, výrobních kapacitách a současných primárních narušeních. Dotčený členský stát zpřístupní požadované informace Komisi. Požadované informace se omezí na to, co je nezbytné k posouzení povahy krize dodávek nebo k určení a posouzení možných zmírňujících opatření.

2. Před vydáním žádosti o informace podle odstavce 1 může Komise s předchozím souhlasem členského státu, na jehož území se nachází výrobní zařízení dotčeného hospodářského subjektu, provést dobrovolnou konzultaci s reprezentativním počtem relevantních hospodářských subjektů s cílem určit vhodný a přiměřený obsah takové žádosti. Komise připraví žádost o informace ve spolupráci s Radou pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany.

3. Komise bez zbytečného prodlení předá kopii žádosti o informace příslušnému vnitrostátnímu orgánu členského státu, na jehož území se nachází výrobní zařízení dotčeného hospodářského subjektu.

4. Žádost o informace musí

a) uvádět její právní základ;

b) být omezena na nezbytné minimum a musí být přiměřená co do míry podrobnosti, objemu požadovaných údajů a četnosti přístupu k požadovaným údajům;

c) zohledňovat oprávněné zájmy hospodářského subjektu a náklady a úsilí potřebné k poskytnutí údajů;

d) obsahovat kontaktní údaje příslušných vnitrostátních orgánů členského státu, na jehož území se nachází výrobní zařízení dotčeného hospodářského subjektu, jimž má být zaslána odpověď;

e) musí stanovit lhůtu, v níž mají být informace dotčenému členskému státu poskytnuty, a

f) uvádět sankce stanovené v článku 72.

5. Pokud dotčený členský stát souhlasí s vydáním žádosti o informace podle odstavce 1, může se rozhodnout, že tato žádost, připravená Komisí podle odstavců 2 a 5, má být adresována přímo dotčenému hospodářskému subjektu.

6. Každý dotčený hospodářský subjekt nebo osoba řádně oprávněná jej zastupovat poskytne požadované informace na individuálním základě dotčenému členskému státu.

7. Dotčený členský stát zajistí, aby požadované informace byly bez zbytečného prodlení zpřístupněny Komisi.

8. Pokud hospodářský subjekt usazený v Unii obdrží v souvislosti se svou činností v rámci dodávek krizově relevantních produktů, které nejsou obrannými produkty, žádost o informace ze třetí země, informuje včas členský stát, na jehož území se nachází jeho výrobní zařízení. Tento členský stát následně informuje Komisi, a to takovým způsobem, aby si dotčený členský stát i Komise mohly vyžádat od hospodářského subjektu podobné informace. Komise o existenci takové žádosti třetí země informuje Radu pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany.

9. Pokud hospodářský subjekt v odpovědi na žádost podanou podle tohoto článku poskytne nesprávné, neúplné nebo zavádějící informace nebo je neposkytne ve stanovené lhůtě, vztahují se na něj pokuty stanovené podle článku 72, ledaže má hospodářský subjekt k neposkytnutí požadovaných informací nebo k jejich neposkytnutí ve stanovené lhůtě dostatečné důvody, zejména pokud by mohlo zpracování žádosti o informace určitým hospodářským subjektem významně narušit jeho činnost, pokud jsou informace utajované a označené jako informace určené pouze pro vnitrostátní použití nebo pokud by zpřístupnění těchto informací mohlo významně poškodit obchodní činnost daného hospodářského subjektu.

10. K vydání žádosti o informace použijí Komise a dotčený členský stát zabezpečené prostředky a s veškerými získanými informacemi nakládají v souladu s článkem 80.

11. Tímto článkem není dotčeno právo každého členského státu chránit podstatné zájmy své bezpečnosti v souladu s čl. 346 odst. 1 písm. a) Smlouvy o fungování EU.

*Článek 63*

**Upřednostnění produktů, které nejsou obranné povahy**

1. Pokud Rada aktivuje opatření podle tohoto článku v souladu s čl. 60 odst. 3, může členský stát, který se potýká se závažnými obtížemi buď při zadávání objednávky, nebo při plnění smlouvy související s dodávkami krizově relevantních produktů, Komisi požádat, aby hospodářský subjekt požádala, aby určitou objednávku krizově relevantních produktů, které nejsou obrannými produkty, přijal nebo upřednostnil.

2. Na základě žádosti uvedené v odstavci 1 může Komise, pokud nelze dosáhnout výroby nebo dodávek krizově relevantních produktů, které nejsou obranné povahy, jakýmkoli jinými opatřeními stanovenými v této kapitole, adresovat dotčenému hospodářskému subjektu požadavek poté, co došlo ke:

a) konzultaci a získání předchozího souhlasu členského státu, na jehož území se nachází výrobní zařízení dotčeného hospodářského subjektu, a ke

b) konzultaci s členským státem, na jehož území se nachází struktura výkonného vedení dotčeného hospodářského subjektu.

3. Požadavek uvedený v odstavci 2 musí obsahovat informace o právním základu daného požadavku, upřesnit produkty, jejich specifikace a množství, specifikovat harmonogram a lhůtu pro provedení a splnění objednávky a uvést důvody, které použití přednostního požadavku ospravedlňují.

4. Komise prokáže, že výběr příjemců a oprávněných z požadavku uvedeného v odstavci 2 je nediskriminační a je v souladu s pravidly Unie v oblasti hospodářské soutěže.

5. Komise zakládá požadavek uvedený v odstavci 2 na objektivních, věcných, měřitelných a podložených údajích, které prokazují, že toto upřednostnění je nezbytné pro zajištění řádného fungování vnitřního trhu, a zohledňuje oprávněné zájmy dotčeného hospodářského subjektu a náklady a úsilí potřebné pro jakoukoli změnu výrobního postupu dodavatelského řetězce.

6. Dotčený hospodářský subjekt odpoví Komisi do pěti pracovních dnů od obdržení požadavku uvedeného v odstavci 2 a uvede, zda požadavek přijímá, či odmítá. Vyžaduje-li to naléhavost situace, může Komise na základě odůvodnění této naléhavosti požádat hospodářský subjekt, aby odpověděl v kratší lhůtě.

7. Pokud hospodářský subjekt, jemuž je adresován požadavek uvedený v odstavci 2, tento požadavek výslovně přijal, přijme Komise prostřednictvím prováděcího aktu přednostní požadavek, kterým se stanoví:

a) právní základ přednostního požadavku, který musí hospodářský subjekt splnit;

b) seznam krizově relevantních produktů, na které se přednostní požadavek vztahuje, jejich specifikace, cena a množství, v němž mají být dodány;

c) lhůty, v nichž má být přednostní požadavek splněn;

d) oprávněný z přednostního požadavku;

e) výjimky ze smluvní odpovědnosti za podmínek stanovených v odstavci 12 tohoto článku a

f) sankce stanovené v článku 72 za nedodržení povinností vyplývajících z daného prováděcího aktu.

8. Pokud hospodářský subjekt zamítne žádost uvedenou v odstavci 2, poskytne Komisi podrobné odůvodnění tohoto zamítnutí.

9. S náležitým ohledem na odůvodnění poskytnutá hospodářským subjektem podle odstavce 8 tohoto článku a po konzultaci a získání předchozího souhlasu členského státu, na jehož území se nachází výrobní zařízení dotčeného hospodářského subjektu, a členského státu, na jehož území se nachází struktura výkonného vedení daného hospodářského subjektu, může Komise vydat přednostní objednávku prostřednictvím prováděcího aktu, kterým oznámenému hospodářskému subjektu uloží povinnost tuto objednávku splnit. Komise uvede důvody, proč bylo v souladu se zásadou proporcionality a se základními právy hospodářského subjektu podle Listiny základních práv Evropské unie a s ohledem na okolnosti popsané v odstavci 1 nezbytné přijmout prováděcí akt. V každém takovém prováděcím aktu jsou poskytnuty informace uvedené v odst. 7.

10. Komise nevydá přednostní objednávku v žádném z těchto případů:

a) hospodářský subjekt není schopen přednostní objednávku splnit z důvodu nedostatečné výrobní schopnosti nebo výrobní kapacity či z technických důvodů, a to ani v případě, že s objednávkou naloží přednostně, nebo

b) splnění objednávky by pro hospodářský subjekt znamenalo nepřiměřenou ekonomickou zátěž a způsobilo by mu mimořádné obtíže, včetně značných rizik souvisejících s kontinuitou činnosti.

11. Přednostní požadavky uvedené v odstavci 7 nebo přednostní objednávky uvedené v odstavci 9:

a) se zadávají za spravedlivou a přiměřenou cenu, přičemž se odpovídajícím způsobem zohlední náklady obětované příležitosti ze strany hospodářského subjektu při plnění přednostních požadavků nebo přednostních objednávek ve srovnání se stávajícími smluvními závazky;

b) mají přednost před jakýmkoliv závazkem k plnění podle soukromého nebo veřejného práva vztahujícímu se ke krizově relevantním produktům, na něž se vztahuje přednostní požadavek nebo přednostní objednávka, s výjimkou závazků přímo souvisejících s objednávkami s vojenským účelem.

12. Hospodářský subjekt, na nějž se vztahuje přednostní požadavek podle odstavce 7 nebo přednostní objednávka podle odstavce 9, nenese odpovědnost za žádné porušení smluvního závazku, který se řídí právem členského státu, pokud:

a) je toto porušení smluvního závazku nezbytné pro splnění požadovaného upřednostnění;

b) byl dodržen prováděcí akt uvedený v odstavci 7 nebo v odstavci 9, a

c) je-li to relevantní, jediným účelem přijetí přednostního požadavku nebyla snaha se neoprávněně vyhnout dřívějšímu smluvnímu závazku.

13. Jakýkoli rozpor mezi přednostním požadavkem nebo přednostní objednávkou a opatřením v rámci jakéhokoli jiného mechanismu Unie pro stanovení priorit se projedná v Radě pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany a řeší jej Komise na základě vážení veřejného zájmu.

14. Hospodářský subjekt, na nějž se vztahuje přednostní požadavek podle odstavce 7 nebo přednostní objednávka podle odstavce 9, může požádat Komisi o změnu prováděcího aktu uvedeného v odstavci 7 nebo v odstavci 9, pokud to považuje za řádně odůvodněné na základě jednoho z těchto důvodů:

a) hospodářský subjekt není schopen přednostní požadavek nebo přednostní objednávku splnit z důvodu nedostatečné výrobní schopnosti nebo výrobní kapacity, a to ani v případě, že s požadavkem nebo objednávkou naloží přednostně;

b) splnění požadavku nebo objednávky by pro hospodářský subjekt představovalo nepřiměřenou ekonomickou zátěž a způsobilo by mu mimořádné obtíže.

15. Hospodářský subjekt poskytne veškeré relevantní a podložené informace, aby Komise mohla opodstatněnost žádosti o změnu podle odstavce 14 posoudit.

16. Na základě přezkoumání důvodů a důkazů poskytnutých hospodářským subjektem může Komise po konzultaci s členským státem, na jehož území se nachází výrobní zařízení dotčeného hospodářského subjektu, a s členským státem, na jehož území se nachází struktura výkonného vedení tohoto hospodářského subjektu, svůj prováděcí akt změnit tak, aby byl dotčený hospodářský subjekt svých povinností podle tohoto článku částečně nebo zcela zproštěn.

17. Pokud se na hospodářský subjekt usazený v Unii vztahuje opatření třetí země, které zahrnuje přednostní objednávku nebo přednostní požadavek týkající se krizově relevantního produktu, který není obranným produktem, uvědomí o tom tento hospodářský subjekt Komisi. Komise o existenci takových opatření následně uvědomí Radu pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany.

18. Pokud hospodářský subjekt, na který se vztahuje přednostní požadavek podle odstavce 7 nebo přednostní objednávka podle odstavce 9, úmyslně nebo z hrubé nedbalosti tomuto požadavku nebo objednávce nevyhoví, vztahují se na něj pokuty stanovené souladu s článkem 72, s výjimkou případů, kdy:

a) hospodářský subjekt není schopen přednostní požadavek nebo přednostní objednávku splnit z důvodu nedostatečné výrobní schopnosti nebo výrobní kapacity nebo z technických důvodů nebo

b) splnění objednávky by pro hospodářský subjekt znamenalo nepřiměřenou ekonomickou zátěž a způsobilo by mu mimořádné obtíže, včetně značných rizik souvisejících s kontinuitou činnosti.

19. Komise přijme prováděcí akt, kterým stanoví praktické a provozní podmínky fungování přednostních požadavků a přednostních objednávek, včetně metodiky pro stanovení ceny krizově relevantních produktů, na něž se vztahují přednostní objednávky.

20. Prováděcí akty uvedené v tomto článku se přijímají přezkumným postupem podle čl. 77 odst. 4.

21. Tímto článkem není dotčeno právo každého členského státu chránit podstatné zájmy své bezpečnosti v souladu s čl. 346 odst. 1 písm. b) Smlouvy o fungování EU.

*ODDÍL 4*

***STAV KRIZE DODÁVEK SOUVISEJÍCÍ S BEZPEČNOSTÍ***

*Článek 64*

**Aktivace stavu krize dodávek související s bezpečností**

1. Má se za to, že krize dodávek související s bezpečností nastala, pokud:

a) dochází k závažnému narušení poskytování obranných produktů nebo hrozí bezprostřední riziko takového narušení, jako je narušení v důsledku dopadu událostí souvisejících s bezpečností Unie, a

b) toto závažné narušení nebo bezprostřední riziko tohoto narušení vede nebo pravděpodobně povede k přijetí rozdílných vnitrostátních opatření v souvislosti s krizově relevantními obrannými produkty, což bude mít závažný negativní dopad na řádné fungování vnitřního trhu, zejména pokud jde o překážky bránící přeshraničnímu obchodu s danými krizově relevantními obrannými produkty v rámci Unie a způsobující značný nedostatek obranných produktů.

2. Pokud se Komise nebo Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany podle článku 59 dozvědí o riziku závažného narušení dodávek krizově relevantních obranných produktů nebo mají konkrétní a spolehlivé informace o jakémkoli jiném relevantním rizikovém faktoru nebo události, které mají podstatný dopad na dodávky takových produktů, posoudí Komise po konzultaci s Radou pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany, zda jsou splněny podmínky stanovené v odstavci 1 tohoto článku. Toto posouzení zohlední potenciální dopady a důsledky stavu krize dodávek související s bezpečností na dodavatelské řetězce v oblasti obrany v rámci Unie, výsledky zátěžových testů provedených podle článku 58, jakož i posouzení provedená v jiných relevantních rámcích Unie pro řešení krizí. Pokud toto posouzení poskytne konkrétní a spolehlivé důkazy, může Komise po konzultaci s Radou pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany navrhnout Radě, aby aktivovala stav krize dodávek související s bezpečností. Pokud Komise navrhuje Radě, aby aktivovala stav krize dodávek související s bezpečností, uvědomí o tom Parlament.

3. Při posuzování, zda jsou podle odstavce 2 splněny podmínky stanovené v odstavci 1 tohoto článku, Komise zejména zohlední, zda byla zjištěna krize s dopadem na bezpečnostní a obranné zájmy Unie a jejích členských států v oblasti SZBP, například zda tato krize vedla k aktivaci doložky o vzájemné pomoci podle čl. 42 odst. 7 Smlouvy o EU.

4. Rada může na návrh Komise prostřednictvím prováděcího aktu přijatého kvalifikovanou většinou aktivovat stav krize dodávek související s bezpečností. Doba trvání stavu krize dodávek související s bezpečností se stanoví v prováděcím aktu a nesmí zpočátku přesáhnout 12 měsíců. V tomto prováděcím aktu se rovněž upřesní, která z opatření stanovených v článcích 65 až 71 jsou aktivována. Kromě toho může být v prováděcím aktu určeno, pro které krizově relevantní obranné produkty jsou tato opatření aktivována.

5. Rada může návrh uvedený v odstavci 4 kvalifikovanou většinou změnit.

6. Komise pravidelně a nejméně každé tři měsíce podává Radě a Evropskému parlamentu zprávu o stavu krize dodávek související s bezpečností.

7. Nejpozději tři týdny před uplynutím doby trvání stavu krize dodávek související s bezpečností předloží Komise s přihlédnutím k doporučení Rady pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany Radě zprávu, v níž posoudí, zda by tato doba trvání měla být prodloužena. Zpráva zejména analyzuje dopad opatření, která byla dříve aktivována podle této kapitoly. Pokud toto posouzení poskytne konkrétní a spolehlivé důkazy o tom, že podmínky pro aktivaci stavu krize dodávek související s bezpečností jsou stále splněny, může Komise po konzultaci s Radou pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany navrhnout Radě, aby stav krize dodávek související s bezpečností prodloužila.

8. Rada může na návrh Komise prostřednictvím prováděcího aktu Rady přijatého kvalifikovanou většinou prodloužit stav krize dodávek související s bezpečností. Doba trvání prodloužení je omezena na maximálně 6 měsíců a stanovena v prováděcím aktu. V tomto prováděcím aktu se rovněž upřesní, která z opatření stanovených v článcích 65 až 71 jsou nadále uplatňována nebo případně aktivována. Rada může kvalifikovanou většinou opakovaně rozhodnout o prodloužení doby, na kterou je stav krize dodávek související s bezpečností aktivován, je-li to odůvodněné za účelem řešení krize dodávek související s bezpečností.

9. Komise může Radě navrhnout, aby stav krize dodávek související s bezpečností prodloužila tolikrát, kolikrát bude považováno za nezbytné k řešení krize dodávek související s bezpečností, s výhradou podmínek stanovených v odstavci 7. Předloží-li Komise takový návrh, použije se odstavec 8.

10. Během stavu krize dodávek související s bezpečností Komise po konzultaci s Radou pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany posoudí, zda je vhodné stav krize dodávek související s bezpečností předčasně ukončit. Pokud to z posouzení vyplyne, navrhne Komise Radě, aby stav krize dodávek související s bezpečností ukončila.

11. Rada může na návrh Komise prostřednictvím prováděcího aktu přijatého kvalifikovanou většinou stav krize dodávek související s bezpečností ukončit před uplynutím lhůty stanovené v prováděcím aktu uvedeném v odstavci 4 nebo 8.

12. Po uplynutí doby, na kterou je stav krize dodávek související s bezpečností aktivován nebo prodloužen, nebo v případě jeho ukončení se opatření přijatá v souladu s články 65 až 71 přestanou okamžitě uplatňovat. Prováděcí akty, které byly přijaty v souladu s čl. 66 odst. 6, se nicméně použijí až do dokončení předmětných přednostních požadavků.

V průběhu přípravy a provádění opatření stanovených v článcích 65 až 71 jedná Komise, kdykoli je to možné, v úzké koordinaci s Radou pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany, která poskytuje včasné poradenství. Komise informuje Radu pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany o přijatých opatřeních. Během stavu krize dodávek související s bezpečností svolává Komise na žádost členského státu nebo z vlastního podnětu podle potřeby mimořádná zasedání Rady pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany. V souladu s čl. 76 odst. 10 vyzve Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany případně zástupce průmyslu na vysoké úrovni, aby se sešli ve zvláštním složení za účelem projednání otázek týkajících se dotčených obranných produktů. Členské státy úzce spolupracují s Komisí v rámci Rady pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany s cílem zajistit koordinaci veškerých unijních a vnitrostátních opatření přijatých v souvislosti s dodavatelskými řetězci v oblasti obrany ve vztahu k dotčeným krizově relevantním obranným produktům.

13. Pokud je stav krize dodávek související s bezpečností aktivován, může Komise navrhnout Radě, aby aktivovala opatření stanovená v článcích 62 a 63 za podmínek stanovených v uvedených článcích a v článcích 60 a 61.

*Článek 65*

**Žádosti o informace**

Pokud Rada aktivuje opatření podle tohoto článku v souladu s čl. 64 odst. 4, může Komise přijmout ve vztahu ke krizově relevantním obranným produktům opatření stanovené v článku 62 v souladu s podmínkami tam vymezenými.

*Článek 66*

**Upřednostnění obranných produktů**

1. Pokud Rada aktivuje opatření podle tohoto článku v souladu s čl. 64 odst. 4, může členský stát Komisi požádat, aby požádala hospodářský subjekt, jehož výrobní zařízení se nachází na jeho území, aby přijal nebo upřednostnil určité objednávky krizově relevantních obranných produktů s cílem řešit závažné obtíže, s nimiž se tento členský stát nebo jiný členský stát potýká při zadávání objednávky nebo při plnění smlouvy na dodávky těchto produktů.

2. Na základě žádosti uvedené v odstavci 1 může Komise, pokud nelze dosáhnout výroby nebo dodávek krizově relevantních obranných produktů žádným jiným opatřením stanoveným v této kapitole, adresovat dotčenému hospodářskému subjektu požadavek poté, co došlo ke:

a) konzultaci a získání předchozího souhlasu členského státu, na jehož území se nachází výrobní zařízení dotčeného hospodářského subjektu, a

b) konzultaci a získání předchozího souhlasu členského státu, na jehož území se nachází struktura výkonného vedení dotčeného hospodářského subjektu.

V požadavku Komise musí být výslovně uvedeno, že hospodářský subjekt může požadavek odmítnout.

3. Požadavek uvedený v odstavci 2 musí obsahovat informace o právním základu daného požadavku, upřesnit produkty, specifikace a jejich množství, specifikovat harmonogram a lhůtu pro provedení a splnění objednávky a uvádět důvody, které použití přednostního požadavku ospravedlňují.

4. Komise prokáže, že výběr příjemců a oprávněných z požadavků uvedených v odstavci 2 je nediskriminační a je v souladu s pravidly Unie v oblasti hospodářské soutěže.

5. Komise zakládá požadavek uvedený v odstavci 2 na objektivních, věcných, měřitelných a podložených údajích, které prokazují, že toto upřednostnění je nezbytné pro zajištění řádného fungování vnitřního trhu a zohledňuje oprávněné zájmy dotčeného hospodářského subjektu a náklady a úsilí potřebné pro jakoukoli změnu výrobního postupu dodavatelského řetězce.

6. Pokud hospodářský subjekt, jemuž je určen požadavek uvedený v odstavci 2, tento požadavek výslovně přijal, přijme Komise prostřednictvím prováděcího aktu a po konzultaci a získání předchozího souhlasu členského státu, na jehož území se nachází dotčené výrobní zařízení hospodářského subjektu, a členského státu, na jehož území se nachází struktura výkonného vedení hospodářského subjektu, přednostní požadavek, kterým se stanoví:

a) právní základ přednostního požadavku, který musí hospodářský subjekt splnit;

b) seznam krizově relevantních produktů, na které se přednostní požadavek vztahuje, jejich specifikace a množství, v němž mají být dodány;

c) lhůty, v nichž má být přednostní požadavek splněn;

d) oprávněný z přednostního požadavku;

e) rozsah smluvních závazků, před nimiž má přednostní požadavek přednost;

f) výjimky ze smluvní odpovědnosti za podmínek stanovených v odstavci 8 tohoto článku a

g) sankce stanovené v článku 72 za nedodržení povinností vyplývajících z daného prováděcího aktu.

Prováděcí akt uvedený v prvním pododstavci tohoto odstavce se přijímá přezkumným postupem podle čl. 77 odst. 4.

7. Přednostní požadavky uvedené v odstavci 6:

a) se zadávají za spravedlivou a přiměřenou cenu, přičemž se odpovídajícím způsobem zohlední náklady obětované příležitosti ze strany hospodářského subjektu při plnění přednostního požadavku ve srovnání se stávajícími smluvními závazky a

b) mají přednost před jakýmikoli smluvními závazky, které se týkají krizově relevantních produktů, na které se vztahuje přednostní požadavek podle soukromého nebo veřejného práva, a to za podmínek stanovených v prováděcím aktu uvedeném v odstavci 6.

8. Hospodářský subjekt, na nějž se vztahuje přednostní požadavek podle odstavce 6, nenese odpovědnost za žádné porušení smluvního závazku, který se řídí právem členského státu, pokud:

a) je porušení smluvního závazku nezbytně nutné k dodržení požadovaného upřednostnění;

b) byl dodržen prováděcí akt uvedený v odstavci 6 a

c) jediným účelem přijetí přednostního požadavku nebyla snaha nepřiměřeně se vyhnout předchozí povinnosti plnění.

9. Hospodářský subjekt, na nějž se vztahuje přednostní požadavek, může požádat Komisi o změnu prováděcího aktu uvedeného v odstavci 6, pokud to považuje za řádně odůvodněné na základě jednoho z těchto důvodů:

a) hospodářský subjekt není schopen přednostní požadavek splnit z důvodu nedostatečné výrobní schopnosti nebo výrobní kapacity, a to ani v případě, že s žádostí naloží přednostně;

b) splnění požadavku by pro hospodářský subjekt představovalo nepřiměřenou ekonomickou zátěž a způsobilo by mu mimořádné obtíže.

10. Hospodářský subjekt poskytne veškeré relevantní a podložené informace, aby Komise mohla opodstatněnost žádosti o změnu uvedenou v odstavci 9 posoudit.

11. Na základě přezkoumání důvodů a důkazů poskytnutých hospodářským subjektem může Komise po konzultaci a získání předchozího souhlasu členského státu, na jehož území se nachází příslušné výrobní zařízení dotčeného hospodářského subjektu, a členského státu, na jehož území se nachází struktura výkonného vedení dotčeného hospodářského subjektu, svůj prováděcí akt změnit tak, aby byl dotčený hospodářský subjekt svých povinností podle tohoto článku částečně nebo zcela zproštěn.

12. Pokud hospodářský subjekt poté, co výslovně přijal požadavek Komise na upřednostnění objednávek, povinnost upřednostnit tyto objednávky úmyslně nebo z hrubé nedbalosti neplní, vztahují se na něj pokuty stanovené podle článku 72, ledaže:

a) hospodářský subjekt není schopen přednostní požadavek splnit z důvodu nedostatečné výrobní schopnosti nebo výrobní kapacity nebo z technických důvodů nebo

b) splnění požadavku by pro hospodářský subjekt znamenalo nepřiměřenou ekonomickou zátěž a způsobilo by mu mimořádné obtíže, včetně značných rizik souvisejících s kontinuitou činnosti.

13. Pokud se na hospodářský subjekt usazený v Unii vztahuje opatření třetí země, které zahrnuje přednostní požadavek týkající se krizově relevantního obranného produktu, uvědomí o tom tento hospodářský subjekt Komisi. Komise o existenci takových opatření následně uvědomí Radu pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany. Komise může případně konzultovat Radu pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany ohledně veškerých vhodných kroků, které je nutné přijmout v reakci na toto opatření.

14. Tímto článkem není dotčeno právo každého členského státu chránit podstatné zájmy své bezpečnosti v souladu s čl. 346 odst. 1 písm. b) Smlouvy o fungování EU.

*Článek 67*

**Transfery krizově relevantních obranných produktů uvnitř EU**

1. Pokud Rada aktivuje opatření podle tohoto článku v souladu s čl. 64 odst. 4 tohoto nařízení, a aniž je dotčena směrnice 2009/43/ES a výsady členských států podle uvedené směrnice, členské státy zajistí, aby žádosti týkající se transferů uvnitř EU byly vyřizovány účinně a včas. Za tímto účelem všechny dotčené vnitrostátní orgány zajistí, aby byly tyto žádosti vyřízeny tak rychle, jak je to z právního hlediska možné. Prováděcí akt Rady uvedený v čl. 64 odst. 4 tohoto nařízení stanoví časový rámec, v němž dotčené vnitrostátní orgány vyřizují žádosti poté, co od žadatele obdržely veškeré nezbytné informace. Tento časový rámec není delší než dva týdny.

2. Pokud členský stát uloží v souladu s čl. 4 odst. 8 směrnice 2009/43/ES vývozní omezení na součásti, které jsou krizově relevantními produkty, nevyžaduje daný členský stát již další povolení pro transfer dotčených součástí uvnitř EU, učiní-li příjemce prohlášení o použití uvádějící, že součásti podléhající dané licenci k transferu jsou nebo budou integrovány do obranného produktu a nemohou být jako takové předmětem transferu či vývozu. Tím nejsou dotčeny povinnosti příjemců stanovené v článku 10 směrnice 2009/43/ES.

*Článek 68*

**Podpora mimořádných akcí pro inovace v oblasti obrany**

Pokud Rada aktivuje opatření podle tohoto článku v souladu s čl. 64 odst. 4, považují se v rámci programu za způsobilé inovační akce, které se týkají jedné z těchto činností:

a) činností, jejichž cílem je velmi výrazně zkrátit dodací lhůtu pro obranné produkty;

b) činností, jejichž cílem je výrazně zjednodušit technické specifikace obranných produktů, a umožnit tak jejich masovou výrobu;

c) činností, jejichž cílem je výrazně zjednodušit proces výroby obranných produktů, a umožnit tak jejich masovou výrobu, nebo

d) činností, jejichž cílem je nahradit součásti alternativami, které jsou v Unii dostupné nebo jsou snadno přizpůsobitelné nebo mohou být včas vyvinuty hospodářskými subjekty usazenými v Unii.

*Článek 69*

**Certifikace**

1. Pokud Rada aktivuje opatření podle tohoto článku v souladu s čl. 64 odst. 4, členské státy zajistí, aby správní postupy související s certifikací krizově relevantních obranných produktů a v případě potřeby s technickými úpravami takových produktů probíhaly co nejrychleji v souladu s jejich platnými vnitrostátními právními a správními předpisy.

2. Pokud tento status ve vnitrostátním právu existuje, přizná se certifikaci krizově relevantních obranných produktů status nejvyššího možného významu.

3. Je-li toto opatření aktivováno, považují se krizově relevantní obranné produkty certifikované v jednom členském státě za certifikované v jiném členském státě, aniž by podléhaly dodatečným kontrolám.

4. Prováděcí akt Rady uvedený v čl. 64 odst. 4 může stanovit přesnější ustanovení týkající se oblasti působnosti tohoto opatření.

5. Tímto článkem není dotčeno právo každého členského státu chránit podstatné zájmy své bezpečnosti v souladu s čl. 346 odst. 1 písm. b) Smlouvy o fungování EU.

*Článek 70*

**Vnitrostátní zrychlené povolovací postupy**

Pokud Rada aktivuje opatření podle tohoto článku v souladu s čl. 64 odst. 4 tohoto nařízení, lze bezpečnost dodávek krizově relevantních obranných produktů považovat za naléhavý důvod převažujícího veřejného zájmu ve smyslu čl. 6 odst. 4 a čl. 16 odst. 1 písm. c) směrnice 92/43/EHS a čl. 4 odst. 7 směrnice 2000/60/ES. Plánování, výstavbu a provoz souvisejících výrobních zařízení lze proto považovat za převažující veřejný zájem za předpokladu, že jsou splněny další podmínky stanovené v uvedených ustanoveních.

*Článek 71*

**Kontinuita výroby krizově relevantních obranných produktů**

1. Pokud Rada aktivuje opatření podle tohoto článku v souladu s čl. 64 odst. 4 a pokud se na příslušné výrobní činnosti vztahuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES ([46]), mohou členské státy rozhodnout, že použijí odchylky stanovené v čl. 17 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES nebo že podpoří hospodářské subjekty, jejichž výrobní zařízení se nachází na jejich území a které vyrábějí dotčené krizově relevantní obranné produkty, aby tyto odchylky použily, s cílem umožnit rozšíření pracovních směn, a tím usnadnit kontinuitu výroby dotčených krizově relevantních obranných produktů, považují-li to za nezbytné pro dosažení cílů tohoto nařízení.

2. V případě, že je vyžadováno předchozí povolení, zajistí všechny dotčené vnitrostátní orgány, aby byly žádosti hospodářských subjektů, které vyrábějí krizově relevantní obranné produkty, o použití odchylek uvedených v odstavci 1 vyřízeny tak rychle, jak je to z právního hlediska možné.

*ODDÍL 5*

***SANKCE***

*Článek 72*

**Sankce**

1. Považuje-li se to za nezbytné a přiměřené, může Komise prostřednictvím prováděcích aktů uložit hospodářským subjektům, jimž jsou adresovány žádosti o informace podle článku 62 nebo na něž se vztahuje jakákoli z povinností informovat Komisi o závazku vůči třetí zemi podle čl. 63 odst. 17 a čl. 66 odst. 13 nebo upřednostnit výrobu krizově relevantních produktů podle článků 63 a 66, tyto pokuty nebo penále:

a) pokuty nepřesahující 300 000 EUR, pokud daný hospodářský subjekt úmyslně nebo z hrubé nedbalosti poskytne v odpovědi na žádost podanou podle čl. 62 odst. 1 nesprávné, neúplné nebo zavádějící informace nebo neposkytne informace ve stanovené lhůtě v souladu s čl. 62 odst. 9;

b) pokuty nepřesahující 150 000 EUR, pokud daný hospodářský subjekt úmyslně nebo z hrubé nedbalosti nesplní povinnost informovat Komisi o závazku vůči třetí zemi podle čl. 63 odst. 17 a čl. 66 odst. 13;

c) penále nepřesahující 1,5 % průměrného denního obratu v předchozím hospodářském roce za každý pracovní den neplnění povinnosti ode dne stanoveného v rozhodnutí, jímž byla vydána přednostní objednávka, pokud daný hospodářský subjekt úmyslně nebo z hrubé nedbalosti nesplní povinnost upřednostnit výrobu krizově relevantních produktů podle čl. 63 odst. 9 v souladu s čl. 63 odst. 18. Je-li dotčený hospodářský subjekt malým nebo středním podnikem, nesmí uložené penále přesáhnout 0,5 % jeho průměrného denního obratu v předchozím hospodářském roce;

([46]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES ze dne 4. listopadu 2003 o některých aspektech úpravy pracovní doby (Úř. věst. L 299, 18.11.2003, s. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/88/oj).

d) pokuty nepřesahující 300 000 EUR, pokud daný hospodářský subjekt úmyslně nebo z hrubé nedbalosti nesplní povinnost upřednostnit výrobu krizově relevantních produktů podle čl. 63 odst. 8 v souladu s čl. 63 odst. 18 a podle čl. 66 odst. 6 v souladu s čl. 66 odst. 12.

Prováděcí akty uvedené v prvním pododstavci tohoto odstavce se přijímají přezkumným postupem podle čl. 77 odst. 4.

2. Před přijetím rozhodnutí podle odstavce 1 tohoto článku poskytne Komise dotčenému hospodářskému subjektu příležitost vyjádřit se v souladu s článkem 75. Při rozhodování o tom, zda jsou pokuty nebo penále považovány za nezbytné a přiměřené, vezme Komise v úvahu veškerá řádná zdůvodnění, která dotčený hospodářský subjekt předloží.

3. Při stanovování výše pokuty nebo penále Komise zohlední povahu, závažnost a dobu trvání porušení, včetně toho, zda v souvislosti s případy nedodržení povinnosti přijmout nebo upřednostnit přednostní objednávku podle čl. 63 odst. 9 nebo přednostní požadavek podle čl. 63 odst. 7 nebo čl. 66 odst. 6 hospodářský subjekt přednostní objednávku či přednostní požadavek splnil částečně.

4. Pokuty představují vnější účelově vázané příjmy ve smyslu čl. 21 odst. 5 finančního nařízení a směřují do Nástroje na podporu Ukrajiny.

*Článek 73*

**Promlčecí doba pro ukládání sankcí**

1. Pravomoci svěřené Komisi na základě článku 72 se promlčují takto:

a) po dvou letech v případě porušení ustanovení týkajících se žádostí o informace podle čl. 62 odst. 1;

b) po dvou letech v případě porušení ustanovení týkajících se informačních povinností podle čl. 63 odst. 17 a čl. 66 odst. 13;

c) po třech letech v případě porušení ustanovení týkajících se povinnosti související s upřednostněním výroby krizově relevantních produktů podle článků 63 a 66.

2. Promlčecí doby podle odstavce 1 začínají běžet dnem, kdy došlo k porušení uvedených ustanovení. V případě trvajícího nebo opakovaného porušování však tyto promlčecí doby začínají běžet dnem, kdy došlo k poslednímu porušení uvedených ustanovení.

3. Jakékoli opatření přijaté Komisí nebo příslušnými orgány členských států za účelem zajištění souladu s tímto nařízením přerušuje běh promlčecí doby.

4. Přerušení promlčecí doby se vztahuje na všechny strany, které jsou odpovědné za účast na porušení uvedených ustanovení.

5. Každým přerušením promlčecí doby začíná tato doba od začátku. K promlčení však dojde nejpozději dnem, kdy uplynula doba rovnající se dvojnásobku promlčecí doby, aniž by Komise uložila pokutu nebo penále. Tato doba se prodlužuje o dobu, po kterou je běh promlčecí doby pozastaven z důvodu řízení vedeného ohledně rozhodnutí Komise před Soudním dvorem Evropské unie.

*Článek 74*

**Promlčecí doba pro vymáhání sankcí**

1. Pravomoc Komise vymáhat rozhodnutí přijatá podle článku 72 podléhá promlčecí době tří let.

2. Promlčecí doba začíná běžet dnem, kdy dané rozhodnutí nabude právní moci.

3. Promlčecí doba pro vymáhání pokut a penále se přerušuje:

a) oznámením rozhodnutí, kterým se mění původní částka pokuty nebo penále nebo kterým se zamítá žádost o takovou změnu;

b) každým úkonem Komise nebo členského státu jednajícího na žádost Komise, jehož cílem je vymáhat platbu pokuty nebo penále.

4. Každým přerušením podle odstavce 3 začíná promlčecí doba běžet od začátku.

5. Promlčecí doba pro vymáhání pokut a penále se staví po dobu, po kterou:

a) běží lhůta pro zaplacení;

b) je vymáhání platby pozastaveno rozhodnutím Soudního dvora Evropské unie.

*Článek 75*

**Právo být vyslechnut při ukládání pokut nebo penále**

1. Před přijetím rozhodnutí podle článku 72 Komise zajistí, aby dotčené hospodářské subjekty dostaly možnost předložit připomínky:

a) k předběžným zjištěním Komise, včetně veškerých záležitostí, v souvislosti s nimiž Komise vznesla námitky;

b) k opatřením, která Komise případně zamýšlí přijmout s ohledem na předběžná zjištění podle písmene a) tohoto odstavce.

2. Dotčené hospodářské subjekty mohou předložit Komisi své připomínky k jejím předběžným zjištěním ve lhůtě, kterou Komise stanoví ve svých předběžných zjištěních a která nesmí být kratší než 14 pracovních dnů.

3. Komise založí uložení pokut nebo penále pouze na námitkách, k nimž se dotčené hospodářské subjekty mohly vyjádřit.

4. Pokud Komise informovala dotčené hospodářské subjekty o svých předběžných zjištěních podle odstavce 1, umožní na požádání nahlížet do spisu Komise za podmínek dohodnutého zpřístupnění informací, s výhradou oprávněného zájmu hospodářských subjektů na ochraně jejich obchodního tajemství nebo za účelem zachování obchodního tajemství nebo jiných důvěrných informací jakékoli osoby. Právo nahlížet do spisu se nevztahuje na důvěrné informace a interní dokumenty Komise nebo orgánů členských států, zejména se nevztahuje na korespondenci mezi Komisí a orgány členských států. Žádné ustanovení tohoto odstavce nebrání Komisi sdělovat a užívat informace nezbytné k prokázání porušení povinnosti.

*ODDÍL 6*

***RADA PRO BEZPEČNOST DODÁVEK V OBLASTI OBRANY***

*Článek 76*

**Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany**

1. Zřizuje se Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany.

2. Obecným úkolem Rady pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany je pomáhat Komisi a poskytovat jí doporučení podle této kapitoly.

3. Komise pravidelně informuje Radu pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany o veškerých plánovaných opatřeních a o opatřeních, která byla přijata v návaznosti na aktivaci stavu krize dodávek podle článku 60 nebo 64. Komise poskytuje nezbytné informace prostřednictvím zabezpečeného informačního systému.

4. Pro účely přípravy na stav krize dodávek a řešení tohoto stavu podle článku 60 nebo článku 64 je Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany nápomocna Komisi při:

a) analýze krizově relevantních informací shromážděných členskými státy nebo Komisí;

b) posouzení možných opatření týkajících se připravenosti;

c) posouzení, zda byla splněna kritéria pro aktivaci nebo deaktivaci stavu krize dodávek podle článku 60 nebo 64;

d) usnadňování koordinované činnosti s členskými státy;

e) poskytování pokynů k provádění opatření zvolených pro reakci na krize dodávek na úrovni Unie uvedené v článku 60 nebo 64, včetně pokynů k aktivaci opatření uvedených v článcích 62 a 63 a 65 až 71;

f) identifikaci konkrétních opatření pro reakci určených členským státům s cílem zajistit včasnou dostupnost a dodávky krizově relevantních produktů;

g) usnadňování výměny a sdílení informací, a to i s dalšími krizově relevantními orgány na úrovni Unie, jakož i případně se třetími zeměmi, mezinárodními organizacemi a zástupci průmyslu, občanské společnosti a akademické obce;

h) určování relevantních témat pro provádění zátěžových testů;

i) vypracování rámce a metodiky pro určení krizově relevantních produktů a seznamu indikátorů včasného varování;

j) provádění mapování týkajícího se krizově relevantních produktů a indikátorů včasného varování;

k) posouzení, zda je prodloužení krizového stavu dodávek nezbytné a přiměřené a zda je vhodné jeho ukončení;

l) posouzení výsledků monitorování a případně identifikace potenciálních řešení otázek společného zájmu a

m) určování přiměřené četnosti provádění zátěžových testů;

5. Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany se skládá ze zástupců ze všech členských států, Komise, vysokého představitele a agentury EDA. Společně jí předsedají zástupci Komise a členského státu, který vykonává rotující předsednictví Rady. Sekretariát Rady pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany zajišťuje Komise. Hlasovací právo mají pouze členské státy.

6. Spolupředsedové přizvou zástupce Evropského parlamentu, aby se zasedání rady účastnili jako pozorovatelé.

7. Přidružené země mají právo stát se členy Rady pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany bez hlasovacích práv v souladu s podmínkami stanovenými v Dohodě o Evropském hospodářském prostoru.

8. Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany zasedá, kdykoli to situace vyžaduje, na žádost Komise, členského státu nebo přidružené země, která se stala jejím členem. Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany přijme svůj jednací řád na základě návrhu předloženého Komisí. Tento jednací řád stanoví mechanismy pro zajištění řádného fungování rady při plnění jejích úkolů, včetně stanovení postupů pro řešení sporů týkajících se možných sporů mezi spolupředsedy.

9. Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany může na žádost Komise nebo z vlastního podnětu vydávat doporučení. Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany se snaží nalézat řešení, která mají co nejširší podporu.

10. Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany alespoň jednou ročně přizve zástupce z vnitrostátních sdružení obranného průmyslu a vybrané zástupce průmyslu, aby se jako pozorovatelé zúčastnili její práce, přičemž zohlední nutnost zajistit vyvážené zeměpisné zastoupení. Pokud byl aktivován stav krize dodávek podle článku 60 nebo 64, Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany v relevantních případech přizve zástupce průmyslu na vysoké úrovni, aby se jako pozorovatelé zúčastnili práce Rady pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany zasedající ve zvláštním složení za účelem projednání otázek souvisejících s krizově relevantními produkty nebo, v případě aktivace stavu krize dodávek související s bezpečností podle článku 64, souvisejících s příslušnými obrannými produkty.

11. Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany přizve na svá příslušná zasedání jako pozorovatele zástupce dalších krizově relevantních subjektů na úrovni Unie.

12. V příslušných případech přizve Rada pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany v souladu se svým jednacím řádem a s náležitým ohledem na bezpečnostní a obranné zájmy Unie a jejích členských států k účasti na zasedáních jako pozorovatele zástupce Ukrajiny.

13. Komise zajistí inkluzivnost a poskytne členům rady rovný přístup k informacím s cílem zaručit, aby rozhodovací proces Rady pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany odrážel situaci a potřeby všech členských států. Rada přijme nezbytná opatření k zajištění bezpečného nakládání s utajovanými a citlivými informacemi a jejich zpracování v souladu s články 79 a 80.

14. Komise může z vlastního podnětu nebo na návrh Rady pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany zřizovat ad hoc pracovní skupiny na podporu činnosti Rady pro bezpečnost dodávek v oblasti obrany za účelem zkoumání konkrétních otázek na základě úkolů uvedených v odstavci 1. Odborníky pro tyto pracovní skupiny jmenují členské státy. Na zasedání pracovních skupin může být přizvána EDA.

15. Komise zřídí pracovní skupinu ve smyslu odstavce 14 za účelem jednání o právních, regulačních a správních překážkách. Tato pracovní skupina má za cíl:

a) určit stávající nebo potenciální právní, regulační a administrativní překážky na mezinárodní, unijní a vnitrostátní úrovni, které brání dosažení cílů uvedených v čl. 1 odst. 2 bodu 6;

b) určit pro zjištěné překážky možná řešení a zmírňující opatření.

KAPITOLA VIII

## SPRÁVA, HODNOCENÍ A KONTROLA

*Článek 77*

### Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.

2. EDA je přizvána k účasti na činnosti výboru jako pozorovatel, aby poskytla své názory a odborné znalosti. Evropská služba pro vnější činnost je rovněž přizvána k účasti na činnosti výboru.

3. Komise může k účasti na zasedáních výboru z vlastního podnětu nebo na žádost jednoho nebo více členských států v příslušných případech přizvat zástupce Ukrajiny. Zástupci Ukrajiny se neúčastní rozhodování ani hlasování výboru.

4. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

5. Pokud výbor nevydá žádné stanovisko, Komise navrhovaný prováděcí akt nepřijme a použije se čl. 5 odst. 4 třetí pododstavec nařízení (EU) č. 182/2011.

*Článek 78*

### Dohoda o financování s Ukrajinou

1. Komise uzavře s Ukrajinou dohodu o financování ve smyslu čl. 114 odst. 2 finančního nařízení k provádění opatření stanovených v tomto nařízení, jež se týkají Ukrajiny nebo právních subjektů usazených na Ukrajině, jimž jsou poskytovány finanční prostředky Unie.

2. Dohoda o financování uzavřená s Ukrajinou a smlouvy a dohody podepsané s právními subjekty usazenými na Ukrajině, jimž jsou poskytovány finanční prostředky Unie, zajistí, aby mohly být splněny povinnosti stanovené v článku 129 finančního nařízení.

3. Dohoda o financování stanoví povinnosti ukrajinských orgánů a subjektů pověřených úkoly plnění rozpočtu přijmout veškerá nezbytná opatření, včetně legislativních, regulačních a správních opatření, s cílem dodržovat zásady řádného finančního řízení, transparentnosti a nediskriminace, zajistit viditelnost činnosti Unie při správě finančních prostředků Unie, plnit odpovídající povinnosti spojené s kontrolou a auditem a přebírat z toho vyplývající odpovědnost a chránit finanční zájmy Unie, zejména prostřednictvím podrobných normativních ustanovení týkajících se:

a) činností souvisejících s kontrolou, dohledem, monitorováním, hodnocením, podáváním zpráv a auditem finančních prostředků Unie v rámci Nástroje na podporu Ukrajiny, jakož i činností spojených s vyšetřováním, opatřeními proti podvodům a spoluprací;

b) pravidel pro daně, cla a poplatky podle čl. 27 odst. 9 a 10 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947 ([47]);

c) práva Komise monitorovat činnosti podle tohoto nařízení prováděné právními subjekty usazenými na Ukrajině v průběhu celého projektového cyklu, mimo jiné za účelem spolupráce na akci kolaborativního zadávání, případně se jich účastnit jako pozorovatel a vydávat doporučení ke zlepšení těchto činností a závazku ukrajinských orgánů vynaložit veškeré úsilí k provedení těchto doporučení Komise a podávat zprávy o tomto provádění;

d) povinností uvedených v čl. 83 odst. 2 včetně přesných pravidel a časového rámce pro shromažďování údajů ze strany Ukrajiny a přístupu Komise a Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) k těmto údajům;

e) ochrany utajovaných informací a nakládání s nimi v souladu s platnými pravidly;

f) ustanovení o ochraně osobních údajů.

4. Finanční prostředky se Ukrajině poskytnou až poté, co dohoda o financování vstoupí v platnost a strany zavedou opatření nezbytná k provedení požadavků, jež jsou v ní stanoveny.

5. Komise zajistí, aby z její strany byly přijaty veškeré nezbytné kroky, aby mohla dohoda o financování nabýt účinnosti nejpozději 1. července 2026.

*Článek 79*

**Ochrana utajovaných informací**

1. Utajované informace, které jsou vytvářeny, zpracovávány, uchovávány, vyměňovány nebo sdíleny podle tohoto nařízení, jsou chráněny v souladu s bezpečnostními pravidly stanovenými v rozhodnutí Komise (EU, Euratom) 2015/444 ([48]) nebo h v dohodě mezi členskými státy Evropské unie zasedajícími v Radě o ochraně utajovaných informací vyměňovaných v zájmu Evropské unie.

2. Zúčastněné členské státy rozhodnou, kdo je původcem utajovaných nových informací získaných při provádění způsobilých akcí uvedených v článku 10.

3. Komise má přístup k utajovaným informacím nezbytným pro plnění úkolů, které jí ukládá toto nařízení a které se týkají způsobilých akcí uvedených v článku 10.

4. V souvislosti se SEAP musí být pravidla pro ochranu utajovaných informací uvedená v čl. 45 odst. 1 písm. n) v souladu s odstavcem 1 tohoto článku.

5. Pokud SEAP zahrnuje mezi své členy nebo pozorovatele přidružené země nebo Ukrajinu, zajistí uvedená SEAP úroveň ochrany rovnocennou úrovni, kterou poskytuje Dohoda mezi členskými státy Evropské unie zasedajícími v Radě o ochraně utajovaných informací vyměňovaných v zájmu Evropské unie.

6. Platný bezpečnostní rámec pro akci zavedou zúčastněné členské státy nejpozději před podpisem grantové dohody nebo smlouvy. Relevantní dokumenty tvoří nedílnou součást grantové dohody nebo smlouvy.

([47]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947 ze dne 9. června 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa, mění a zrušuje rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 466/2014/EU a zrušují nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1601 a nařízení Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 (Úř. věst. L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

([48]) Rozhodnutí Komise (EU, Euratom) 2015/444 ze dne 13. března 2015 o bezpečnostních pravidlech na ochranu utajovaných informací EU (Úř. věst. L 72, 17.3.2015, s. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj).

7. Komise zřídí bezpečnostní systém akreditovaný v souladu s rozhodnutím (EU, Euratom) 2015/444 s cílem usnadnit výměnu utajovaných informací mezi Komisí a členskými státy a případně přidruženými zeměmi s žadateli a příjemci.

*Článek 80*

**Důvěrnost informací**

1. Informace obdržené v důsledku uplatňování tohoto nařízení se použijí pouze k účelu, pro který byly vyžádány.

2. Členské státy, Komise, Evropská služba pro vnější činnost a EDA zajistí ochranu obchodního tajemství a dalších citlivých informací získaných a vytvořených při uplatňování tohoto nařízení, a to v souladu s právem Unie a s příslušným vnitrostátním právem.

3. Komise nakládá s informacemi obsahujícími jakékoli údaje určitého subjektu nebo jakákoli obchodní tajemství způsobem, který není méně přísný než nakládání s citlivými informacemi, včetně uplatňování zásady „potřeba znát" a využívání vhodného šifrovaného prostředí pro nakládání s těmito informacemi a jejich sdílení.

*Článek 81*

**Ochrana osobních údajů**

Tímto nařízením není dotčena směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ([49]) a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ([50]) a (EU) 2018/1725 ([51]).

*Článek 82*

**Audity**

Audity týkající se použití příspěvku Unie prováděné osobami nebo subjekty, a to i těmi, jež nebyly pověřeny orgány, institucemi ani jinými subjekty Unie, jsou základem celkové jistoty podle článku 127 finančního nařízení. V souladu s článkem 287 Smlouvy o fungování EU přezkoumává účetnictví všech příjmů a výdajů Unie Evropský účetní dvůr.

*Článek 83*

**Ochrana finančních zájmů Unie**

1. Účastní-li se tohoto programu na základě rozhodnutí přijatého podle Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo na základě jakéhokoli jiného právního nástroje přidružená země, udělí nezbytná práva a potřebný přístup příslušné schvalující osobě, úřadu OLAF a Evropskému účetnímu dvoru, aby mohly komplexně vykonávat své pravomoci. V případě úřadu OLAF tato práva zahrnují právo provádět vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, jak je stanoveno v nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013.

2. Dohoda uvedená v článku 78 stanoví povinnosti Ukrajiny:

a) přijmout vhodná opatření k prevenci, odhalování a nápravě nesrovnalostí, podvodů, korupce a střetu zájmů poškozujících nebo ohrožujících finanční zájmy Unie, odhalovat dvojí financování a předcházet mu a učinit právní kroky vedoucí ke zpětnému získání zneužitých finančních prostředků;

([49]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (směrnice o soukromí a elektronických komunikacích) (Úř. věst. L 201, 31.7.2002, s. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/58/oj).

([50]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([51]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

b) pravidelně kontrolovat, zda byly poskytnuté finanční prostředky použity v souladu s platnými pravidly, zejména pokud jde o prevenci, odhalování a nápravu nesrovnalostí, podvodů, korupce a střetu zájmů;

c) přiložit k žádosti o platbu podle Nástroje na podporu Ukrajiny prohlášení, že finanční prostředky byly použity v souladu se zásadou řádného finančního řízení a k zamýšlenému účelu a že byly spravovány řádným způsobem, zejména v souladu s ukrajinskými pravidly doplněnými mezinárodními standardy týkajícími se prevence, odhalování a nápravy nesrovnalostí, podvodů, korupce a střetu zájmů;

d) výslovně zmocnit Komisi, úřad OLAF, Evropský účetní dvůr a případně Úřad evropského veřejného žalobce k výkonu jejich práv stanovených v čl. 129 odst. 1 finančního nařízení při uplatňování zásady proporcionality.

*Článek 84*

**Informace, komunikace a publicita**

1. Příjemci finančních prostředků Unie uvádějí původ těchto prostředků a zajišťují jejich viditelnost, zejména při propagaci akcí a jejich výsledků tím, že poskytují ucelené, účinné a přiměřené cílené informace různým cílovým skupinám, včetně médií a veřejnosti.

2. Komise provádí informační a komunikační činnosti týkající se tohoto nařízení, akcí uskutečněných v rámci tohoto nařízení a dosažených výsledků.

3. Finanční zdroje přidělené na program a na Nástroj na podporu Ukrajiny přispívají k institucionální komunikaci politických priorit Unie, pokud tyto priority souvisejí s cíli uvedenými v článcích 4 a 22.

4. Finanční zdroje přidělené na program a na Nástroj na podporu Ukrajiny mohou přispívat k organizaci činností v oblasti šíření výsledků, akcí k navazování kontaktů a činností ke zvýšení informovanosti, které jsou zejména zaměřeny na otevření dodavatelských řetězců s cílem posílit přeshraniční účast malých a středních podniků.

*Článek 85*

**Monitorování, hodnocení a přezkum**

1. Komise pravidelně monitoruje provádění programu a Nástroje na podporu Ukrajiny a každoročně podává Evropskému parlamentu a Radě zprávu o dosaženém pokroku, včetně míry zapojení malých a středních podniků a malých společností se střední tržní kapitalizací, a o celkových výdajích programu a Nástroje na podporu Ukrajiny v členění podle druhu akcí a podle formy příspěvku Unie.

Komise zavede nezbytné monitorovací mechanismy, které zajistí, aby údaje pro monitorování provádění a výsledků programu a Nástroje na podporu Ukrajiny byly shromažďovány účinně, efektivně a včas. Za tímto účelem se pro příjemce finančních prostředků Unie a, je-li to vhodné, i pro členské státy mohou stanovit přiměřené požadavky na podávání zpráv.

2. Do 30. června 2027 vypracuje Komise zprávu, případně na základě ukazatelů, v níž vyhodnotí provedení opatření stanovených v tomto nařízení a jejich výsledky a posoudí potřebu případné revize tohoto nařízení. Hodnotící zpráva vychází z konzultací s členskými státy a klíčovými zúčastněnými stranami a hodnotí přínos tohoto nařízení k pokroku dosaženému při zvyšování: hodnoty obranného vybavení pořízeného v Unii na základě spolupráce, hodnoty obchodu s obranným vybavením uvnitř EU a hodnoty investic členských států do obrany, které jsou pořízeny v Unii.

3. Komise tuto zprávu předloží Evropskému parlamentu a Radě a ve vhodných případech k ní připojí příslušné legislativní návrhy.

*Článek 86*

**Vstup v platnost**

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Ve Štrasburku dne 16. prosince 2025.

| *Za Evropský parlament* | *Za Radu* |
|---|---|
| *předsedkyně* | *předsedkyně* |
| R. METSOLA | M. BJERRE |

K tomuto nařízení byla vydána tři prohlášení, která jsou k dispozici v Úř. věst. C, C/2025/6783, 29.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6783/oj, Úř. věst. C, C/2025/6784, 29.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6784/oj a Úř. věst. C, C/2025/6785, 29.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6785/oj.